Regionaal Crisisplan
Rotterdam-Rijnmond 2020 – 2024

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Colofon
Dit document is tot stand gekomen onder regie van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond in samenwerking met de partners in veiligheid.

Adres
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
Wilhelminakade 947
3072 AP Rotterdam
088 - 877 90 00

Druk
Versie 3.0, vastgesteld Algemeen Bestuur, april 2020.

Eindredactie
VRR – Risico- en Crisisbeheersing, afdeling Crisisbeheersing.
crisisbeheersing@vr-rr.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave ... 3
DEEL I - ALGEMEEN ... 7
1 Algemeen ... 8
1.1 Inleiding ... 8
1.2 Wettelijk kader regionale crisisbeheersing ... 8
1.3 Leidraden en richtlijnen ... 8
1.4 Doel van het Regionaal Crisisplan ... 9
1.5 Doelgroep ... 9
1.6 Beheer, actualisatie en vaststelling ... 9
1.8 Documentbeheer planvorming ... 10
1.9 Samenhang Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid ... 10
1.10 Leeswijzer ... 10
2 Multidisciplinaire crisisbeheersing ... 11
2.1 Inleiding ... 11
2.2 Structuren van de multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie VRR ... 11
2.1.1 Flexibiliteit inzet GRIP ... 12
2.2 ICCB en MCCB ... 12
2.3 Rijksheren ... 13
2.4 Commissaris van de Koning ... 13
2.5 Aansluiting van andere betrokken partijen ... 14
2.6 Operationele prestaties ... 14
2.7 Zes disciplines binnen de crisisbeheersingsorganisatie ... 14
2.8 Voorwaardenscheppende processen ... 15
2.8.1 Uitgangspunten voorwaardenscheppende processen ... 15
2.9 Melding en alarmering ... 15
2.9.1 Definitie en randvoorwaarden ... 16
2.10 Op- en afschaling ... 16
2.10.1 Definitie en randvoorwaarden (Opschaling) ... 16
2.10.2 Definitie en randvoorwaarden (Afschaling) ... 17
2.11 Leiding en coördinatie ... 17
2.11.1 Definitie en randvoorwaarden ... 17
2.12 Informatiemanagement ... 18
2.12.1 Netcentrisch Werken ... 18
2.12.2 Definitie en randvoorwaarden ... 18
2.12.3 Gebruik van het gezamenlijk beleid ... 19
2.13 Crisiscommunicatie ... 19
2.13.1 Uitvoering vs. Verantwoordelijkheid ... 20
2.13.2 Commando Plaats Incident (operationele crisiscommunicatie) ... 20
2.13.3 Regionaal Operationeel Team (operationele crisiscommunicatie) ... 20
2.13.4 Gemeentelijke uitvoering ... 20

2.13.5 Gemeentelijk Beleidsteam/Regionaal Beleidsteam 21
2.13.6 Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie (NKC) 21
2.14 Resourcemanagement 21
2.14.1 Bestaande monodisciplinaire piketten 21
2.14.2 Doel resourcemanagement 21
2.15 Continuïteit 21
2.15.1 Cyber security 22
2.16 Bijstand aanvragen of verlenen 22
2.16.1 LOCC en bijstand 22
2.17 Defensie 23
DEEL II – PROCESSEN PER DISCIPLINE 24
3 Algemeen 25
3.1 Inleiding 25
3.2 Leeswijzer 25
4 Bevolkingszorg 26
4.1 Inleiding 26
4.2 De processen Bevolkingszorg 26
4.3 De gemeentelijke crisisorganisatie 27
4.3.1 Team Bevolkingszorg 27
4.3.2 Algemeen Commandant Bevolkingszorg (ACbz) 27
4.3.3 Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz) 27
4.4 Overzicht Bevolkingszorg 28
4.5 Crisiscommunicatie 30
4.5.1 Verwanteninformatie 33
4.6 Noodopvang en verzorging 34
4.7 Herstelzorg 36
4.7.1 Bijzondere uitvaart en rouwverwerking 37
4.7.2. Informatiecentrum 38
4.7.3 Nazorg 39
4.8 Ondersteuning 41
4.8.1. Bestuursondersteuning 42
4.8.2 Facilitaire ondersteuning 43
4.8.3 Informatiemanagement 44
4.9 Omgevingszorg 45
4.9.1 Milieubeheer, Ruimtebeheer en Bouwbeheer 46
4.9.2 Registeren van schade 47
4.10 Evacuatie 48
5 Brandweerzorg 50
5.1 Inleiding 50
5.2 Organisatie van de brandweer 50
5.3 (Deel-)plannen en handboeken 51
5.4 Personele aspecten 51

5.5 Verslaglegging en archivering 51
5.6 Overzicht Brandweerzorg 52
5.7 Bron- en emissiebestrijding 53
5.8 Redding 55
5.9 Ontsmetten 57
5.10 Informatiemanagement 59
5.11 Ondersteuning 61
6 Geneeskundige zorg 63
6.1 Inleiding 63
6.2. Operationele organisatie 63
6.2.2 Operationeel Directeur GHOR (ODG) 64
6.2.3 Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg (AC-GZ) 64
6.2.4 Commandant van Dienst Geneeskundig (CvD-G) 64
6.2.5 Officier van Dienst Geneeskundig (OvD-G) 64
6.3 Nazorg 64
6.4 Overzicht Geneeskundige zorg 65
6.5 Acute Gezondheidszorg (AGZ) 67
6.6 Publieke Gezondheidszorg (PGZ) 71
6.6.1 Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (PsHOR) 71
6.6.2 Gezondheidsonderzoek bij Rampen (GOR) 74
6.6.3 Gezondheidskundige Advisering Gevaarlijke Stoffen 75
6.6.4 Infectieziektebestrijding 78
6.7 Informatiemanagement 80
6.8 Ondersteuning 82
7 Politiezorg 85
7.1 Inleiding 85
7.2 Functionarissen in de organisatie 85
7.3 Relatie met GRIP 85
7.4 Prestatie indicatoren 86
7.5 Overzicht Politiezorg 87
7.6 Ordehandhaving 88
7.7 Mobiliteit 90
7.8 Handhaven netwerken 92
7.9 Bewaken en beveiligen 93
7.10 Opsporing 95
7.11 Opsporingsexpertise 96
7.12 Interventie 98
7.13 Informatiemanagement 99
7.14 Ondersteuning 100
8 Scheepvaartzorg 101
8.1 Inleiding 101
8.2 Bevoegdheden Scheepvaartzorg 101

8.3 Overzicht Scheepvaartzorg 102
8.4 Nautisch verkeersmanagement 103
8.5 Search & Rescue (SAR) 105
8.6 Informatiemanagement 107
9 Waterbeheer 108
9.1 Inleiding 108
9.2 Bevoegdheden Waterbeheer 108
9.3 Overzicht Waterbeheer 109
9.4 Waterkeren & Waterkwantiteitsbeheer 110
9.5 Waterkwaliteitsbeheer 112
9.6 Informatiemanagement 114
BIJLAGEN 115
Bijlage I Structuur multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie VRR 116
Bijlage II Organogram Bevolkingszorg 118
Besluit tot vaststelling 119
Versie- en wijzigingsbeheer Regionaal Crisisplan 120
Afkortingen 122
Verzendlijst 125

DEEL I - ALGEMEEN

1 Algemeen

1.1 Inleiding

Het crisisplan beschrijft de aanpak van alle mogelijke crisissituaties in de regio, een 'all-hazard' aanpak met een beschrijving van de processen, de bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden en afspraken over randvoorwaarden zoals melding en alarmering, op- en afschaling, leiding en coördinatie, informatiemanagement en crisiscommunicatie.

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) stelt eisen aan de regionale crisisbeheersing[1]. Om daaraan te kunnen voldoen, heeft het bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) een beleidsplan (artikel 14, lid 1 Wvr) en een risicoprofiel (artikel 14, lid 2) vastgesteld. Het beleidsplan bevat de structurele en planmatige ontwikkeling van het beleid van de veiligheidsregio. Naast een opsomming van bestaand beleid met daaraan gekoppelde afspraken, bevat het beleidsplan ook richtinggevend nieuw beleid. Het Regionaal Risicoprofiel bestaat uit een overzicht van de risicovolle situaties binnen de veiligheidsregio die tot een brand, ramp of crisis kunnen leiden, de soorten branden, rampen en crises die zich kunnen voordoen, en een analyse waarin de weging en inschatting van de gevolgen van de soorten branden, rampen en crises zijn opgenomen.

Conform artikel 16 Wvr heeft de VRR ook een crisisplan ontwikkeld. Dit Regionaal Crisisplan (RCP) sluit aan op het Regionaal Risicoprofiel en het Beleidsplan. In het RCP staat beschreven hoe door regionale samenwerking uitvoering wordt gegeven aan crisisbeheersing op maat. De centrale vragen zijn: 'wie doet wat' en 'wie stuurt wat aan binnen het bestuurlijke en operationele netwerk van crisisbeheersing'.

Afspraken met derden zijn tevens opgenomen in het RCP. Afhankelijk van het soort crisis wordt aan vaste en externe partners (derden) om (extra) inzet gevraagd. Samenwerkingsafspraken met onze partners zijn vastgelegd in convenanten en samenwerkingsovereenkomsten.

1.2 Wettelijk kader regionale crisisbeheersing

Diverse wet- en regelgeving vormt het kader voor de procedures en werkwijze binnen de regionale crisisbeheersing.

Wet- en regelgeving

- Wet veiligheidsregio's
- Besluit Veiligheidsregio's
- Besluit Personeel Veiligheidsregio's
- Gemeentewet
- Wet Publieke Gezondheid
- Politiewet 2012
- Waterwet 2009
- Besluit informatie inzake rampen en crises

1.3 Leidraden en richtlijnen

Voor de inrichting van de crisisbeheersing zijn onderstaande documenten tevens een leidraad:

- Basisinformatie regionale crisisbeheersing, 2017
- Basisvereisten crisismanagement 'De decentrale norm benoemd' van het Landelijk Beraad Crisisbeheersing (LBCB), 2007
- Referentiekader Regionaal Crisisplan, 2016
- Bestuurlijke Netwerkkaarten Crisisbeheersing (7e druk), 2017
- Rapport 'Staat van de rampenbestrijding 2016, Landelijk beeld'
- Rapport 'Staat van Netcentrisch Werken 2016

[1] De Wet veiligheidsregio's verstaat onder crisisbeheersing: 'het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop, dat de overheid in een crisis treft ter handhaving van de openbare orde, indien van toepassing in samenhang met de maatregelen en voorzieningen die de overheid treft op basis van een bij of krachtens enige andere wet toegekende bevoegdheid ter zake van een crisis.'

- Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming

1.4 Doel van het Regionaal Crisisplan

Het RCP bevat een beschrijving van de organisatie, de verantwoordelijkheden, de taken en de bevoegdheden met betrekking tot de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen inzake de rampenbestrijding en de crisisbeheersing, alsmede van de afspraken die zijn gemaakt met andere bij (mogelijke) rampen en crises betrokken partijen (artikel 16, lid 20 Wrv).
Tevens staat in het plan beschreven hoe de samenwerking tussen de verschillende diensten en organisaties bij de bestrijding van crisis en rampen is geregeld. Het RCP biedt structuur en uniformiteit bij deze samenwerking.

Ten slotte is als uitganspunt van het RCP, het geïntegreerd multidisciplinair handelen bij een crisis op operationeel niveau. De kern van dit plan is dan ook dat de aansturing wordt afgestemd op de aard van de crisis en beschikbare capaciteit.

Kortom, in het voorliggende plan wordt een brug geslagen tussen het Beleidsplan (art. 14 Wvr) en het Crisisplan (art. 16 Wvr). Het crisisplan is dus kaderstellend voor de operationele prestaties voor wat betreft de rampenbestrijding en/of crisisbeheersing.

1.5 Doelgroep

Het RCP is bedoeld voor de disciplines benoemd in de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing (artikel 2.1.1., Besluit veiligheidsregio's) alsmede voor crisispartners die door middel van convenanten, afspraken of vanwege wettelijke verplichtingen betrokken zijn bij de crisisbeheersingsorganisatie in de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond.

1.6 Beheer, actualisatie en vaststelling

Het RCP is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de Adviesraad Risico- en Crisisbeheersing. Eens per vier jaar wordt het RCP conform de wettelijke verplichting volledig herzien. Bij grote organisatorische wijzigingen wordt het plan eerder geactualiseerd en vastgesteld.
De afdeling Crisisbeheersing draagt zorg voor de actualisatie van dit plan. Iedere discipline is zelf verantwoordelijk voor de actualisatie van de monodisciplinaire informatie.

Het RCP wordt na actualisatie elke keer opnieuw vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

1.7 Samenhang planvorming

Zoals in paragraaf 1.1. reeds is aangegeven is de samenhang in planvorming als volgt:

- Beleidsplan VRR
- Regionaal Risicoprofiel VRR
- Regionaal Crisisplan VRR

Deze drie plannen vallen onder één en dezelfde cyclus en worden elke vier jaar geactualiseerd. Gebaseerd op het RCP kent de VRR tevens regelingen (waaronder de GRIP-regeling en overige vergelijkbare documenten), rampbestrijdingsplannen en incidentbestrijdingsplannen.

Rampbestrijdingsplannen (RBP)

Voor de bedrijven met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen, de zogenaamde hoogdrempelige inrichtingen in de regio, heeft de VRR de verplichting een rampbestrijdingsplan op te stellen en actueel te houden. Een RBP geeft inzicht in de bedrijfsprocessen en rampbestrijdingsorganisatie die het bedrijf heeft en benoemt de specifieke afspraken aanvullend op de generieke planvorming. De VRR heeft een RBP BRZO[2] bedrijven en een RBP Rotterdam The Hague Airport.

[2] Besluit Risico's Zware Ongevallen.

Incidentbestrijdingsplannen (IBP)
Voor een aantal typen incidenten (in combinatie met specifieke objecten) zijn incidentbestrijdingsplannen gemaakt. De incidentbestrijdingsplannen beschrijven de multidisciplinaire aanpak, daar waar deze afwijkt van de reguliere incident- en rampenbestrijding.

Het opstellen of actualiseren van planvorming is een multidisciplinaire aangelegenheid. Aan de hand van het type incident of specifieke object wordt tevens de relevante externe partner (Stedin, ProRail, RET, RWS etc.) betrokken.

Overige planvorming van kolommen en crisispartners
De in het RCP beschreven diensten, het rijk en de crisispartners hebben elk hun eigen planvorming. Tijdens grote incidenten, rampen en crises is monodisciplinaire planvorming en het RCP aanvullend op elkaar.

1.8 Documentbeheer planvorming
Het Dossierplan beleid en samenwerkingsovereenkomsten VRR beschrijft de wijze waarop planvorming, convenanten en samenwerkingsovereenkomsten beheerd worden.

Dossierregistratie vindt plaats in systeem Corsa. Ten behoeve van het delen van informatie (met externe partijen) zijn de multidisciplinaire plannen in Viadesk terug te vinden. Monodisciplinaire plannen zijn via de betreffende dienst op te vragen.

1.9 Samenhang Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
Politie Eenheid Rotterdam bedient de twee veiligheidsregio's Rotterdam-Rijnmond en Zuid-Holland Zuid. Hetzelfde geldt vanaf medio 2018 voor de Meldkamer Rotterdam. Politie en meldkamer hebben met betrekking tot de samenwerking daardoor ook te maken met twee brandweerregio's, twee ambulanceorganisaties en twee verschillend ingerichte afdelingen Crisisbeheersing.

Om de samenwerking zo vlekkeloos mogelijk te laten verlopen wordt reeds in de koude fase, planvorming zo veel mogelijk op elkaar afgestemd en werkwijzen geüniformeerd.

1.10 Leeswijzer
Het RCP beschrijft de afspraken en voorwaardenscheppende processen van de multidisciplinaire aanpak van crises binnen de VRR voor de algemene operationele keten. Deel II bevat de monodisciplinaire uitwerking van de processen per discipline.

In het RCP worden de begrippen ramp en crisis veelvuldig gebruikt en als volgt gedefinieerd[3]:

- **Ramp:** een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

- **Crisis:** een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast.

Naast 'ramp' en 'crisis' worden soms de begrippen zwaar ongeval, incident of calamiteit gebruikt. Deze begrippen kunnen betrekking hebben op een ramp of crisis, maar dat hoeft niet[4]

[3] Artikel 1, Wvr.
[4] Basiskennis Crisisbeheersing (2013).

2 Multidisciplinaire crisisbeheersing

2.1 Inleiding

De structuur van de multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie van de VRR wordt uitgebreid beschreven in de GRIP-regeling (Gecoördineerde Regionale IncidentenbestrijdingsProcedure) en geeft duidelijkheid in de relaties tussen de verschillende multidisciplinaire teams en samenhang in leiding en coördinatie op operationeel, tactisch, strategisch en bestuurlijk niveau.
De regeling is bindend voor zowel de operationele partners als alle gemeenten binnen de regio Rotterdam-Rijnmond[5].

2.2 Structuren van de multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie VRR

De GRIP-regeling is gebaseerd op de principes van eenvoud, eenduidigheid en eenheid van opvattingen vormt de uitvoering van artikel 2.2.1 van het Besluit veiligheidsregio's. De opschalingniveaus zijn achtereenvolgens:

GRIP-niveau	Crisisteam	Operationele leiding	Bevoegd Gezag	Reikwijdte incident
GRIP 1 – Operationeel	Commando Plaats Incident (CoPI)	Leider CoPI	Burgemeester	Behoefte aan multidisciplinaire coördinatie ter plaatse van incident
GRIP 2 – Tactisch	Regionaal Operationeel Team (ROT)	Regionaal Operationeel Leider	Burgemeester	Behoefte aan multidisciplinaire coördinatie ruimer dan alleen op de plaats van het incident (of ter voorbereiding op een mogelijk incident[6])
GRIP 3 – Strategisch besluitvormend	Gemeentelijk Beleidsteam (GBT)	Regionaal Operationeel Leider	Burgemeester	Behoefte aan multidisciplinaire coördinatie in de omstandigheid dat bestuurlijke opgaven voor de burgemeester vragen om ondersteuning door een GBT
GRIP 4 – Strategisch besluitvormend	Regionaal Beleidsteam (RBT)	Regionaal Operationeel Leider	Voorzitter Veiligheidsregio	Behoefte aan multidisciplinaire en bestuurlijke coördinatie en leiding bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan
GRIP 5 – Tactisch/strategisch besluitvormend	Betrokken ROT's en RBT's. Al dan niet met één of meerdere CoPI's.	Coördinerend Regionaal Operationeel Leider[7]	Coördinerend Voorzitter Veiligheidsregio[8] Voorzitters Veiligheidsregio's elk voor zich	Behoefte aan multidisciplinaire en bestuurlijke coördinatie bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis in meerdere regio's of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan[9]

Tabel 1: Overzicht coördinatiealarm en benodigde leiding en coördinatie. Bron: GRIP-regeling VRR.

[5] Deze mate van bindendheid is tevens van toepassing op stakeholders (bijvoorbeeld DHMR en RWS) die buiten het gezag van het bestuur VRR vallen.

[6] Tevens van toepassing bij GRIP 1 en 3, kijkend naar de wetgeving: "...of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan" In het geval van het ROT wordt bij dreiging (= voorbereiding op een mogelijk incident) een planningsstaf actief.

[7] Door Voorzitters Veiligheidsregio's aangewezen. In principe die van de bronregio.

[8] Voorzitters Veiligheidsregio's maken samen afspraken over coördinerend voorzitterschap. In principe die van de bronregio.

[9] Waartoe de betrokken Voorzitters Veiligheidsregio's in gezamenlijkheid besluiten omdat het bestuurlijk noodzakelijk wordt gevonden.

2.1.1 Flexibiliteit inzet GRIP
De volgorde van de fasen verloopt in de praktijk niet zo star. Er kunnen één of meerdere fasen overgeslagen worden, wanneer een incident zich snel ontwikkelt. Er kan ook slechts één onderdeel uit de structuur geactiveerd worden, of gekozen worden voor een GRIP-fase hoger of lager dan formeel volgend op de reikwijdte van de crisis nodig lijkt, ook bij bovenregionale samenwerking. Dit wanneer het de operationele of bestuurlijke afhandeling van een incident vergemakkelijkt, en in overleg met de voorzitters en de betrokken bestuurders.

Naast GRIP-opschaling kunnen de volgende opschalingsvormen worden gebruikt:

- Het ROT, GBT en RBT kunnen worden geactiveerd door hun voorzitters, zonder afkondiging van een GRIP-fase, als separate overlegstructuur.
- Het ROT kan worden bijeengeroepen als overlegstructuur in niet-GRIP situaties, bij een dreigende ramp of crisis (planningsstaf).
- Alle diensten kunnen binnen de eigen kolom monodisciplinair opschalen.

Naast de instelling van één van de bovenstaande fasen bestaan ook de onderstaande mogelijkheden:

GRIP-niveau	Overige	Reikwijdte
-	Nul minuten notice	Om het reactievermogen en de veerkracht van de operationele organisatie te vergroten kan een crisisteam op nul minuten notice worden ingesteld. Zie § 8.8 GRIP-regeling.
-	Planningsstaf	Ter voorbereiding op een dreigende crisis of een groot evenement met de focus op scenario-denken op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Zie § 8.9 GRIP-regeling.

Tabel 2: Overzicht Overige GRIP-niveaus. Bron: GRIP-regeling VRR.

Als Bijlage I wordt een schematisch overzicht gegeven van de volledige crisisbeheersingsorganisatie van de VRR.

Zie de GRIP-regeling voor een nadere uitwerking van de opschalingsstructuur.

2.2 ICCB en MCCB[10]

De minister van Justitie en Veiligheid (J&V) is de coördinerend minister op het gebied van crisisbeheersing. Ook heeft hij, in nauwe samenwerking met de andere ministeries, de regie voor het versterken van de nationale veiligheid. De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) geeft invulling aan deze coördinerende verantwoordelijkheid van de minister.
Elk ministerie neemt maatregelen op het eigen beleidsterrein om crises aan te pakken. Daarvoor heeft ieder ministerie een Departementaal Coördinatiecentrum (DCC). Het ministerie van J&V heeft hiernaast het Nationaal Crisiscentrum, ondergebracht bij de NCTV. Dit centrum is 24/7 informatieloket en ondersteunt de nationale crisisstructuur en de daarbij betrokken partijen.

- **De Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb).**
  De Commissie, voorgezeten door de minister van J&V of de minister-president, besluit (bij meerderheid van stemmen) over het geheel van maatregelen en voorzieningen met het oog op een samenhangende aanpak in een situatie waarbij de nationale veiligheid in het geding is of kan zijn, of in een andere situatie die een grote uitwerking op de maatschappij heeft of kan hebben.

[10] Zie Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming en www.nctv.nl.

- **De Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCb).**
  Deze Commissie op hoog ambtelijk niveau (DG[11]) wordt voorgezeten door de NCTV en adviseert MCCb en neemt zo nodig en mogelijk ook zelf besluiten.

Op uitnodiging kunnen deskundigen ICCb en MCCb bijwonen. Te denken valt aan deskundigen op een specifiek terrein of aan vertegenwoordigers van andere overheden, overheidsdiensten of (vitale) sectoren. ICCb en MCCb worden ondersteund en geadviseerd door een Interdepartementaal Afstemmingsoverleg en een multidisciplinaire staf die naar behoefte worden ingezet en flexibel worden ingericht en samengesteld, bij voorbeeld ten behoeve van de informatievoorziening, beeld- en oordeelsvorming, advies over specifieke aspecten, crisiscommunicatie of parlementaire verantwoording.

- **Interdepartementaal Afstemmingsoverleg (IAO)**
  Ter ondersteuning van de crisisbesluitvorming in ICCb en/of MCCb kan op initiatief van een directeur van de NCTV of op verzoek van een departementale crisiscoördinator een IAO bijeenkomen op het Nationaal Crisiscentrum (NCC). Dit overleg wordt voorgezeten door een directeur van de NCTV.

- **Nationaal Crisiscentrum (NCC)**
  Het NCC vervult de functie van interdepartementaal coördinatiecentrum en ondersteunt de nationale crisisstructuur en daarbij betrokken partijen met informatiemanagement, haar netwerk, expertise en faciliteiten.

- **Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC)**
  Het LOCC bemenst door de OOV-kolommen (politie, brandweer, GHOR[12], Defensie en gemeente), zorgt onder gezag van de NCTV voor een geïntegreerde benadering van de operationele aspecten van crisisbeheersing op nationaal niveau (onder andere overzicht inzetbare capaciteiten, operationele handelingsperspectieven en landelijk operationeel advies) in het kader van primair openbare orde en veiligheid. Het LOCC is 24/7 bereikbaar.

2.3 Rijksheren[13]

Tijdens een nationale crisis kan een minister gebruik maken van zijn rijksheren. Een rijksheer (zoals bijvoorbeeld de rijkshavenmeester) is een 'vooruitgeschoven functionaris' die als rijksorgaan namens de minister 'in het veld' handelt. Een rijksheer maakt onderdeel uit van de departementale crisisbeheersingsorganisatie in de desbetreffende functionele keten.

Bij de zeer uitzonderlijke omstandigheden, veelal waar het staatsnoodrecht van toepassing kan zijn, kan een rijksheer verregaande interventies plegen, waarbij er sprake kan zijn van het beperken van grondrechten en/of de democratisch rechtsstatelijke verhoudingen.

Het overleg van rijksheren kan in de responsfase plaatsvinden in het RBT, het Regionaal Beleidsteam (naast betrokkenheid in de preparatiefase).

2.4 Commissaris van de Koning

De commissaris van de Koning (CdK), die zelf rijksheer is van het ministerie van J&V, heeft vanuit zijn ambtsinstructie de taak de samenwerking tussen rijksheren en andere ambtenaren te bevorderen. Hij kan in dat verband aanwijzingen geven aan de Voorzitter Veiligheidsregio.

De commissaris van de Koning bevordert in de koude fase de samenwerking tussen de ketens en in het bijzonder de samenwerking tussen rijksheren en de veiligheidsregio's; in de warme fase kan hij optreden indien die samenwerking niet naar behoren verloopt.

---

[11] Directeuren Generaal van de verschillende ministeries.

[12] Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio.

[13] Zie Bestuurlijke netwerkkaarten waarin per incidenttype vermeld staat welke rijksheren er zijn en wat hun bevoegdheden zijn.

2.5 Aansluiting van andere betrokken partijen

Afhankelijk van het type crisis is afstemming nodig met andere betrokken partijen en 'functionele ketens'. Eén van de doelen van het Regionaal Crisisplan is om – afhankelijk van de aard van de crisis – afstemming en aansluiting te zoeken met functionele ketens en externe partners.

De aansluiting van partijen in de functionele keten die niet in de basisstructuur van de regionale crisisorganisatie zijn opgenomen, moet eenduidig zijn. De VRR volgt hierbij de uitwerking zoals is beschreven in de Bestuurlijke Netwerkkaarten.

2.6 Operationele prestaties

Dit crisisplan geeft een duiding van crisisbeheersingsprocessen, maar het is noodzakelijk om een er een aantal inhoudelijke onder- en bovengrenzen aan deze processen te koppelen, om te bezien welke capaciteit hiervoor in de regio in stand gehouden dient te worden. Deze grenzen zijn kaderstellend voor de wijze waarop de multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie geoutilleerd wordt.

De volgende operationele prestaties zijn van toepassing:

- Een CoPI en ROT dienen binnen 30 minuten na alarmering operationeel te zijn in 80% van de gevallen, met ondersteuning van een verbindingscommandowagen (VC) inclusief personeel.

- In ieder geval voortzetting van de coördinatie en commandovoering gedurende 72 uur achtereen met eigen capaciteiten. Na deze periode wordt beoogt continuïteit te bewerkstelligen middels burenhulp en/of bijstand.

- Twee situaties waarin tegelijkertijd sprake is van GRIP 1 of hoger. Bij behoefte aan meerdere CoPI's worden deze betrokken uit buurregio's. Multidisciplinaire operationele ondersteuning aan de hoofdstructuur in de vorm van communicatieadviseurs, informatiemanagers, GEO informatiemedewerkers, een procesondersteuner en een algemeen ondersteuner.

- Deze operationele prestaties worden meegenomen in een uitwerking met betrekking tot continuïteit (zie paragraaf 2.15 en de GRIP-regeling).

2.7 Zes disciplines binnen de crisisbeheersingsorganisatie

De crisisbeheersingsorganisatie wordt verder gevormd door vijf disciplines die binnen alle opschalingsniveaus voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing tenminste vertegenwoordigd zijn:

1) Bevolkingszorg
2) Brandweerzorg
3) Politiezorg
4) Geneeskundige zorg
5) Scheepvaartzorg

Wanneer relevant, is er tevens vertegenwoordiging vanuit de zesde discipline:

6) Waterbeheer

De monodisciplinaire processen van de verschillende disciplines zijn als verticale kolommen weergegeven onder de Algemeen Commandant van de betreffende discipline in het ROT. Boven ieder proces is een 'hoofd' geplaatst. Onderaan ieder proces is een 'teamleider' geplaatst. Deze teamleider geeft sturing aan de uit te voeren taken of opdrachten in het werkveld.

In de praktijk kan dit divers zijn uitgewerkt door de disciplines. Het gaat er om dat het proces wordt aangestuurd en dat de verantwoordelijkheid hiervoor is belegd binnen de betreffende discipline.

Deze disciplines worden in **Deel II** nader toegelicht.

De processen informatiemanagement en resourcemanagement (ondersteuning) zijn niet opgenomen als monodisciplinaire processen onder een discipline, maar deze zijn weergegeven als de welbekende 'satéprikker' die de verschillende monodisciplinaire processen aan elkaar rijgt. Iedere discipline heeft

in de eigen actiecentra, de processen informatiemanagement en resourcemanagement belegd. De gedachte hierachter is dat deze processen door alle lagen binnen de crisisbeheersingsorganisatie heengaan (van meldkamer tot en met RBT) en alle verschillende disciplines met elkaar verbindt.

2.8 Voorwaardenscheppende processen

De crisisbeheersingsorganisatie binnen veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond kent vier voorwaardenscheppende processen[14] die gezamenlijk de basis vormen voor crisismanagement. De voorwaardenscheppende processen zijn:

- Melding en alarmering
- Op- en afschaling
- Leiding en coördinatie
- Informatiemanagement

De processen haken in elkaar en dienen onderling op elkaar te zijn afgestemd: Figuur 11 geeft de samenhang tussen de processen weer.

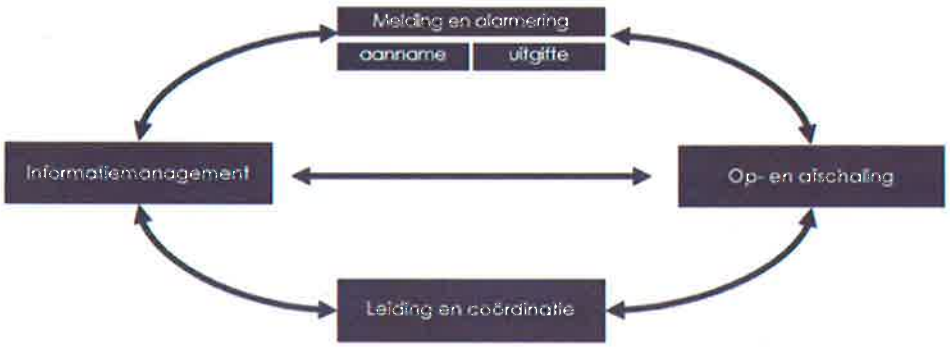

Figuur 1. Samenhang voorwaardenscheppende processen.

In de volgende alinea's worden de voorwaardenscheppende processen toegelicht.

2.8.1 Uitgangspunten voorwaardenscheppende processen

Voor de invulling van de voorwaardenscheppende processen is een aantal uitgangspunten gehanteerd:

- ***Éénhoofdige multidisciplinaire leiding***
  Alle teams in de multidisciplinaire hoofdstructuur worden eenhoofdig aangestuurd.

- ***Opschaling volgens GRIP***
  In de opschalings- en commandostructuur wordt gebruik gemaakt van de GRIP-regeling voor sturing op operationeel, tactisch en strategisch niveau.

2.9 Melding en alarmering

De Meldkamer Rotterdam speelt vanaf de eerste fase van een incident, ramp of crisis een belangrijke rol. Vanaf het moment van melding moet de meldkamer snel en daadkrachtig optreden.
Bij de dagelijkse incidenten wordt na het uitvragen van de melder een vooraf vastgesteld inzetvoorstel gealarmeerd. Het uitvragen gebeurt op grond van uitvraagprotocollen, en procedures, waaronder Advanced Medical Priority Dispatch System (AMPDS/ProQA). De meldkamer alarmeert de voertuigen en functionarissen en heeft contact met de meldkamers van de partners, zoals bijvoorbeeld het Haven Coördinatie Centrum van het Havenbedrijf Rotterdam (HCC), het Kustwachtcentrum (KWC) en de Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR).

[14] De voorwaardenscheppende processen zijn afkomstig uit de Basisvereisten crisismanagement, de centrale normen benoemd (LBCB 2006).

Op de meldkamer heeft de Calamiteitencoördinator een multidisciplinaire coördinerende rol. Hij scant incidenten continu op benodigde multidisciplinaire inzet.

2.9.1 Definitie en randvoorwaarden

Definitie melding en alarmering:
Alle activiteiten, gericht op het bedrijfszeker, effectief en tijdig aannemen, verwerken en registreren van de gegevens over een incident of crisis en het alarmeren en/of informeren van de juiste eenheden, functionarissen, instanties en andere hulpbronnen[15].

Randvoorwaarden:
1) Het verkrijgen, verifiëren en combineren van de essentiële gegevens van een incident of crisis en deze gegevens vastleggen in het Geïntegreerd Meldkamersysteem (GMS), volgens de vastgestelde norm[16].
2) De noodzakelijke gegevens over een incident of crisis tijdig beschikbaar stellen in het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS).
3) De melding bevat gegevens op basis waarvan de meldkamer de juiste hulp- en inzetbehoefte bepaalt.

De initieel benodigde hulp is zo snel mogelijk gealarmeerd door de meldkamer en zo effectief mogelijk beschikbaar.

2.10 Op- en afschaling
Wanneer zich een melding voordoet die vraagt om multidisciplinaire coördinatie, vindt op- en afschaling plaats conform GRIP.

2.10.1 Definitie en randvoorwaarden (Opschaling)

Definitie opschaling:
Alle activiteiten, gericht op het bedrijfszeker, effectief en tijdig veranderen van het functioneren van de hulpdiensten en gemeentelijke organisatie vanuit de dagelijkse situatie (basiszorg) naar één (regionale) operationele en bestuurlijke bestrijdingsorganisatie[17].

Opschaling:
- intake (= melding)
- inzet (= alarmering en eventuele vervolgalarmeringen en aflossingen)

Randvoorwaarden:
1) De meldkamer start binnen twee minuten met groot alarmeren en heeft binnen tien minuten een beschrijving van het incident gereed voor het Commando Plaats Incident (CoPI), de Leider CoPI, de Regionaal Operationeel Leider en de burgemeester.
2) Binnen de meldkamer wordt geregeld dat de reguliere werkzaamheden – naast de opgeschaalde situatie – voortgang hebben.
3) De Calamiteitencoördinator is verantwoordelijk voor de informatievoorziening en de multidisciplinaire coördinatie tot de operationele ondersteuning is overgenomen door het CoPI en/of het Regionaal Operationeel Team (ROT).
4) Alle leden van het CoPI en het ROT begeven zich zo snel mogelijk naar de plaats incident of het Regionaal Operationeel Centrum (ROC)[18].
5) Het niveau van opschaling is qua bestrijding- en inzetvoorstellen op de meldkamer continu op de specifieke kenmerken van de crisis afgestemd, zodat verandering van structuur,

[15] Afkomstig van het Landelijk Beraad Crisisbeheersing (LBCB).
[16] Binnen vier minuten na binnenkomst van de melding moeten alle kerngegevens en 80% van de overige essentiële informatie in het meldkamersysteem zijn geregistreerd.
[17] Afkomstig van het Landelijk Beraad Crisisbeheersing (LBCB).
[18] Zie GRIP-regeling, onderdeel van het RCP.

werkprocessen en procedures maximaal blijft aansluiten bij aard, omvang en niveau van de crisis.

6) Binnenkomende informatie wordt gevalideerd in het kader van Informatiemanagement (zie paragraaf 2.12).
7) Wanneer regionale opschaling tekort schiet, wordt zo snel mogelijk bijstand aangevraagd (zie paragraaf 2.16).

2.10.2 Definitie en randvoorwaarden (Afschaling)

Definitie afschaling:
Alle activiteiten, gericht op het veranderen van één (regionale) operationele en bestuurlijke bestrijdingsorganisatie naar het functioneren van de hulpdiensten en gemeentelijke organisatie in de dagelijkse situatie (basiszorg).

Afschaling:
- afschalen (= verlagen coördinatieniveau en/of overdragen incident aan mono-partner)
- afronden (= betrokkenen gaan weer inzetbaar en nazorgfase)

Randvoorwaarden:
1) Het besluit van afschalen ligt bij de hoogst operationeel leidinggevende die over het incident gaat.
2) De meldkamer schaalt het incidentniveau af na opdracht van de Leider CoPI of Regionaal Operationeel Leider.
3) Afschaling vindt eveneens plaats op basis van de GRIP-regeling[19], maar wordt monodisciplinair uitgevoerd.
4) Wanneer er geen sprake meer is van een GRIP-situatie, kan de hulpverlening nog geruime tijd worden voortgezet.

2.11 Leiding en coördinatie
Binnen de crisisbeheersing is duidelijkheid over operationele en bestuurlijke verantwoordelijkheden van essentieel belang.

2.11.1 Definitie en randvoorwaarden

Definitie Leiding en coördinatie:
Het zo optimaal mogelijk bestrijden van een crisis door het zeker stellen van een effectieve aansturing en besluitvorming rondom alle betrokken processen, sleutelfunctionarissen en eenheden. Zie Tabel 1 voor een overzicht van de benodigde leiding en coördinatie voor de verschillende GRIP-niveaus.

Randvoorwaarden:
1) De aansturingstructuur gebeurt op basis van eenhoofdige leiding en is effectief tijdens de opschalings- en structurele fase.
2) De crisisbeheersingsprocessen worden onder coördinatie van het ROT door de verschillende actiecentra uitgevoerd. Alle disciplines werken vanuit één gezamenlijk, actueel beeld, zie Informatiemanagement (paragraaf 2.12).
3) Op het niveau van de benodigde leiding en coördinatie, vindt continue monitoring van de bestrijdingsresultaten en –inzet plaats, wat mede de basis vormt voor het herbeoordelen en zo nodig bijstellen van besluiten.
4) In de crisiscentra is een functionaris als Algemeen Ondersteuner aanwezig voor de te gebruiken apparatuur

[19] Zie GRIP-regeling.

2.12 Informatiemanagement

Informatiemanagement (IM) speelt een cruciale rol binnen de crisisbeheersing; informatie vormt immers de basis van het besluitvormingsproces. Het is van groot belang dat de juiste informatie op de juiste tijd bij de juiste functionarissen terechtkomt. Een crisissituatie zet erg veel (tijds)druk op dit proces, dat complexer wordt indien er meerdere partijen bij betrokken zijn. Daarom delen alle disciplines hun informatie zoveel mogelijk in een *gezamenlijk beeld* (totaalbeeld). Samenwerking met dezelfde bronnen als uitgangspunt komt de afstemming en daarmee de besluitvorming ten goede.

Om dit te bereiken is het netcentrisch werken binnen de veiligheidsregio's[20] ingevoerd.

2.12.1 Netcentrisch Werken

Netcentrisch Werken houdt in dat informatie onafhankelijk van de hiërarchische verhoudingen tussen de crisisstaven wordt gedeeld, volgens een netwerkstructuur en met een netcentrische werkwijze. De multidisciplinaire netcentrische werkwijze verkort de communicatielijnen, waardoor een gezamenlijk beeld sneller tot stand komt, er sneller informatie kan worden gedeeld en er effectiever kan worden opgetreden. Deze werkwijze wordt ondersteund door het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS).

Bij de invoering van het netcentrisch gedachtegoed is informatie-gestuurd crisismanagement het uitgangspunt. Dat geldt voor de operationele lijn van CoPI en ROT, maar evenzeer voor beleidsteams. Alle veiligheidsregio's en de landelijke crisiscentra (het NCC en het LOCC) werken netcentrisch. Ook enkele externe partners (waaronder de waterschappen) hebben toegang tot LCMS, zodat ook zij direct informatie vanuit/of met betrekking tot hun eigen expertise kunnen delen of ophalen. Crisispartners zonder toegang tot LCMS, kunnen informatie direct aanleveren aan de Informatiemanager ROT, dan wel via de liaisons. De informatiemanagers binnen de diverse crisisteams zorgen dat deze informatie wordt gedeeld.

2.12.2 Definitie en randvoorwaarden

Definitie Informatiemanagement:

Informatiemanagement tijdens crisissituaties is een iteratief proces van het effectief en efficiënt organiseren van de informatievoorziening binnen en tussen crisisstaven. Doel is dat eenieder binnen de crisisorganisatie kan beschikken over tijdige, actuele en gevalideerde informatie om op zijn niveau leiding te kunnen geven, af te stemmen, te controleren en bij te sturen. Dit om de netwerkorganisatie van de crisisbestrijding vanuit één gezamenlijk beeld gesynchroniseerd en tijdig in staat te stellen de crisis te bestrijden.

Randvoorwaarden:

1) Snelheid (normtijd: essentiële informatie binnen 10 minuten na ontvangst met elkaar delen).
2) Het valideren van informatie: wie is de bron en hoe betrouwbaar is die bron?
3) Alle samenwerkende partijen en crisisfunctionarissen hebben toegang tot het totaalbeeld en houden dit – op basis van onderlinge afspraken – gezamenlijk actueel.
4) Alle samenwerkende partijen vullen de tabbladen in LCMS, dit gebeurt onder regie van de Informatiemanager en in overleg met de Hoofden Informatie (HIN) in de actiecentra.
5) De Calamiteitencoördinator (CaCo) is verantwoordelijk voor de informatievoorziening en de multidisciplinaire coördinatie tot de operationele informatievoorziening is overgeheveld naar het CoPI en/of het ROT.
6) De VRR stelt een informatiemanager aan op twee niveaus van opschaling (CoPI, ROT) om de informatiestromen tussen de verschillende kolommen te ondersteunen. De gemeenten stellen tevens een informatiemanager aan voor in het GBT en RBT.

[20] Dit betreft alle kolommen inclusief de waterschappen.

7) Op basis van de processen 'Melding en Alarmering' en 'Informatiemanagement' start de Calamiteitencoördinator vanuit het meldkamersysteem met het opstellen van het gezamenlijke actuele beeld[21].
8) De GEO Informatiemedewerker (CoPI en/of ROT) maakt een grafisch plot.

2.12.3 Gebruik van het gezamenlijk beleid
Het gezamenlijk beeld wordt ingezet bij een GRIP-situatie. Hiertoe wordt preparatief informatie voorbereid en beschikbaar gesteld.
Het gezamenlijk beeld wordt op uitvoerend, tactisch en strategisch niveau vanuit de disciplines gedeeld aan de hand van informatiebehoeften (organisatie, effectgebied, gevaarlijke stoffen, slachtoffers, ordehandhaving en verkeer, bevolking, knelpunten, etc.).

Tijdens de GRIP-situatie moeten het totaalbeeld en de informatie hierin worden beheerd door de informatiemanager van het CoPI of ROT. Om een gezamenlijk, actueel beeld van de feitelijke situatie te realiseren, moet per GRIP-niveau regie plaatsvinden op het informatiemanagement, en wel op de onderdelen:

- Proces en de snelheid;
- Compleetheid van de informatie (hele netwerk heeft toegang en werkt mee);
- Juistheid van de informatie (validatie bron);
- Signaleren en verhelpen van eventuele tegenstrijdigheden in informatie.

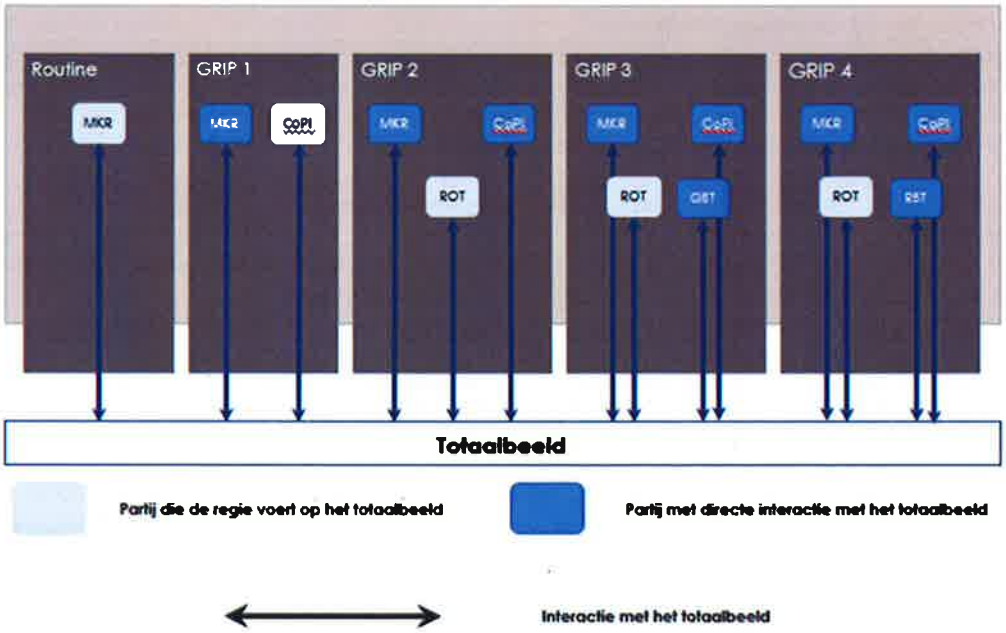

Figuur 2: Regie op informatiemanagement, per GRIP-fase.

2.13 Crisiscommunicatie
Crisiscommunicatie is een van de processen van Bevolkingszorg en is belegd binnen de totale crisisorganisatie, van hulpdiensten tot gemeente(n). Communicatie is tijdens een incident, ramp of crisis van vitaal belang. De Wvr is hier duidelijk over in artikel 7:

[21] Zie artikel 2.4.1. uit het Besluit Veiligheidsregio's over de informatieonderdelen in het totaalbeeld. De Calamiteitencoördinator heeft 5 minuten (art 2.2.4 Besluit VR). De disciplines hebben 10 minuten de tijd.

1. De burgemeester draagt er zorg voor dat de bevolking informatie wordt verschaft over de oorsprong, de omvang en de gevolgen van een ramp of crisis die de gemeente bedreigt of treft, alsmede over de daarbij te volgen gedragslijn.

2. De burgemeester draagt er zorg voor dat aan de personen die in zijn gemeente zijn betrokken bij de rampenbestrijding of de crisisbeheersing, informatie wordt verschaft over die ramp of crisis, de risico's die hun inzet daarbij heeft voor hun gezondheid en de voorzorgsmaatregelen die in verband daarmee zijn of zullen worden getroffen.

3. De burgemeester stemt zijn informatievoorziening, bedoeld in het eerste en tweede lid, af met de informatievoorziening door of onder verantwoordelijkheid van Onze bij rampen en crises betrokken Ministers.

Het proces crisiscommunicatie wordt heden door Bevolkingszorg opnieuw ingericht. Onderstaande teksten (inclusief de teksten van paragraaf 4.5) zijn daarom niet meegenomen tijdens deze huidige actualisatie. Zodra het proces en de nieuwe werkwijze beschreven zijn, worden deze paragrafen aangepast en het RCP opnieuw vastgesteld.

Echter zijn tussen Politie en afdeling Communicatie werkafspraken gemaakt wat betreft het invullen van de rol Communicatieadviseur in het Commando Plaats Incident en het Regionaal Operationeel Team. Deze afspraken (zie paragraaf 2.13.2 en 2.13.3) zijn tevens opgenomen in de GRIP-regeling.

2.13.1 Uitvoering vs. Verantwoordelijkheid
De coördinatie van alle verschillende processen op het gebied van operationele communicatie vindt plaats vanuit de Veiligheidsregio. De voornaamste doelstellingen hiervan zijn het geven van informatie en het bieden van een handelingsperspectief (instructie). De verantwoordelijkheid voor het communiceren ligt te allen tijde bij de burgemeester (art.7 Wvr).

2.13.2 Commando Plaats Incident (operationele crisiscommunicatie)
De operationele woordvoering is belegd bij de VRR en de politie, ongeacht de GRIP status van een incident, ramp of crisis. Vanaf een GRIP 1 neemt een communicatieadviseur deel aan het CoPI-overleg en verzorgt de communicatie, waaronder woordvoering ter plaatse.

De operationele incidentcommunicatie is belegd bij de VRR met uitzondering van een incident met een openbare orde-, (groot) opsporingscomponent, dan wel dreiging/aanslag. Bij dit type incidenten wordt het CoPI uitgebreid met een Communicatieadviseur Politie. Beide communicatieadviseurs stemmen vervolgens samen af welke taken op welke wijze opgepakt en uitgevoerd worden.

2.13.3 Regionaal Operationeel Team (operationele crisiscommunicatie)
De sectie communicatie is onderdeel van het ROT. De sectie bestaat uit een hoofd (en minimaal een ondersteuner). De communicatieadviseurs van het ROT zijn afkomstig van de VRR. De sectie kan afhankelijk van het incident worden uitgebreid met een communicatieadviseur van bijvoorbeeld de DCMR, Rijkswaterstaat of Stedin. De sectie communicatie heeft met name een coördinerende rol en stemt af met de communicatieadviseur(s) in het CoPI, het team pers- en publieksvoorlichting van de gemeente(n) en met de communicatieadviseur in het GBT of RBT.

Bij incidenten met een openbare orde-, (groot) opsporingscomponent, dan wel dreiging/aanslag verdient het aanbeveling dat het actiecentrum Communicatie VRR gebruik maakt van de kennis en expertise van de Adviseur Communicatie Politie.
NB.: Een Adviseur Communicatie Politie toevoegen in het actiecentrum is niet mogelijk.

2.13.4 Gemeentelijke uitvoering
In het onderdeel Bevolkingszorg wordt het gemeentelijke deel van het proces crisiscommunicatie verder omschreven. Tijdens GRIP 3 functioneert het team pers- en publieksvoorlichting onder coördinatie van het ROT en haar gemeentelijke vertegenwoordiger daarin of rechtstreeks onder het ROT en het GBT. Dit is verschillend per gemeente. Een gemeente kan zelf beslissen wanneer het team pers- en publieksvoorlichting wordt opgestart (bijvoorbeeld bij relatief kleine incidenten met een grote communicatieve impact naar de bevolking).

2.13.5 Gemeentelijk Beleidsteam/Regionaal Beleidsteam
Het GBT is op strategisch niveau verantwoordelijk voor communicatie. De burgemeester ontwikkelt samen met dit team (ondersteund door zijn communicatieadviseur) een strategisch kader waarbinnen de communicatie plaatsvindt, met de nadruk op betekenisgeving en consequenties van het incident. Het beleidsteam houdt altijd contact en stemt af met het ROT en het team pers- en publieksvoorlichting.

In Deel II van het RCP wordt bij discipline Bevolkingszorg verder ingegaan op het (gemeentelijke deel van het) proces crisiscommunicatie.

2.13.6 Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie (NKC)[22]
Tijdens een crisis of incident kan vanuit de Rijksoverheid op het gebied van pers- en publiekscommunicatie het Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie (NKC) geactiveerd worden. Het NKC kan worden opgeschaald bij nationale crises (zie paragraaf 2.3) maar ook bij incidenten waarbij het gezag (nog) decentraal ligt maar die mogelijk uitstraling op nationaal niveau hebben. Dit 'actiecentrum' fungeert dan als knooppunt van informatie.

Het NKC wordt samengesteld op basis van de aard en omvang van een incident of crisis waarbij de leiding wordt gevormd door de directeuren Communicatie van het ministerie J&V en van het meest betrokken departement. De basisbezetting van het pers- en publieksteam bestaat uit woordvoerders van J&V en crisiscommunicatiespecialisten vanuit het NCC/ Eenheid Communicatie. De dagelijkse aansturing van het team wordt verzorgd door het hoofd van de Eenheid Communicatie en de coördinator van het pers- en publieksteam.

2.14 Resourcemanagement
Een multidisciplinaire inzet vergt goede logistiek op het gebied van verzorging, aflossing van het ingezette personeel en materieel. De hoofdstructuur van de crisisbeheersing is ingericht op onafgebroken functioneren. Besluitvorming over de inzet van materieel, aflossing van personeel en afschaling gebeurt binnen elke discipline afzonderlijk.

2.14.1 Bestaande monodisciplinaire piketten
Monodisciplinair is de coördinatie van resources (mensen, middelen en kennis) georganiseerd in bestaande piketten, zoals bijvoorbeeld een logistiek piket. Het proces resourcemanagement is een proces dat multidisciplinair nog geen invulling heeft gekregen. Het is een proces dat afwijkt van de dagelijkse activiteiten in de veiligheidsregio's en dat samen met het proces informatiemanagement cruciaal is voor de gewenste continuïteit van alle processen binnen de crisisbeheersing.

2.14.2 Doel resourcemanagement
Het doel van resourcemanagement is het adviseren over en coördineren van de middelen en maatregelen die nodig zijn om de crisisbeheersingsorganisatie in staat te stellen om op te treden langer dan de periode van operationele en logistieke zelfredzaamheid.

Goed georganiseerd (multidisciplinair) resourcemanagement is met name belangrijk bij langdurige, grootschalige incidenten. Maar soms is resourcemanagement al gewenst bij een kleinschalig incident, bijvoorbeeld voor het regelen van de verzorging van het personeel ter plaatse, of het regelen van de logistiek. Een resourcemanager, belast met de operationele logistiek van de verschillende disciplines, kan zorgen voor logistieke efficiëntie op de plaats van het incident.

De komende beleidsperiode wordt het ondersteunende proces resourcemanagement binnen de veiligheidsregio uitgewerkt en geïmplementeerd.

2.15 Continuïteit
Zoals in het beleidsplan beschreven onderscheidt de VRR de komende beleidsperiode twee nieuwe risico's: continuïteit (van de samenleving en van de eigen bedrijfsvoering) en maatschappelijke onrust.

[22] Factsheet NKC: https://www.nctv.nl/.

Continuïteit van de eigen bedrijfsvoering
Continuïteit van de eigen bedrijfsvoering heeft betrekking op de mate waarin continuïteit vanuit de hulpdiensten is geborgd en is onder te verdelen in drie hoofdfactoren: technisch (materieel en middelen), gezondheid (uitval personeel door ziekte) en gedrag (uitval personeel door angst, onbekendheid of zorg voor derden). Dit onderwerp wordt de komende periode nader uitgewerkt. Mede op verzoek van de gemeenten (tijdens de consultatieronde op het Regionaal Risicoprofiel) verkent de VRR de komende beleidsperiode in hoeverre continuïteitsplannen wenselijk zijn of dat integratie van de continuïteit in bestaande plannen mogelijk is.

2.15.1 Cyber security
ICT is niet meer weg te denken in onze samenleving. Het gebruik neemt op alle terreinen toe waardoor vrijwel alle vitale processen binnen de VRR afhankelijk zijn van ICT. Deze afhankelijkheid maakt de VRR in toenemende mate kwetsbaar. De bescherming van de eigen systemen en de eigen continuïteit heeft de eerste prioriteit.

De VRR heeft een coördinerende rol bij incident(gevolg)bestrijding. Om deze coördinerende rol te kunnen waarmaken, investeert de VRR de komende beleidsperiode in de vergroting van kennis op het gebied van cyber security en cyber resillience.

2.16 Bijstand aanvragen of verlenen
Voor het aanvragen of verlenen van bijstand gelden de volgende afspraken:

- Indien het bestrijdingspotentieel van de regio is uitgeput of ontoereikend blijkt, wordt een beroep gedaan op de buurregio's of bijstand aangevraagd via het Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC) o.a. volgens artikel 51 van de Wet veiligheidsregio's, artikel 56 van de Politiewet of bij behoefte aan specialismen (bijvoorbeeld CBRNe). Tevens kan een beroep gedaan worden op partners zoals de waterschappen[23].
- De aanvraagprocedure voor bijstand vanuit het LOCC staat beschreven in de Regionale Uitvoeringsregeling Rotterdam-Rijnmond en het Handboek Bijstand LOCC[24].
- Met de buurregio's worden afspraken gemaakt over het verlenen van bijstand. Bij behoefte aan meerdere CoPI's bij twee situaties waarin tegelijkertijd sprake is van GRIP 1 of hoger worden deze betrokken uit buurregio's[25].
- De VRR zal bijstand leveren aan buurregio's of andere veiligheidsregio's[26] indien een bijstandsverzoek wordt gedaan bij de Regionaal Operationeel Leider of de Algemeen Directeur (Directiewacht).
- Ambulancebijstand wordt door de Meldkamer Ambulance Zorg aangevraagd door middel van het landelijke systeem Pariter.
- Bij het verkrijgen van bijstand moeten uitgangsstelling en loodsposten worden benoemd. Deze dienen voor de operationele eenheden bekend te worden gemaakt in de alarmering.

2.16.1 LOCC en bijstand
Het LOCC coördineert in geval van een crisis de afhandeling van ontvangen bijstandsaanvragen van brandweer, GHOR, politie en gemeenten binnen de veiligheidsregio. Uitgangspunt van het LOCC is dat versterking noodzakelijk is als de eigen aanvullende capaciteit van een regio volledig is uitgeput. Een bijstandsaanvraag wordt vaak in het ROT voorbereid en via het GBT/ RBT (indien operationeel) en conform de landelijke procedure aan het LOCC voorgelegd.

---

[23] Op basis van artikel 5.3 en/ of 5.30 van de Waterwet, artikel 8, 12, 13 en/of 16 van het convenant samenwerkingsafspraken VRR-waterschappen. De aanvraagprocedure voor bijstand vanuit de waterschappen staat beschreven in de alarmeringsregeling waterschappen van de VRR.
[24] Zie ook www.nctv.nl/locc en klik op de link naar 'bijstand en ondersteuning' voor uitleg en actuele aanvraagformulieren. Voor bijstand van defensie, geld dat de wettelijke grondslag bepalend kan zijn voor het al dan niet toekennen. Consulteer hiervoor de Militair Adviseur.
[25] Zie GRIP-regeling.
[26] Of aan waterschappen.

2.17 Defensie

Defensie zet mensen, middelen en meedenkexpertise in voor de (derde) hoofdtaak van Defensie: Nationale Operaties. Het gaat hier om ondersteuning van civiele autoriteiten in Nederland en het Caribisch deel van het Koninkrijk. Defensie heeft haar nationale taken in twee groepen verdeeld namelijk structurele en incidentele taken. Structurele taken hebben een wettelijke grondslag of zijn bepaald in regelingen, besluiten en convenanten of arrangementen (bijvoorbeeld Kustwacht, explosievenopruiming, Search & Rescue, bijzondere bijstandseenheden). Voor een zekere beschikbaarheidsgarantie van capaciteiten voor incidentele taken zijn convenanten opgesteld en zijn in het kader van de Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking (ICMS) afspraken gemaakt (bijvoorbeeld CBRNe-capaciteit, havenbescherming, blushelikopters, detachement van 3000 militairen). Dit zijn de zogenoemde 'gegarandeerde capaciteiten', waarmee voorkomen wordt dat Defensie deze capaciteiten heeft ingezet voor de andere twee hoofdtaken buiten de landsgrenzen.

Ook niet-gegarandeerde capaciteiten kunnen beschikbaar zijn; Defensie garandeert ze echter niet. De Militair Adviseur in de regio kan inzicht geven welke capaciteiten op de gewenste locatie binnen een gewenst tijdsbestek inzetbaar zijn. Hij is (mede-)verantwoordelijk voor het begeleiden van de aanvraag voor militaire bijstand of steunverlening. De Catalogus Nationale Operaties van Defensie beschrijft welke capaciteiten beschikbaar zijn ten behoeve van Nationale Operaties en welke effecten daarmee gerealiseerd kunnen worden.

DEEL II – PROCESSEN PER DISCIPLINE

3 Algemeen

3.1 Inleiding

Elke discipline is verantwoordelijk voor verschillende processen in de crisisbeheersing. In dit tweede deel van het Regionaal Crisisplan is de beschrijving per hoofdproces en onderliggende processen opgenomen voor de disciplines:

- Bevolkingszorg
- Brandweerzorg
- Geneeskundige zorg
- Politiezorg
- Scheepvaartzorg

Tevens wordt het proces Waterbeheer beschreven.

Deze beschrijvingen vormen een kader waarbinnen de gemeenten en hulpdiensten hun taken uitvoeren tijdens een crisis. In dit deel van het Regionaal Crisisplan staat wie wat doet op het moment dat er een crisis is en wat daarvoor is geregeld. De 'hoe'-vraag wordt beantwoord in de individuele draaiboeken van de gemeenten en in handboeken en procedures van de hulpdiensten.

3.2 Leeswijzer

De beschrijvingen in dit tweede deel zijn opgebouwd volgens een vaste indeling. Alle processen beginnen met een algemene toelichting per discipline. De processen zijn op een zelfde manier omschreven voor de disciplines om eenheid en onderlinge verbanden goed in beeld te brengen.

Doel	*Hier wordt het doel van het proces weergegeven.*
Doelgroep	*Voortvloeiend uit het doel wordt de doelgroep helder gemaakt.*
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	*In dit onderdeel worden de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden binnen het proces omschreven: 'wie doet wat binnen een proces'. Deze taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden in hand- of draaiboeken uitgewerkt in concrete activiteiten.*
Functionarissen	*In dit onderdeel worden de functies weergegeven van de medewerkers die in dit proces werkzaam zijn. Meerdere functies kunnen door één persoon worden uitgevoerd of meerdere personen kunnen één functie uitvoeren. De functies worden in de hand- en draaiboeken uiteengezet en voor gemeenten in taakkaarten.*
Relatie met andere processen	*Dit onderdeel omschrijft de relaties met de andere processen in het crisisbeheersingswerkveld. Er staat helder wat van het andere proces kan worden verwacht.*
Afspraken met derden	*De wetgever geeft aan dat als het kan, afspraken met derden op regionaal niveau moeten worden gemaakt. Het gaat hier om concrete afspraken en eventuele convenanten voor diensten, waar de gemeente of een hulpdienst gebruik van kan maken in een crisissituatie.*
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	*In dit onderdeel worden aandachtspunten en informatie opgenomen die van belang zijn bij het uitvoeren van de taken.*

Tabel 3: Beschrijving Hoofdproces en onderliggende processen disciplines

4 Bevolkingszorg

4.1 Inleiding

Als onderdeel van het openbaar bestuur hebben gemeenten een algemene zorgplicht voor hun bevolking en vervullen daarom een belangrijke rol in de crisisbeheersing.

Vanuit wetgeving[27] wordt een aantal bevolkingszorgtaken benoemd waarvan de organisatie is belegd bij de gemeenten:

- Het verzorgen van de crisiscommunicatie.
- Het voorzien in opvang en verzorging van de bevolking.
- Het verzorgen van nazorg voor de bevolking.
- Het registeren van slachtoffers.
- Het registreren van schadegevallen.
- Het adviseren van het ROT.

Aangezien er aan de aard en de omvang van (de organisatie van) de bevolkingszorg geen wettelijke eisen zijn gesteld, is het van belang dat deze taken zo worden vormgegeven dat zij passen bij de wijze waarop burgers en gemeentefunctionarissen tijdens een crisis handelen.

Bevolkingszorg moet passen bij de behoefte aan zorg die in de samenleving bestaat[28].

De visie op bevolkingszorg[29] bestaat uit een viertal elementen:

1) De overheid rekent erop dat de samenleving haar verantwoordelijkheid (ook) tijdens en na een crisis neemt.
2) De overheid stemt haar bevolkingszorg af op de **zelfredzaamheid** van de samenleving.
3) De overheid houdt rekening met en maakt gebruik van de spontane hulp uit de samenleving.

De overheid bereidt zich daar waar het om **verminderd zelfredzamen** gaat voor tot een vastgesteld zorgniveau, aangeduid als "voorbereide bevolkingszorg". De "restzorg" levert zij op basis van veerkracht en improvisatie wat wordt aangeduid als 'geïmproviseerde zorg'.

4.2 De processen Bevolkingszorg

Sinds het vormgeven van de bevolkingszorg is de samenleving de afgelopen jaren sterk veranderd. Rekening houdend met de veranderende behoefte van de samenleving en de wijze waarop zij tijdens een crisis handelt zal er binnen de gemeenten van de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond een doorontwikkeling plaatsvinden van de bevolkingszorgprocessen. Momenteel worden de bevolkingszorgprocessen als volgt gecategoriseerd:

- **Crisiscommunicatie**: het communiceren met de bevolking waarbij wordt aangesloten bij de behoefte van de samenleving. Crisiscommunicatie komt terug in alle facetten van de gemeentelijke crisisorganisatie.

- **Noodopvang en verzorging**: de bevolkingszorg die naast de spoedeisende zorg door andere hulpverleners ter plaatse geleverd moet worden. Het gaat hierbij om het verplaatsen, opvangen en verzorgen van personen die niet zelfredzaam zijn.

- **Herstelzorg**: de bevolkingszorg die nodig is om de crisis te eindigen. Afhankelijk van de situatie gaat het hier om bijzondere uitvaartverzorging (stille tochten, herdenkingsdiensten etc.), het informeren en doorverwijzen van burgers, het herstellen van schade en het verzorgen van nazorg voor betrokken personen.

- **Ondersteuning**: het adviseren en ondersteunen van het bestuur gedurende een crisis op het gebied van juridische, financiële en protocollaire zaken.

---

[27] Art. 2.1.3, lid 2 Besluit veiligheidsregio's.

[28] Zie rapport Commissie Bruinooge, (2014). Bevolkingszorg op orde 2.0 – Eigentijdse bevolkingszorg volgens afspraak.

[29] Idem. Inclusief de Referentiekader Regionaal Crisisplan 2016.

- **Omgevingszorg**:
  - Het tijdens bijzondere situaties zorgdragen voor het beheer van de openbare ruimte (weg, het water en de openbare ruimte) van de gemeente;
  - Het waarborgen van een veilige en gezonde (bebouwde) omgeving.
  - Zorg voor de handhaving van de kwaliteit, dan wel herstel van het milieu of de leefomgeving en het inzamelen van besmette of verdachte waren om (verdere) besmetting te voorkomen.
  - het registreren en coördineren van schademeldingen aan gemeentelijke eigendommen.

- **Evacuatie:** het besluit tot evacuatie is een bestuurlijk besluit, genomen door de burgemeester of Voorzitter Veiligheidsregio. De individuele kolommen, waaronder Bevolkingszorg, hebben ieder hun eigen monodisciplinaire taken en verantwoordelijkheden binnen het proces.

Bovenstaande processen (en bijbehorende deelprocessen) worden door de gemeenten georganiseerd en uitgevoerd in zoverre dat:

1) De gemeenten eindverantwoordelijk voor de crisisbeheersing zijn, maar dit betekent niet automatisch dat zij ook uitvoering dienen te geven aan de crisisbeheersingstaken.
2) Voor de taakuitvoering in de crisisbeheersing dient zo veel mogelijk aangesloten te worden bij de dagelijkse werkzaamheden van de gemeentelijke functionarissen. Indien dat niet kan, omdat de bevolkingszorgtaak toch afwijkende werkzaamheden vereist, verdient het de voorkeur om deze taak te laten uitvoeren door instanties die deze werkzaamheden wel in hun reguliere takenpakket hebben.

4.3 De gemeentelijke crisisorganisatie
De inrichting van de gemeentelijke crisisorganisatie is als volgt:

4.3.1 Team Bevolkingszorg
In het Team Bevolkingszorg (TBz) zijn alle hoofden van de taakorganisaties vertegenwoordigd. Onder leiding van de voorzitter zorgt het TBz dat de volgende taken worden uitgevoerd:
- Het geven van voorlichting aan de bevolking.
- Voorzien in noodopvang en verzorging van de bevolking.
- Verzorgen van nazorg voor de bevolking.
- Het registreren van slachtoffers.
- Het adviseren van het ROT.

Zie Bijlage II voor een schematisch overzicht van de gemeentelijke crisisorganisatie.

4.3.2 Algemeen Commandant Bevolkingszorg (ACbz)
De Algemeen Commandant Bevolkingszorg is hoofd van het actiecentrum Bevolkingszorg en daarmee lid van het ROT. Hij plant en monitort de bevolkingszorgtaken binnen de bestuurlijke kaders.

Kerntaken ACbz:
- Zorgdragen voor de organisatie en uitvoering van de bevolkingszorg (inclusief het leidinggeven aan het actiecentrum Bevolkingszorg).
- Deelnemen aan het ROT.
- Zorgdragen voor overdracht naar de reguliere gemeentelijke organisatie(s).

4.3.3 Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz)
De Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz) maakt onderdeel uit van het Commando Plaats Incident (CoPI). De OvD-Bz geeft leiding aan de uitvoeringsorganisatie van de bevolkingszorg in het inzetgebied CoPI. In het geval van GRIP 2 nemen een tweede (uit de regio) en derde (uit Rotterdam) OvD-Bz deel aan het actiecentrum Bevolkingszorg van het ROT.
Kerntaken OvD-Bz:

- Deelnemen aan het CoPI of deelnemen aan de actiecentrum Bevolkingszorg van het ROT.
- Zorgdragen voor de opstart van de gemeentelijke processen en leiding van de gemeentelijke functionarissen in het inzetgebied CoPI.
- Zorgdragen voor overdracht naar de reguliere gemeentelijke organisatie.
- Het adviseren van het bestuur.

4.4 Overzicht Bevolkingszorg

Hoofdproces	Proces	Doel
Crisiscommunicatie	*Pers- en publieksvoorlichting*	Betekenisgeving: het duiden van wat de crisis voor de samenleving betekent. Schadebeperking: beperken van materiële en immateriële schade door het verstrekken van communicatieadviezen aan de Veiligheidsstaven en het doorgeven van gedrags- en handelingsadviezen/instructies aan burgers. Informatievoorziening: verzorgen van de algemene informatieverstrekking openbaarmaking, verklaring en toelichting van het beleid van de burgemeester voor de bestrijding van de crisis (uitvoeren van de wet Openbaarheid van Bestuur).
	Verwanteninformatie	Het verstrekken van geautoriseerde informatie aan verwanten over nog in leven zijnde personen die door een crisis zijn getroffen, conform de Slachtoffer Informatie Systematiek (SIS).
Noodopvang en verzorging	*Noodopvang en verzorging*	Mens: Het opvangen en verzorgen van betrokkenen voor de periode dat zij – in geval van een crisis – nog niet naar hun (vaste) verblijfplaats kunnen terugkeren. Het treffen van maatregelen ter verstrekking van voedsel, drinkwater, kleding, geld, medicijnen en tijdelijke huisvesting. Dier: Het opvangen en verzorgen van dieren met tussenkomst van verschillende organisaties.
Herstelzorg	*Bijzondere uitvaart en collectieve rouwverwerking*	Op zorgvuldige wijze zorg dragen voor bijzondere uitvaartzorg en/of de rouwverwerking die daarmee gepaard kan gaan.
	Informatiecentrum	Het Informatiecentrum is een één-loket-organisatie van waaruit de informatie-, advies- en doorverwijsfuncties worden uitgeoefend. (Het is geen zorg-verlenende instantie en treedt niet in de plaats van een huisarts, woningcorporatie, etc.)
	Nazorg	Aan de hand van de behoefte, het tijdens en/of na een crisis voorzien van professionele

		hulpverlening. Dit kan zowel maatschappelijke- als financiële hulpverlening zijn.
Ondersteuning	*Bestuursondersteuning*	Het ondersteunen van het bestuur gedurende een crisis.
	Facilitaire ondersteuning	Het ondersteunen van de gemeentelijke crisisorganisatie gedurende een crisis.
	Informatiemanagement	Vastlegging van informatie om gedurende een crisis inzicht te genereren in de stand van zaken en om in de nafase van de crisis deze informatie te kunnen evalueren.
Omgevingszorg	*Milieubeheer, Ruimtebeheer en Bouwbeheer*	Tijdens een bijzondere situatie zorgdragen voor het beheer van de openbare ruimte van de gemeente. Activiteiten richten zich op de weg, het water en de openbare ruimte. Het waarborgen van een veilige en gezonde (bebouwde) omgeving. Zorg voor de handhaving van de kwaliteit, dan wel herstel van het milieu of de leefomgeving en het inzamelen van besmette of verdachte waren om (verdere) besmetting te voorkomen.
	Registreren van eigen schade	Registratie en coördinatie van schademeldingen aan gemeentelijke eigendommen.
Evacuatie		Het op een voorbereide wijze op bevel van het bevoegd gezag laten verlaten van een gebied of woonplaats wegens een veiligheidsrisico. Alle diensten zijn bij een evacuatie betrokken.

4.5 Crisiscommunicatie

Taakorganisatie	• Pers- en publieksvoorlichting • Verwanteninformatie Zie paragraaf 2.13 van Deel I van het RCP voor een toelichting op de taakverdeling tussen de afdeling Communicatie VRR en Politie met betrekking tot incidentcommunicatie in het CoPI en ROT.
Functionarissen binnen de taakorganisatie	• Hoofd taakorganisatie Crisiscommunicatie Team Pers- en publieksvoorlichting kent twee onderdelen: 1. Pers- en publieksvoorlichting 2. Analyse en Advies Beide onderdelen hebben een eigen coördinator beide worden aangestuurd door het hoofd taakorganisatie. • Teamleider Pers- en publieksvoorlichting • Teamleider Analyse en Advies Het verschilt per gemeente of het Hoofd taakorganisatie lid is van het Team Bevolkingszorg of dat dit een liaison Crisiscommunicatie (communicatieadviseur) is. Ook verschilt het per gemeente of de taakorganisatie Crisiscommunicatie onder het GMT (Gemeentelijk Management Team) of onder het GBT valt. Team Verwanteninformatie: • Teamleider Verwanteninformatie • Medewerker(s) Verwanteninformatie
Doel	Betekenisgeving: het duiden van wat de crisis voor de samenleving betekent. Schadebeperking: beperken van materiële en immateriële schade door het verstrekken van communicatienetadviezen aan de Veiligheidsstaven en het doorgeven van gedrags- en handelingsadviezen/instructies aan burgers. Informatievoorziening: verzorgen van de algemene informatieverstrekking openbaarmaking, verklaring en toelichting van het beleid van de burgemeester voor de bestrijding van de crisis (uitvoeren van de wet Openbaarheid van Bestuur.
Doelgroep	• Betrokkenen (inclusief de hulpverleners) • Publiek • Media
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Snelle opbouw van een slagvaardige communicatie waarbij mensen gemobiliseerd worden en goed toegerust aan de slag gaan met communicatieadvisering, omgevingsanalyse en publieksvoorlichting. Aansluiting op eerdere communicatieactiviteiten richting pers & publiek en op informatiestroom en -uitwisseling vanuit pers & publiek via social media, radio en televisie en telefonisch. Multidisciplinaire samenwerking tussen communicatieprofessionals, zoals opgenomen in het algemeen deel.

	In het GBT wordt de strategische communicatie inhoud vastgesteld. Tegelijkertijd geeft het GBT de taakorganisatie Crisiscommunicatie op voorhand toestemming om dat te doen wat gedaan moet worden (mandatering). Mandatering communicatie.
Functionarissen Pers- en publieksvoorlichting	• Communicatieadviseur GBT Adviseert het GBT over de strategische communicatieaanpak en adviseert het GBT over de communicatieve implicaties van wat er ter tafel komt tijdens de vergadering van het GBT. Adviseert de burgemeester over zijn rol als boegbeeld en burgervader (betekenisgeving) en informeert het hoofd taakorganisatie en het hoofd actiecentrum Communicatie in het Regionaal Operationeel Team over de besluiten van het GBT. • Hoofd Taakorganisatie Communicatie Is verantwoordelijk voor het inrichten van de taakorganisatie Crisiscommunicatie. Geeft leiding aan de teamleiders Pers- & publieksvoorlichting en Advies & Analyse. Adviseert, informeert en rapporteert. • Teamleider Pers- en publieksvoorlichting Is verantwoordelijk voor het inrichten van het team Pers- en publieksvoorlichting en geeft leiding aan de medewerkers Pers- en publieksvoorlichting, de contactpersoon calamiteitenzender en de redacteuren web en social media. Adviseert, informeert en rapporteert. • Redacteur web en social media Verwerkt de communicatieaanpak uit het adviesrapport omgevingsanalyse tot communicatie-uitingen voor web/social media, plaatst en actualiseert communicatie-uitingen op relevante media en geeft voortgangs- of afwijkingsinformatie aan de teamleider Pers- en publieksvoorlichting. • Medewerker Pers- en publieksvoorlichting Voert het inzetplan Pers- en publieksvoorlichting uit. • Contactpersoon calamiteitenzender Zorgt voor een adequate en continue informatievoorziening naar de calamiteitenzender, formuleert de uit te zenden teksten aan de calamiteitenzender en doet dit in nauwe samenwerking met het actiecentrum Communicatie in het ROT. Informeert en rapporteert.
Functionarissen Analyse en advies	• Teamleider Analyse en advies Is verantwoordelijk voor het inrichten van het team Analyse en advies en geeft leiding aan de communicatieadviseurs analyse en advies en de omgevingsanalisten. • Omgevingsanalist Verzamelt gegevens over wat er speelt en leeft bij publiek en pers over het incident/crisis, analyseert en verwerkt gegevens t.a.v. beleving, informatiebehoefte van gedrag van publiek en pers tot een omgevingsanalyse, meet het effect van de communicatieaanpak en rapporteert hierover aan de communicatieadviseur analyse en advies en geeft voortgangs- of afwijkingsinformatie aan de teamleider analyse en advies.

	• Communicatieadviseur analyse en advies Voert het inzetplan analyse en advies uit, adviseert en informeert de teamleider analyse en advies en de communicatieadviseur GBT over de (strategische) communicatieaanpak, adviseert de teamleider pers- en publieksvoorlichting over de communicatieve implicaties van de aangereikte omgevingsanalyse.
Relatie met andere processen	Relatie met alle (gemeentelijke) processen. Vanuit de gehele crisisorganisatie wordt daarbij informatie aangeleverd. Tevens wordt er nauw afgestemd met het actiecentrum Communicatie ROT en de communicatieadviseur in het GBT en/of RBT, zie paragraaf 2.13, Deel I van het RCP.
Afspraken met derden	Afspraken (en procedures) met: • Calamiteitenzender • NCC • Defensie Het NCC kan bemiddelen in capaciteitsuitbreiding of assistentie met ervaren communicatiestrategen, teamleiders en omgevingsanalisten.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Vooraf en tijdens crises wordt gestimuleerd dat betrokkenen zichzelf en elkaar informeren. Uiterlijk 30 minuten na aanvang van het incident wordt feitelijke informatie beschikbaar gesteld aan betrokkenen, zodat zij zelfredzaam kunnen handelen. De burgemeester geeft binnen een uur na aanvang van het incident duiding door afhankelijk van de situatie burgers op te roepen tot zelfredzaamheid. Binnen de VRR is afgesproken dat de afdeling Communicatie van de VRR deze taken het eerste uur van het incident uitvoert. Over het moment van overdracht naar de taakorganisatie Crisiscommunicatie van de gemeente worden nog nadere afspraken gemaakt.

4.5.1 Verwanteninformatie

Doel	Het verstrekken van geautoriseerde informatie aan verwanten over nog in leven zijnde personen die door een crisis zijn getroffen, conform de Slachtoffer Informatie Systematiek (SIS).
Doelgroep	• Verwanten van betrokkenen die worden opgevangen, zijn geëvacueerd, in een ziekenhuis liggen of naar huis zijn gegaan.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het inrichten van een informatienummer waar verwanten terecht kunnen met hun vragen. Het verwerven van informatie over personen en dieren naar aanleiding van zoekvragen. Het verstrekken van informatie die is geverifieerd en waarvoor toestemming is gegeven door het bevoegd gezag. Het informeren van verwanten van de slachtoffers die nog in leven zijn.
Functionarissen	• Teamleider Verwanteninformatie • Medewerker(s) Verwanteninformatie
Relatie met andere processen	Alle (gemeentelijke) processen.
Afspraken met derden	• Landelijke afspraken SIS met LOCC, ANWB, GHOR en Landelijke Eenheid Politie. • Afspraken met ziekenhuizen over het verstrekken van slachtoffergegevens.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Zelfredzame betrokkenen worden gestimuleerd om actief contact te zoeken met (de contactpersoon van) de verwanten. En waar nodig gefaciliteerd bij het in contact komen met verwanten. Verwanten worden gestimuleerd en waar nodig gefaciliteerd bij het vinden van een betrokken familielid/kennis. Uiterlijk 8 uur na aanvang van de (acute) crisis kunnen zo mogelijk minimaal 500 verwanten die zich bij de front office hebben gemeld geïnformeerd worden over (het verloop van) het proces. Verwanten die na 24 uur na aanvang van de (acute) crisis nog in onzekerheid zijn over het lot van de betrokkene die zij zoeken, worden zo mogelijk en naar behoefte; elke 4 uur actief over de status van het proces geïnformeerd en een contactpersoon toegewezen, die hen regelmatig en naar behoefte informeert. De burgemeester legt als onderdeel van de duiding uit hoe het proces is georganiseerd en welke problematiek dit met zich meebrengt (waaronder zorgvuldigheid versus snelheid). Een deel van de bevolkingszorgtaken op het gebied van verwanteninformatie wordt middels de Slachtoffer Informatie Systematiek (SIS) landelijk uitgevoerd.

4.6 Noodopvang en verzorging

Taakorganisaties	• Noodopvang en verzorging
Functionarissen binnen de taakorganisaties	• Hoofd Taakorganisatie • Teamleider Noodopvang en verzorging • Leider(s) opvanglocatie • Medewerker(s) opvanglocatie • Coördinator distributiepunt (front office) • Medewerker(s) distributiepunt (front office) • Medewerker(s) back office Noodopvang en verzorging
Doel	• Mens: Het verplaatsen, opvangen en verzorgen van personen die niet zelfredzaam zijn voor de periode dat zij – in geval van een crisis – nog niet naar hun (vaste) verblijfplaats kunnen terugkeren. Het treffen van maatregelen ter verstrekking van voedsel, drinkwater, kleding, geld, medicijnen en tijdelijke huisvesting. • Dier: Het verplaatsen, opvangen en verzorgen van dieren met tussenkomst van verschillende organisaties.
Doelgroep	• Een ieder die betrokken is bij een incident of crisis en nog niet kan terugkeren naar een (vaste) verblijfplaats en ondergebracht dienen te worden in tijdelijke huisvesting/opvang. • Gezelschapsdieren.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	• Mens: De opvang van mensen en het inrichten van opvangcentra voor mensen. Het verstrekken van voedsel, noodwater, drinkwater (distributie van nooddrinkwater), kleding, geld, medicijnen. Het regelen van tijdelijke huisvesting, geestelijke verzorging. • Dier: Het regelen van voedsel en drinken (in goed overleg met de dierenbescherming) met tussenkomst van LTO/LNV, het opvangcentrum waar de dieren verblijven of de dierenambulance ten behoeve van de in de opvangcentra verblijvende dieren.
Relatie met andere processen	• Alle (gemeentelijke) processen.
Afspraken met derden	• Rode Kruis, het verzorgen van bedden voor de tijdelijke opvang en het leveren van ondersteuning. • Leger des Heils, leveren van middelen, eten en drinken. • Defensie - Defensiecomplex per provincie als tijdelijke opvanglocatie. Voor de provincie Zuid Holland is dit de Van Ghentkazerne. • De dierenambulance, zorgt voor de opvang, het vervoer en de registratie van huisdieren; de uitvoering is beschreven in een handboek.

	• LTO/LNV - Vanuit LTO/LNV wordt via een 'actiecentrum' vorm gegeven aan de verplaatsing en opvang van landbouwdieren. • Stichting Salvage voor de opvang van betrokkenen voor de periode dat zij nog niet naar hun (vaste) verblijfplaats kunnen terugkeren. • Drinkwaterbedrijven, verstrekken van noodwater en nooddrinkwater.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Zelfredzame betrokkenen (of diens vertegenwoordigende instellingen) worden gestimuleerd of waar nodig gefaciliteerd bij het zelfstandig voorzien in hun opvang en verzorging. Daar waar mogelijk wordt aangesloten bij de maatregelen die door redzame omstanders zijn geïnitieerd. Passende opvang en verzorging wordt uiterlijk 3 uur na aanvang van het incident geleverd. Dat betekent dat onderdak, drinken en voedsel, sanitaire voorzieningen en toegang tot informatie en indien aan de orde een slaapplaats of noodzakelijke (para-) medische hulp is georganiseerd. Er wordt opvang en verzorging geregeld of georganiseerd die past bij de capaciteit van maximaal 10% van de betrokkenen met een maximum van 200 personen. Er wordt, indien aan de orde, uiterlijk binnen 48 uur tijdelijke huisvesting geregeld. Daar waar nodig en mogelijk, worden redzame burgers in staat gesteld een bijdrage te leveren bij de opvang en verzorging.

4.7 Herstelzorg

Taakorganisaties	• Bijzondere uitvaart en rouwverwerking • Informatiecentrum • Nazorg
Functionarissen binnen de taakorganisaties	• Hoofd Taakorganisatie • Teamleider Bijzondere uitvaartzorg • Medewerker(s) Bijzondere uitvaartzorg • Teamleider Informatiecentrum • Klantmanager • Medewerker(s) Informatiecentrum • Teamleider Nazorg • Medewerker(s) Nazorg

4.7.1 Bijzondere uitvaart en rouwverwerking

Doel	Op zorgvuldige wijze zorg dragen voor bijzondere uitvaartzorg en/of de collectieve rouwverwerking die daarmee gepaard kan gaan.
Doelgroep	• Betrokkenen • Samenleving • Eigen organisatie
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het coördineren van het totale proces rondom de bijzondere uitvaartzorg. Het – na identificatie van de overledenen door het Landelijk Team Forensische Opsporing (LTFO) of de politie – zorgen voor een juiste registratie. De regie voeren over de organisatie van een stille tocht en/of herdenkingsbijeenkomst.
Functionarissen	• Teamleider Bijzondere uitvaartzorg • Medewerker(s) Bijzondere uitvaartzorg
Relatie met andere processen	• Alle (gemeentelijke) processen.
Afspraken met derden	Een convenant met Monuta voor het uitvoeren van de door Monuta te leveren diensten zoals rouwverwerking, stille tochten etc.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Aandachtspunten betreffen; de Wet op de lijkbezorging, plaatselijke verordeningen en het begeleiden van de media voor, tijdens en na de plechtigheid. Het coördineren van de verschillende betrokken begrafenisondernemers (door convenanthouder Monuta).

4.7.2. Informatiecentrum

Doel	Het Informatiecentrum is een één-loket-organisatie van waaruit de informatie-, advies- en doorverwijsfuncties worden uitgeoefend. (Het is geen zorg-verlenende instantie en treedt niet in de plaats van een huisarts, woningcorporatie, etc.).
Doelgroep	• Iedereen die naar aanleiding van een crisis vragen heeft.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het Informatiecentrum informeert, adviseert en verwijst door. Het is een centrale plaats waar een ieder bij een crisis antwoord kunnen krijgen op hun vragen naar aanleiding van de crisis.
Functionarissen	• Teamleider Informatiecentrum • Klantmanager • Medewerker(s) Informatiecentrum
Relatie met andere processen	• Alle (gemeentelijke) processen.
Afspraken met derden	NCC publieksinformatienummer 0800-1351.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Het informatiecentrum dient: • Goed bereikbaar te zijn in de breedste zin van het woord (fysiek, telefonisch, Internet en e-mail, fax en post). • Ingericht te zijn als een goed herkenbare, uitnodigende laagdrempelige organisatie. • Toegankelijke publieksinformatie te realiseren. • Een goede verwijsfunctie te hebben. • Een goede netwerkstructuur te onderhouden met zorg- en dienstverleners.

4.7.3 Nazorg

Doel	Aan de hand van de behoefte, het tijdens en/of na een crisis voorzien van professionele hulpverlening. Dit kan zowel maatschappelijke- als financiële hulpverlening zijn.
Doelgroep	• Betrokkenen • Samenleving • Eigen organisatie • Bij algemene verstoring van nutsvoorzieningen: alle binnen het rampgebied aanwezige gedupeerde personen
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Zorg aan betrokkenen en deze stimuleren en faciliteren om via de reguliere weg contact te zoeken met de benodigde instantie(s) en het, indien noodzakelijk, organiseren van bewonersbijeenkomsten. Verwijzing naar gespecialiseerde en/of professionele instanties met betrekking tot bijvoorbeeld schadeafhandeling, psychosociale nazorg, etc. Zorg aan de eigen organisatie (organiseren, begeleiden of uitvoeren van onderzoeken, organiseren van psychosociale nazorg aan medewerkers, controleren vergunningverlening, schadeafhandeling van eigen gelede schade, afleggen van verantwoording, etc.). Het treffen van maatregelen in geval van (collectieve/grootschalige) uitval van nutsvoorzieningen, gas- of telecomvoorzieningen.
Functionarissen	• Teamleider Nazorg • Medewerker(s) Nazorg
Relatie met andere processen	• Alle (gemeentelijke) processen.
Afspraken met derden	Partners kunnen zijn: • GGD (Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst als coördinator van het Zorgnetwerk). • GHOR (structuur Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (PsHOR). • GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg voor hulpverlening, dienstverlening, preventie en consultatie). • Juridisch loket (juridische informatie en advies). • Levensbeschouwelijke zorg (begeleiding). • Woningbouwcoöperaties (verzorgen van tijdelijke huisvesting). • Drinkwaterbedrijven (verstrekken noodwater en nooddrinkwater). • Energiebedrijven (het weer op gang brengen van de energielevering en communicatie daarbij aan bewoners). Convenanten: • Operationeel plan Stroomuitval.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Betrokkenen worden gestimuleerd om via de reguliere weg contact te zoeken met de benodigde hulpverlenende instantie(s) voor de nazorg. Betrokkenen die zich (toch) bij de overheid melden voor (een vorm van) nazorg worden gefaciliteerd bij het in contact komen met de desbetreffende hulpverlenende instantie(s).

Betrokkenen kunnen zich, indien daar behoefte aan is, (laten) registreren zodat zij op de hoogte worden gehouden van de afhandeling van de crisis. Zij worden daarbij gefaciliteerd door de overheid (zelfregistratie).

Er wordt een plan van aanpak voor de nafase opgesteld, waarin aandacht is voor:

- interne procesorganisatie;
- de wijze waarop slachtoffers ondersteund worden als het gaat om de schadeafhandeling, verwijzing naar psychosociale hulpverlening etc.;
- zorg aan de eigen organisatie;
- evaluatie.

Een deel van de bevolkingszorgtaken van het nazorgtraject zal via SIS worden uitgevoerd.

4.8 Ondersteuning

Taakorganisaties	• Bestuursondersteuning • Facilitaire ondersteuning • Informatiemanagement
Functionarissen binnen de taakorganisaties	• Hoofd Taakorganisatie • Teamleider Bestuursondersteuning • Algemeen Bestuursadviseur • Juridisch Bestuursadviseur • Financieel Bestuursadviseur • Protocollair Bestuursadviseur • Teamleider Facilitaire ondersteuning • Medewerker(s) Algemene Ondersteuning • Medewerker(s) ICT Ondersteuning • Medewerker(s) Facilitaire Ondersteuning • Medewerker(s) Catering Ondersteuning • Teamleider Informatiemanagement • Informatiemanagers • Medewerker(s) Archivering

4.8.1. Bestuursondersteuning

Doel	Het ondersteunen van het bestuur gedurende een crisis.
Doelgroep	• Bestuur
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Maatregelen nemen ten aanzien van de bestuursondersteuning. Advisering en ondersteuning op het gebied van juridische, financiële en protocollaire zaken.
Functionarissen	• Teamleider Bestuursondersteuning • Algemeen Bestuursadviseur • Juridisch Bestuursadviseur • Financieel Bestuursadviseur • Protocollair Bestuursadviseur
Relatie met andere processen	• Alle (gemeentelijke) processen.
Afspraken met derden	-
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	-

4.8.2 Facilitaire ondersteuning

Doel	Het ondersteunen van de gemeentelijke crisisorganisatie gedurende een crisis.
Doelgroep	• Gemeentelijke crisisorganisatie
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Ondersteuning van de organisatie in algemene zin. Zorgdragen voor facilitaire voorzieningen zoals: • Het instellen/werkzaam houden van audiovisuele middelen. • Het inrichten van de benodigde ruimtes. • Het instellen/werkzaam houden van het noodnet. • Het verzorgen van catering.
Functionarissen	• Teamleider Facilitaire ondersteuning • Medewerker(s) Algemene Ondersteuning • Medewerker(s) ICT Ondersteuning • Medewerker(s) Facilitaire Ondersteuning • Medewerker(s) Catering Ondersteuning
Relatie met andere processen	• Alle (gemeentelijke) processen.
Afspraken met derden	Afspraken met plaatselijke ondernemers en partners in het kader van de continuïteit.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	-

4.8.3 Informatiemanagement

Doel	Vastlegging van informatie om gedurende een crisis inzicht te genereren in de stand van zaken en om in de nafase van de crisis deze informatie te kunnen evalueren.
Doelgroep	• Alle taakorganisaties die bij de crisis zijn betrokken. • Alle andere overlegvormen en bij de crisis betrokken partijen.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Voortgangsbewaking van de overleggen van de taakorganisaties evenals alle overige overleggen zoals van de Veiligheidsstaf en het Team Bevolkingszorg. Het Team Bevolkingszorg ziet toe op een correcte weergave van alle informatie in LCMS en deelt deze ten behoeve van het gezamenlijk beeld. Het archiveren van alle gegevens en bescheiden met betrekking tot de crisis.
Functionarissen	• Teamleider Informatiemanagement • Informatiemanagers • Medewerker(s) Archivering
Relatie met andere processen	• Alle (gemeentelijke) processen.
Afspraken met derden	-
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	De Informatiemanager is verantwoordelijk voor: • Het "vullen" van LCMS voor het onderdeel waaraan de Informatiemanager is toegewezen. • Het bijhouden van een logboek voor elk overleg. • Het bijhouden van een presentielijst voor elk overleg.

4.9 Omgevingszorg

Taakorganisatie	• Milieubeheer, Ruimtebeheer en Bouwbeheer • Registreren van eigen schade
Functionarissen binnen de taakorganisaties	• Hoofd Taakorganisatie • Gemeentelijke ambtenaren (reguliere taken)

4.9.1 Milieubeheer, Ruimtebeheer en Bouwbeheer

Doel	Tijdens een bijzondere situatie zorgdragen voor het beheer van de openbare ruimte van de gemeente. Activiteiten richten zich op de weg, het water en de openbare ruimte. Het waarborgen van een veilige en gezonde (bebouwde) omgeving. Zorg voor de handhaving van de kwaliteit, dan wel herstel van het milieu of de leefomgeving en het inzamelen van besmette of verdachte waren om (verdere) besmetting te voorkomen.
Doelgroep	• Betrokkenen • Beheerders infrastructuur (wegen, spoor, water) en van gemeentelijke eigendommen en monumenten • Grondeigenaren en gebouweigenaren • Grond- en waterbeheerders
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	De werkzaamheden in het kader van ruimtebeheer omvatten alle maatregelen die een gemeente ten tijde van een crisis op het gebied van de openbare ruimte neemt op het gebied van openbare verlichting, rioleringen, wegen, water, groen, etc. Het behartigen van de belangen van de gemeente als eigenaar van bouwwerken die schade hebben opgelopen of voor opvang of herstelwerk noodzakelijk zijn. Het nemen van noodmaatregelen om gevaarlijke situaties aan bouwwerken aan te pakken of verdergaande schade te voorkomen (noodsloop, stutten etc.). Het veiligstellen en herstellen van distributienetten voor nutsvoorzieningen en communicatie. Het nemen van maatregelen met als doel het milieu te beschermen. Hieronder vallen niet alleen toezichts- en handhavingstaken, maar ook afvaltaken (waaronder het inzamelen van besmette waren) en taken op het gebied van de Wet bodembescherming en de Wet luchtkwaliteit.
Functionarissen	Gemeentelijke ambtenaren (reguliere taken).
Relatie met andere processen	• Alle (gemeentelijke) processen.
Afspraken met derden	Milieubeheer: • Proactief contact zoeken met DCMR (en/of HbR/DHMR in verband met waterverontreiniging).
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	-

4.9.2 Registeren van schade

Doel	Registratie en coördinatie van schademeldingen aan gemeentelijke eigendommen.
Doelgroep	• Gemeente
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het registeren en zo mogelijk vaststellen van schade aan gemeentelijke eigendommen.
Functionarissen	Reguliere werkzaamheden van gemeentelijke functionarissen.
Relatie met andere processen	• Alle (gemeentelijke) processen.
Afspraken met derden	Beoordeling en registratie van schade van getroffenen wordt gedaan door Stichting Salvage (en de eigen verzekeraars).
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	De gemeente zorgt de voor de registratie van schade aan de gemeentelijke eigendommen.

4.10 Evacuatie

Doel	Het op een voorbereide wijze op bevel van het bevoegd gezag laten verlaten van een gebied of woonplaats wegens een veiligheidsrisico.
Doelgroep	Alle diensten zijn bij een evacuatie betrokken. Tevens behoren alle bewoners, dieren, publieke- en private organisaties en cultureel erfgoed tot de doelgroep om geëvacueerd te worden. Het betreft immers een grootschalige verplaatsing van mens en dier.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Opperbevel: burgemeester of Voorzitter Veiligheidsregio. Evacuatie is een bestuurlijk besluit, dat wordt genomen door het opperbevel. Een besluit tot evacuatie wordt voorgelegd aan het opperbevel, die uiteindelijk besluit tot evacuatie. Het proces evacuatie kan op twee manieren in gang worden gezet: 1. Het ROT heeft evacuatie als hoofdproces en zal dit zelf voorbereiden. Hierbij is de ROL uitvoerend verantwoordelijk voor de organisatie van een evacuatie. Daarnaast is de ROL verantwoordelijk voor de inhoudelijke voorbereiding en presentatie van een evacuatieplan aan het opperbevel. De algemeen commandanten vertegenwoordigen hun kolom en de secties van het ROT zullen de input voor evacuatie leveren. 2. Indien het ROT naast evacuatie nog andere taken heeft kan de ROL besluiten het proces evacuatie niet zelf te leiden. In deze situatie zal een tweede ROL vanuit de huidige pool (VRR dan wel VRZHZ) worden opgeroepen. Deze tweede ROL zal dan optreden als evacuatieleider en zich bezig houden met de voorbereiding van de evacuatie. De eerste ROL blijft operationeel eindverantwoordelijk als voorzitter van het ROT. Het evacuatieteam hangt onder het ROT. De commandostructuur wijzigt niet. De evacuatie-adviseur De evacuatieleider wordt op de inhoud van het evacuatieproces ondersteund door een evacuatie-adviseur. Voor de invulling van de rol van evacuatie-adviseur is de poule van Algemeen Commandanten Bevolkingszorg (AC-Bz) beschikbaar. De evacuatie-adviseur heeft met name een coördinerende en bestuurlijk-adviserende rol, die de kolommen en de ROL ook inhoudelijk op weg helpt. Het Evacuatieteam Indien een team evacuatie wordt samengesteld, zal dit team net als de andere secties deel uit maken van het ROT. De specifieke taken en verantwoordelijkheden staan beschreven in het Evacuatieplan.
Functionarissen	De minimale bezetting van het evacuatieteam, als deze naast het ROT wordt opgeroepen, bestaat uit: • Evacuatieleider, afkomstig uit de ROL-poule • Evacuatie-adviseur, eerste adviseur evacuatieleider, afkomstig uit de AC-Bz-poule • Evacuatie-adviseur Politie • Evacuatie-adviseur Brandweer • Evacuatie-adviseur GHOR

	• Medewerker vanuit de taakorganisatie noodopvang en verzorging van de betrokken gemeente • Informatiemanager • Medewerker communicatie/voorlichting • Medewerker administratieve ondersteuning
Relatie met andere processen	Alle processen uit de crisisbeheersing kunnen aan de orde komen bij het prepareren van een evacuatie. Met deze reden sluiten alle disciplines aan in het evacuatieteam.
Afspraken met derden	Afspraken met derden alsmede de invulling van dit proces zijn nader uitgewerkt in het Evacuatieplan.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Het proces evacuatie is het op een voorbereide wijze laten verlaten van een gebied. Het ontruimen is een adhoc maatregel op eigenstandige bevoegdheid van de operationele diensten en valt derhalve niet onder dit proces. Ieder zal vanuit zijn eigen expertise en gebleken noodzaak invulling geven aan deze maatregel. De coördinatie hiervan ligt bij de initiatiefnemer van de ontruiming. De opvang van mens en dier is en blijft wel een verantwoordelijkheid van Bevolkingszorg.

5 Brandweerzorg

5.1 Inleiding

In dit deel worden de processen van brandweerzorg nader uitgewerkt:

- Bron- en emissiebestrijding

Bij een ramp kan brand ontstaan. Ook kunnen gevaarlijke stoffen vrijkomen. Bestrijding van brand en emissie van gevaarlijke stoffen behelst het voorkomen van uitbreiding en het terugdringen van de fysische oorzaak en de daarmee samenhangende fysische effecten van een ramp[30].

- Redding

Redding en technische hulpverlening behoren tot de hoofdtaken van de brandweer. Dit deelproces omvat alle maatregelen in de repressieve fase die genomen worden om mens en dier uit benarde omstandigheden te bevrijden en het omgevingsgevaar te beperken.

- Ontsmetting

Na emissie van chemische, biologische of nucleaire stoffen kunnen hulpverleners, burgers, dieren, infrastructuur, objecten, hulpverleningsmateriaal en voertuigen besmet zijn geraakt met één van deze gevaarlijke stoffen. Om de dreiging van de gevaarlijke stof voor de slachtoffers en hun omgeving weg te nemen, is ontsmetten noodzakelijk. Bij inzet van eenheden (zoals het gaspakkenteam) voor het stabiliseren van een ongevalssituatie, vindt ontsmetting van de hulpverleners plaats. Het onderdeel 'ontsmetten van mens en dier' omvat zowel de kleinschalige ontsmetting van hulpverleners, alsook de grootschalige ontsmetting van burgerslachtoffers.

- Informatiemanagement

Bij rampsituaties en ongevallen is het belangrijk snel de beschikking te hebben over informatie over de situatie, zodat de nodige maatregelen getroffen kunnen worden. Dit gebeurt in de vorm van waarnemen in het algemeen en meten door gespecialiseerde meetploegen van de brandweer. De Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS) geeft advies over het meetproces en de betrokken gevaarlijke stoffen.

- Ondersteuning

Bij een grote of langdurige inzet, een ramp of een zwaar ongeval, treedt (relatieve) schaarste op, niet alleen bij de bevolking, maar ook bij de hulpverlenende diensten. De diensten en organisaties die met de incidentbestrijding belast zijn, dragen in principe zelf zorg voor de verzorging van het personeel en de bevoorrading en aanvulling van gebruiks- en verbruiksgoederen. Dit geldt ook voor de aan hen toegevoegde hulp- en bijstandsverlenende eenheden. De bijstandsverlenende eenheden moeten tijdens een crisis de eerste acht uur voor de eigen verzorging en logistiek zorgen. Zijn er logistieke problemen die niet direct door de betrokken dienst of organisatie kunnen worden opgelost, dan kan de dienst het ROT vragen om assistentie.

5.2 Organisatie van de brandweer

De brandweer draagt zorg voor de operationele uitvoering van de brandweerprocessen. In het beheersgebied van de (Rijks)havenmeester Rotterdam-Rijnmond kan de brandweer gebruik maken van de mensen, materieel en expertise van de Divisie Havenmeester.
Bij melding van een klein incident wordt de normale uitrukprocedure gevolgd, conform regionale voorschriften. Vanaf dat punt wordt de normale manier van opschalen toegepast. De bevelvoerder geeft leiding aan de bemanning van een basiseenheid (TS). Hij staat onder directe leiding van een Officier van Dienst Brandweerzorg (OvD-B). Deze wordt gealarmeerd vanaf middelincident , ongeval gevaarlijke stoffen of bij ongevallen waar slachtoffers bij betrokken zijn. De Hoofdofficier Brandweer (HO) wordt-vanaf de meldingsclassificatie groot incident gealarmeerd of bij bijzondere omstandigheden. De HO vervult tevens de functie van CoPI-lid Brandweer in het CoPI en Algemeen Commandant Brandweer in het ROT. Het Grootschalig en Bijzonder Optreden Brandweer vindt plaats conform de richtlijnen van Brandweer Nederland.

[30] Handboek Voorbereiding Rampbestrijding, juni 2003.

5.3 (Deel-)plannen en handboeken

Materiële aspecten zijn uitgewerkt in het deelplan 'Verzorging logistiek rampbestrijdingspotentieel'. Regionale dekking staat beschreven in het Regionaal Dekkingsplan Brandweer Rotterdam-Rijnmond 2.1 (2016) Ideale spreiding van materieel staat beschreven in het Materieelspreidingsplan 2.1 (2016). In het Regionaal Operationeel Handboek Leidinggevenden (2006), de beleidsnota Operationele Leiding en Commandovoering (2009) en het Handboek Stafofficier (2009) zijn taken en bevoegdheden van operationele functionarissen beschreven. Activiteiten en rollen zijn nader uitgewerkt in het Procedureboek Brandweer (2009). In dit boek worden tevens procedures beschreven die betrekking hebben op melding, alarmering, inzet en opschaling van eenheden en vormen de directe inbreng voor het Geïntegreerd Meldkamer Systeem (GMS). In GMS worden de meldingen verwerkt en middels koppelingen met achterliggende systemen worden hulpdiensten gealarmeerd.

5.4 Personele aspecten

Bij de brandweer zijn twee typen bedrijfsopvang verzorgen: TCO 01 en TCO 02. Daarnaast is er het Regionaal Crisis Opvang- en Nazorgteam (RCONT). Het TCO 01 en TCO 02 wordt beschreven in het Protocol TCO: Team Collegiale Ondersteuning. Het RCONT wordt beschreven in de 'Leidraad voor de brandweer na ernstige ongevallen en/of overlijden eigen personeel voor de brandweerkorpsen binnen de Regionale Hulpverleningsdienst Rotterdam-Rijnmond' (2002).

5.5 Verslaglegging en archivering

Verslaglegging en archivering van incidenten waarbij de brandweer is betrokken als hulpverlenende dienst vindt plaats in datawarehouses en computerprogramma's. De datawarehouses worden automatisch gevoed met data vanuit het GMS. De computerprogramma's worden eveneens gevoed door het GMS, en worden vervolgens verder voorzien van rapportages door operationele functionarissen van de brandweer. Een aantal functionarissen doet de verslaglegging, onder andere bevelvoerders, officieren van dienst en -hoofdofficieren van dienst. Bij grotere incidenten en incidenten met een multidisciplinair karakter wordt LCMS gebruikt.

5.6 Overzicht Brandweerzorg

Hoofdproces	Proces	Doel
Bron- en emissie-bestrijding	*Brandbestrijding*	Het voorkomen van uitbreiding van een incident, waardoor (1) de toename van het aantal slachtoffers en (2) de toename van schade wordt voorkomen of beperkt.
	Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen	
	Decontaminatie	
Redding	*Technische Hulpverlening*	Hulpbehoevende mensen en dieren zo spoedig mogelijk bevrijden uit levensbedreigende of benarde situaties. Door middel van redding en technische hulpverlening krijgen slachtoffers toegang tot de geneeskundige hulpverleningsketen, waar (eerste) hulp geboden wordt.
	Redding	
	Search & Rescue	
Ontsmetting	*Ontsmetten mens en dier*	Het zo spoedig mogelijk ontsmetten van hulpverleners, burgers, dieren, infrastructuur, objecten, hulpverleningsmateriaal en voertuigen om de verdere verspreiding van chemische, biologische en/of radioactieve besmetting te voorkomen of te beperken.
	Ontsmetten voertuigen	
	Ontsmetten infrastructuur	
Informatiemanagement	*Advies Gevaarlijke Stoffen*	Het verkennen, georganiseerd verzamelen en analyseren van (meet)gegevens en monsters over de aard, ernst en omvang van een gevaartoestand om beslissingen over de veiligheid van de bevolking en de hulpverleners te kunnen nemen. Waarnemen en meten levert feitelijke informatie op waarmee veronderstellingen over de situatie in zowel het bron- als het effectgebied geverifieerd kunnen worden of een beter beeld kan worden opgebouwd. Dit is van groot belang voor de directe bestrijding van het incident en de beleidsbepaling.
	Waarnemen en meten	
Ondersteuning	Het beschikbaar stellen, beheren, verzorgen en op peil houden van persoonlijke en materiële middelen die noodzakelijk zijn voor het bestrijden van het incidenten. Het waarborgen van optimale verbindingen voor de communicatie tussen de eenheden in het veld, de multidisciplinaire operationele organen (CoPI en ROT) en het Gemeentelijk Beleidsteam (GBT). De brandweer geeft uitvoering aan het waarschuwen en alarmeren van de bevolking middels het Waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS).	

5.7 Bron- en emissiebestrijding

Doel	Het voorkomen van uitbreiding van een incident waardoor de toename van het aantal slachtoffers en de toename van schade wordt voorkomen of beperkt.
Doelgroep	Organisaties en personen die betrokken zijn bij het incident (hulpverleners en burgers).
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	• De chemisch adviseur of adviseur gevaarlijke stoffen (AGS) adviseert de OD-B bij incidenten met gevaarlijke stoffen of het vermoeden daarvan. • De OD-B bepaalt of het gasmeetplan wordt opgestart. **Let op!** Een chemisch adviseur kan op verzoek van de operationele leiding ook metingen laten verrichten in en om het brongebied zonder het in werking stellen van het gasmeetplan. • Negen bedrijven in het havengebied leveren in dit kader een meetploeg voor metingen op eigen terrein (bedrijfsmeetploegen). • DHMR (Divisie Havenmeester) levert een meetploeg zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst (2012)[31]. De DHMR kan in de MPO (MeetPlan Organisatie) ondersteuning bieden bij het vaststellen van het gevaarlijke gebied, het meten van gevaarlijke stoffen en het verstrekken van ladinggegevens gevaarlijke stoffen, hydrografische- en meteorologische informatie. De meetploeg van de DHMR verricht in het kader van de MPO metingen op het water vanaf de vaartuigen van de DHMR binnen het beheergebied van de (Rijks-)Havenmeester Rotterdam. • Bij het bestrijden van incidenten vanaf het water binnen onveilig gebied wordt binnen het beheergebied van de (Rijks-)Havenmeester Rotterdam opgetreden door brandweer en DHMR. • De brandweer reageert op CIN (Centraal Incidenten Nummer) meldingen. Bedrijven met een hoog risicoprofiel melden zich na ontdekken van een incident op eigen terrein door middel van het Centraal Incident Nummer (CIN) en leggen via hun CIN onmiddellijk contact met de meldkamer politie. De CIN-melding geeft een indicatie over de vorm en de omvang van een incident. Hierop is een potentieel aan hulpverlening afgestemd.
Functionarissen	• OvD Brandweerzorg • Chemisch adviseur/ AGS • OvD DHMR
Relatie met andere processen	• Bevolkingszorg: Crisiscommunicatie, Noodopvang en verzorgen, Omgevingszorg. • Brandweerzorg: Ondersteuning (waarschuwen van de bevolking, eventueel ondersteuning door politie), Informatiemanagement (waarnemen en meten), Ontsmetting, Redding.

[31] Samenwerkingsovereenkomst Deelname Havenbedrijf Rotterdam N.V./ Divisie Havenmeester aan de regionale brandweertaak Meetplanorganisatie (2012).

	• Politiezorg: Mobiliteit, Bewaken en Beveiligen, Ordehandhaving, Opsporing, Interventie. • Geneeskundige zorg: Acute gezondheidszorg, Publieke gezondheidszorg. • Waterbeheer: Waterkwaliteitsbeheer, Waterkwantiteitsbeheer en waterkeren. • Brandweerzorg/ Scheepvaartzorg: Search & Rescue. • Alle diensten: Informatiemanagement, Ondersteuning.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	• Bestrijding van brand en emissie van gevaarlijke stoffen. • Bij een GRIP-opschaling treedt de incidentbestrijdingsorganisatie van DHMR op onder leiding van de volgens de GRIP-procedure optredende leidinggevende. • Waterbeheerders (waterschappen en Rijkswaterstaat) vervullen mogelijk een rol bij de aanvoer (waterkwantiteit) en afvoer (waterkwaliteit) van bluswater. • Gevaarlijke stoffen kunnen zich snel verspreiden, daarom zijn waarnemen en meten zeer belangrijk tijdens de eerste fase van de hulpverlening. Waarnemen en meten is een taak van de (regionale) brandweer (Wet veiligheidsregio's). • De AGS informeert en adviseert de (H)OD Brandweer, of via de HO het CoPI en//of het bevoegd gezag over verschillende zaken.

5.8 Redding

Doel	Hulpbehoevende mensen en dieren zo snel mogelijk bevrijden uit levensbedreigende of benarde situaties. Door middel van redding en technische hulpverlening krijgen slachtoffers toegang tot de geneeskundige hulpverleningsketen, waar (eerste) hulp geboden wordt.
Doelgroep	Organisaties en personen die bij dit proces betrokken zijn.
Taken, verantwoordelijk-heden en bevoegdheden	• Voordat met het proces redding wordt begonnen, stabiliseert de brandweer de situatie en maakt het incidentterrein toegankelijk voor de overige hulpverleners. • Het proces redding dient gezamenlijk en in samenwerking tussen de brandweer en geneeskundige kolom te gebeuren. De medische eerste hulp-capaciteit ter plaatse (uitgedrukt in het aantal gewonden aan wie per uur de benodigde eerste levensreddende medische hulp kan worden verleend, inclusief het voor vervoer gereed maken) wordt afgestemd op de reddingscapaciteit van de brandweer (uitgedrukt in het aantal gewonden dat per uur kan worden bevrijd). Als de eerste hulp-capaciteit niet toereikend is, dan worden gewondennesten ingericht. • Het proces Search & Rescue betreft de opsporing en redding van in nood verkerende mensen en dieren op/onder water in de periode dat er nog overlevingskansen zijn. Het proces valt onder Brandweerzorg maar krijgt uitvoering onder het proces Scheepvaartzorg. Dit onder andere in verband met de mogelijke coördinatie van de scheepvaart.
Functionarissen	De HO Brandweer stemt af met Commandant van dienst Geneeskundig op CoPI niveau.
Relatie met andere processen	• Brandweerzorg/ Scheepvaartzorg: Search & Rescue. • Bevolkingszorg: Crisiscommunicatie, Noodopvang en verzorging, Omgevingszorg. • Brandweerzorg: Bron- en emissiebestrijding, Ontsmetting, Informatiemanagement (waarnemen en meten). • Politiezorg: Ordehandhaving. • Geneeskundige zorg: Acute gezondheidszorg, Publieke gezondheidszorg. • Alle diensten: Informatiemanagement, Ondersteuning.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	• Redding en technische hulpverlening omvatten alle maatregelen in de repressieve fase die genomen worden om mens en dier uit benarde omstandigheden te bevrijden en het omgevingsgevaar te beperken. • Bij een GRIP-incident/ redding in het havengebied treedt de incidentbestrijdingsorganisatie van DHMR op onder leiding van de volgens de GRIP-procedure leidinggevende. • Binnen het beheersgebied van de (Rijks-)havenmeester Rotterdam ondersteunt de DHMR de brandweer met het redden van mensen in onveilig gebied en de coördinatie van vaarpatronen van ingezette SAR-eenheden. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van alle beschikbare middelen, waaronder de

inzet van derden welke onder de leiding van DHMR deelnemen aan de operatie.

- DHMR vervult alleen in het beheersgebied van de (Rijks-) Havenmeester Rotterdam taken op het gebied van Waterbeheer (waterkwaliteit) en Scheepvaartzorg. Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid vervult deze taken buiten het beheersgebied van de (Rijks-)Havenmeester Rotterdam op de aangewezen Rijkswateren.

5.9 Ontsmetten

Doel	Het zo spoedig mogelijk ontsmetten van hulpverleners, burgers, dieren, infrastructuur, objecten, hulpverleningsmateriaal en voertuigen om de verdere verspreiding van chemische, biologische en/of radioactieve besmetting te voorkomen of te beperken.
Doelgroep	Alle besmet geraakte mensen en dieren alle objecten, voertuigen en hulpverleningsmaterieel.
Taken, verantwoordelijk-heden en bevoegdheden	Kerntaken in het kader van grootschalige ontsmetting van mens en dier zijn voor de OvD Brandweer in samenwerking met de AGS (inbreng van andere diensten) het analyseren van de situatie: • Opstellen van plan van aanpak • Beschikbaar krijgen van personeel • Daadwerkelijke inzet • Informeren van de bevolking Uitgangspunt bij ontsmetting van mensen is dat de betrokkenen niet gewond zijn. Als dit wel het geval is, wordt per individu beoordeeld of medische hulpverlening voorrang krijgt boven ontsmetting. Een incident waarbij sprake is van grootschalige ontsmetting zal meestal leiden tot opschaling naar minimaal GRIP 2 niveau.
	• Afvoeren afvalproducten door de ontsmetting. Bijvoorbeeld besmet afvalwater moet opgevangen worden zodat geen besmetting plaatsvindt van riolering, bodem en oppervlaktewater. De AGS, maar ook waterschappen en rioolzuivering spelen hierbij een belangrijke rol. Dit komt terug in het proces beheer waterkwaliteit en kwantiteit. Informatie-uitwisseling met het team omgevingszorg (bevolkingszorg) is nodig. • Inrichten ontsmettingslocaties voor hulpverleningsmaterieel door speciale teams (ter plaatse aangewezen door leidinggevende) op de uitgangsstelling of in het rampterrein. • Ontsmetting van voertuigen gebeurt door het inrichten van 'wasstraten' of vergelijkbare voorzieningen. Op de grens van besmet/onbesmet gebied kan door materieelruil een roulatiesysteem worden opgezet, waardoor niet voortdurend hoeft te worden ontsmet. • Afhankelijk van de beschikbare tijd en voorbereiding worden in de ontsmettingscentra gescheiden behandelzones voor verschillende categorieën slachtoffers gecreëerd.
Functionarissen	• Het CoPI heeft de leiding bij het ontsmetten van burgers en hulpverleners in het brongebied; het ROT stuurt het ontsmetten in het effectgebied aan. De brandweer verleent materiële en logistieke ondersteuning. • Het eerstelijns IBGS-optreden wordt uitgevoerd door een tankautospuit De basisontsmettingseenheid (BOE) wordt ingezet voor het ontsmetten van hulpverleners en kleine aantallen slachtoffers. Eventueel wordt bijstand geleverd door soortgelijke eenheden uit andere regio's.

	• Grootschalige burgerontsmettingen worden uitgevoerd door de GOE (grootschalige ontsmettings eenheid) het CBRNe-peloton[32] onder leiding van de OvD-GOE van de Brandweer. • Uitvoering van de ontsmetting van de bevolking wordt uitgevoerd na advies van de GAGS en de AGS, deze stemmen onderling af over de inzet. De gemeente verzorgt de communicatie via het proces pers- en publieksvoorlichting.
Relatie met andere processen	• Brandweerzorg: Bron- emissiebestrijding, Redding, Informatiemanagement (waarnemen en meten). • Brandweerzorg/ Scheepvaartzorg: Search & Rescue. • Bevolkingszorg: Crisiscommunicatie, Noodopvang en verzorging, Omgevingszorg. • Politiezorg: Bewaken en beveiligen, Ordehandhaving • Geneeskundige zorg: Acute gezondheidszorg, Publieke gezondheidszorg. • Waterbeheer: Waterkwaliteitsbeheer. • Alle diensten: Informatiemanagement, Ondersteuning.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	• Voor een succesvolle uitvoering van dit proces is het van belang besmette mensen en/of dieren zo spoedig mogelijk te isoleren en het effectgebied (hermetisch) af te sluiten. Al het ingezette personeel, materiaal en materieel, maar ook burgers, slachtoffers (en dieren) moeten bij het verlaten van een als besmet bestempeld gebied ontsmet worden. • Ontsmetting van hulpverleningsmaterieel is essentieel, alleen dan is een goederenstroom mogelijk tussen besmet en onbesmet gebied zonder verdere besmetting. • Na emissie van chemische, biologische of nucleaire stoffen kunnen hulpverleners, burgers, dieren, infrastructuur, objecten, hulpverleningsmateriaal en voertuigen besmet zijn geraakt met één of meerdere van deze gevaarlijke stoffen. Om de dreiging van de gevaarlijke stof voor de slachtoffers en hun omgeving weg te nemen, is ontsmetten noodzakelijk. Bij inzet van eenheden (zoals het gaspakkenteam) voor het stabiliseren van een ongevalssituatie vindt ontsmetting van de hulpverleners plaats. Het onderdeel ontsmetten van mens en dier omvat zowel de kleinschalige ontsmetting van hulpverleners, alsook de grootschalige ontsmetting van burgerslachtoffers. • Er is een landelijk Protocol Grootschalige Burgerontsmetting, dat aansluit op het werkproces van het CBRNe-peloton (GOE). Grootschalige ontsmetting van de infrastructuur en eventuele bijstand aan het CBRNe-peloton wordt verleend door het 101e NBC-ontsmettingscompagnie van het Ministerie van Defensie.

[32] Het CBRNe (Chemische, biologische, radiologische en/of nucleaire middelen, eventueel in combinatie met explosieven) peloton is gestationeerd op Goeree-Overflakkee. Rotterdam-Rijnmond is één van de zes landelijke CBRNe-steunpuntregio's.

5.10 Informatiemanagement

Doel	Het proces Informatiemanagement binnen Brandweerzorg draagt zorg voor het tijdig en in zowel de juiste kwaliteit als kwantiteit verwerven, verwerken, veredelen en verstrekken van informatieproducten met als doel een beeld te vormen van de situatie op basis waarvan oordeel- en besluitvorming kan plaatsvinden. Het monodisciplinaire informatieproces bestaat uit: Het verkennen, georganiseerd verzamelen en analyseren van (meet)gegevens en monsters over de aard, ernst en omvang van een incident om beslissingen over de veiligheid van de bevolking en de hulpverleners te kunnen nemen. Informatiemanagement valt voor brandweerzorg uiteen in: 1) Advies gevaarlijke stoffen 2) Meetplanorganisatie (waarnemen en meten)
Doelgroep	De organisaties en personen die bij dit proces betrokken zijn.
Taken, verantwoordelijkheden bevoegdheden	Taken zijn onder te verdelen in: Organiseren, bewaken en borgen van het informatieproces monodisciplinair: • Binnen 30 minuten na alarmering moeten de eerste meetploegen op de (eerste) meetlocatie aanwezig zijn. Binnen één uur na de eerste melding moet een duidelijk beeld van de grootte van het gevaar in het effectgebied gegeven kunnen worden. De informatie van het waarnemen en meten levert de input voor de analyse van de situatie zowel ter plaatse (brongebied) en bij ongevallen met gevaarlijke stoffen ook in het benedenwindse gebied (effectgebied) uitgevoerd. • Bij het opstarten van het gasmeetplan heeft de Algemeen Commandant Brandweer (in het ROT) de leiding. Inzet van meetploegen leidt niet altijd tot opstarten van het gasmeetplan. Taken Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS): De AGS informeert en adviseert de (H)OD, of via de OvD het CoPI, het bevoegd gezag over: • Gevaarlijke stoffen in het brongebied. • Het in werking stellen van het regionaal gasmeetplan en het inzetten van één of meerdere meetploegen ter plaatse. • De AGS stuurt de meetplan organisatie aan. • Het verkennen van de gevarenzone. • Het interpreteren van de verkregen gegevens en het adviseren over de mogelijkheden om de gevolgen te beperken, inclusief het waarschuwen en alarmeren van de bevolking. Taken Waterbeheerders (waterschappen en Rijkswaterstaat): • Meten en monitoren van waterverontreiniging in afstemming met AGS en DCMR. Bijdrage leveren aan het multidisciplinaire informatieproces: - Het aanleveren van relevante monodisciplinaire informatie bij de Informatiemanager ROT (IM 90.2).

	- Het brengen en halen van informatie bij en het actief afstemmen met de hoofden Informatie van de overige kolommen,
Functionarissen	De brandweer levert haar bijdrage voor het multidisciplinaire informatieproces vanuit het actiecentrum Brandweerzorg conform de netcentrische werkwijze. Deze taak is belegd bij de Stafofficier Brandweer. Dit proces is nader uitgewerkt in het Handboek Actiecentrum Brandweer.
Relatie met andere processen	Dit proces heeft relaties met alle andere processen die in het Regionaal Crisisplan staan beschreven.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	• Bij rampsituaties en ongevallen is het belangrijk snel de beschikking te hebben over informatie over de gevaartoestand zodat de nodige maatregelen getroffen kunnen worden. Dit gebeurt in de vorm van waarnemen en meten door gespecialiseerde meetploegen van de brandweer. De AGS geeft advies met betrekking tot het meetproces en de betrokken gevaarlijke stoffen.

5.11 Ondersteuning

Doel	Het beschikbaar stellen, beheren, verzorgen en op peil houden van persoonlijke en materiële middelen die noodzakelijk zijn voor het bestrijden van het incidenten. Aanvullend doel is het waarborgen van optimale verbindingen voor de communicatie tussen de eenheden in het veld, de multidisciplinaire operationele organen (CoPI en ROT) en het Gemeentelijk Beleidsteam (GBT). Vooralsnog voorziet de brandweer voor een deel ook in de multidisciplinaire ondersteuning in het veld. Dit zal zo blijven totdat het ondersteunende multidisciplinaire proces Resourcemanagement geïmplementeerd is binnen de VRR.
Doelgroep	Alle bij de hulpverlening betrokken operationele en bestuurlijke diensten.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Diensten en organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor verzorging van het personeel. De hoogst leidinggevende van de brandweer of de Leider CoPI bepaalt het moment waarop ondersteuning noodzakelijk is ter plaatse. Taken bij dit proces zijn: • Zorgdragen voor een gecoördineerde verzorging. • Zorgdragen voor een tijdige aflossing van personeel (zowel elke discipline afzonderlijk als gezamenlijk). • Zorgdragen voor een tijdige (her)bevoorrading en vervanging van materieel. • Informeren van de operationele centra (actiecentra) rampbestrijdingseenheden dat ondersteuning nodig is. De activiteiten van de TOA (Tactisch Officier Alarmcentrale) bij dit proces omvatten (onder verantwoordelijkheid van de hoogst leidinggevende van de brandweer): • Het maken van een analyse van de informatie uit het operationeel beeld-, oordeels- en besluitvormingsproces. Deze analyse vormt de basis van het op te stellen verzorgingsplan met daarin opgenomen: beleid, het benodigde personele en materiële potentieel, inzetplan voor de verzorging en logistiek. • Afstemming met en informeren van de operationele centra en het ROT (voortgangsrapportage en de registratie) met betrekking tot de logistiek. • Het beschikbaar krijgen, inzetten en instrueren van het benodigde personele en materiële potentieel. • Het aangeven van de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen, de aan- en afvoerroutes en distributiepunten. • Het verstrekken van richtlijnen betreffende de uitvoeringscoördinatie. Verder geldt: • De brandweer is verantwoordelijk voor het regelen en onderhouden van de verbindingen tussen het CoPI en het ROT. Als reguliere telefoonverbindingen uitvallen, wordt teruggevallen

	op de Nationale Communicatie Voorziening (NCV) en satellietcommunicatie (Meldkamer Rotterdam). • De brandweer geeft uitvoering aan het waarschuwen en alarmeren van de bevolking middels het Waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS). • De verschillende disciplines blijven zelf verantwoordelijk voor het onderhouden en in stand houden van hun eigen interne verbindingen. De brandweer kan ondersteuning bieden bij het in stand houden van interne en openbare telefoonnetten, bij aansluitingen op de Nationale Communicatie Voorziening (NCV) en het onderhouden van draadloze verbindingen met de Mobiele Commando Unit (MCU) en de verbindingswagens met de eenheden in het veld en het ROT. • De gemeente is verantwoordelijk voor de communicatiemiddelen voor de gemeente.
Functionarissen	De brandweer is verantwoordelijk voor het leveren van transportcapaciteit (haakarmvoertuigen) voor het vervoer van de haakarmbakken van de GHOR. Na opschaling tot het ROT wordt de logistiek en verzorging gecoördineerd en georganiseerd vanuit de actiecentra. Bij het opschalen van de rampbestrijdingsorganisatie schalen ook de verbindingen mee op. Naast communicatie tussen de leidinggevenden en eenheden in het veld zal ook de communicatie tussen de verschillende organen zoveel mogelijk gegarandeerd moeten worden. Vanaf GRIP 1 wordt voor het CoPI, de Mobiele Commando Unit (MCU) en de Verbindings- en Commandowagen (VC) ingezet met de functionarissen van de verbindingsdienst (VD).
Relatie met andere processen	• Bevolkingszorg: Pers- en publieksvoorlichting: het afgaan van het sirenenetwerk dient opgevolgd te worden door communicatie. • Dit proces heeft relaties met alle andere processen die in het Regionaal Crisisplan staan beschreven.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	• Omdat doorgaans een lange voorbereidingstijd nodig is om logistieke processen op te starten, moet hier in een vroeg stadium aandacht aan worden geschonken door de leidinggevende in het veld. Onderlinge bijstand bij bevoorrading kan noodzakelijk zijn. Denk hierbij aan het gezamenlijk verstrekken van drank en voedsel aan het ingezette personeel. • Voor een effectieve en efficiënte aanpak van de verzorging en in verband met een mogelijke schaarste is het noodzakelijk dat bij langdurige incidenten het proces van verzorging en logistiek wordt gecoördineerd. Het proces Ondersteuning onderscheidt personele en materiële voorzieningen.

6 Geneeskundige zorg

6.1 Inleiding

Geneeskundige Zorg omvat de volgende hoofdprocessen en ondersteunende processen:

- Acute Gezondheidszorg (AGZ), bestaande uit een keten van spoedeisende medische hulpverlening vanaf melding tot en met eventuele behandeling en opname in een ziekenhuis. Het proces kan worden onderverdeeld in de deelprocessen triage, behandelen en vervoeren.

- Publieke Gezondheidszorg (PGZ), bestaande uit:
  - Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (PsHOR)
  - Gezondheidsonderzoek (individueel, groepen en gezondheidsmonitoring)
  - Medische Milieukunde waaronder de rol van de Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) valt
  - Infectieziektebestrijding

- Informatiemanagement

- Ondersteuning

Naast deze processen houdt de GHOR zich bezig met de zorgcontinuïteit binnen de keten en geneeskundige advisering bij onder andere evenementen.

De processen zijn van toepassing op alle gemeenten in de VRR. De verantwoordelijkheid voor voorbereiding en uitvoering van de processen ligt bij de Directeur Publieke Gezondheid (DPG). De DPG is benoemd door het Algemeen Bestuur van de GGD Rotterdam-Rijnmond in overeenstemming me het Algemeen Bestuur van de VRR. De DPG is lid van de Veiligheidsdirectie en geeft leiding aan twee organisaties (GHOR en GGD). Dit is geregeld in de Wet veiligheidsregio's (Wvr) en de Wet Publieke Gezondheid (Wpg).

6.1.1 Reguliere instellingen

Hulpverlening bij ongevallen en rampen wordt uitgevoerd door reguliere instellingen voor gezondheidszorg. De GHOR draagt zorg voor regie, aansturingen en coördinatie van de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, rampen en overige crisissituaties. Voorts heeft de GHOR een adviserende rol naar andere overheden en organisaties ten behoeve van de geneeskundige hulpverlening. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan specifieke scenario's zoals overstromingen, uitval, nutsvoorzieningen en terrorisme.

De GHOR adviseert de besluitvormers over risico's die spelen. Daarbij is met name in opgeschaalde situaties de communicatie richting de bevolking een belangrijk proces, vooral over de mogelijke gezondheidseffecten en handelings-adviezen. Vanuit de inhoud van de GHOR processen wordt een bijdrage geleverd aan het proces communicatie (bevolkingszorg).

De GHOR is de schakel tussen enerzijds de multidisciplinaire incidentenbestrijdings- en crisisbeheersingsprocessen en anderzijds de geneeskundige uitvoering door de betrokken organisaties zoals de regionale ambulancevoorziening, ziekenhuizen, traumacentra, GGD, huisartsen(posten) en GGZ. De reguliere instellingen beschikken ten behoeve van opgeschaalde zorg over planvorming en specifieke (crisis)functionarissen.

6.2. Operationele organisatie

6.2.1 Directeur Publieke Gezondheid

De Directeur Publieke Gezondheid (DPG) is eindverantwoordelijk en belast met de operationele leiding van de geneeskundige hulpverlening (artikel 32 Wet veiligheidsregio's). De DPG kan conform de GRIP-regeling bij GRIP 3 als strategisch adviseur deel uitmaken van het GBT[33] en maakt bij GRIP 4 deel uit van de kernbezetting van het RBT.

[33] De samenstelling van het GBT van Rotterdam is gelijk aan die van het RBT en hierin maakt de ODG deel uit van de kernbezetting.

6.2.2 Operationeel Directeur GHOR (ODG)
De functie Operationeel Directeur GHOR (ODG) is een piketfunctie om de taken van de DPG bij opgeschaalde incidenten 24/7 te kunnen borgen.

6.2.3 Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg (AC-GZ)
De Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg valt functioneel onder de Operationeel Directeur GHOR (ODG) en heeft de operationele leiding over de geneeskundige processen. De AC-GZ wordt daarbij ondersteund door Geneeskundige Zorg. Geneeskundige Zorg bestaat, afhankelijk van het type incident, uit de volgende GHOR rollen[34]:

- Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg (AC-GZ)
- Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS)
- Hoofd Actiecentrum (HAc)[35]
- Operationeel Medewerker Actiecentrum (OMAc)

Geneeskundige Zorg kan worden uitgebreid met verschillende adviseurs uit de hoofdprocessen:

- Acute gezondheidszorg[36]
- Publieke Gezondheidszorg[37]

6.2.4 Commandant van Dienst Geneeskundig (CvD-G)
De Commandant van Dienst Geneeskundig is op plaats incident eindverantwoordelijk voor de geneeskundige processen. De CvD-G neemt namen de GHOR plaats in het CoPI. De CvD-G geeft leiding aan de Officier(en) van Dienst Geneeskundig en kan bij GRIP worden ondersteund door de Technische Centralist Verbindings-/Commandowagen.

6.2.5 Officier van Dienst Geneeskundig (OvD-G)
De Officier van Dienst Geneeskundig stuurt op plaats incident de in te zetten geneeskundige eenheden aan. De OvD-G ontvangt leiding van de CvD-G.

6.3 Nazorg
De nazorg richt zich zowel op de materiaal- en materieelaspecten van een inzet bij een incident, als op de personele aspecten. Hiermee wordt ook de nazorg voor het eigen personeel bedoeld.

---

[34] De rollen hoeven niet per se door verschillende mensen vervuld te worden. Eén functionaris kan meerdere rollen vervullen en de taken van één rol kunnen ook door meerdere mensen worden uitgevoerd. Om verwarring tussen de begrippen functionaris en functies te voorkomen, wordt gekozen voor rollen. De werkbaarheid van combinaties van rollen door één functionaris is ter beoordeling van de DPG.

[35] Binnen de regio Rotterdam Rijnmond vervult het Hoofd Actiecentrum (HAC) de rollen Hoofd Informatie (HIN) en Hoofd Ondersteuning (HON).

[36] Dit kan een adviseur zijn vanuit de Ambulancedienst of Traumacentrum Zuidwest Nederland.

[37] Dit kan een adviseur zijn vanuit de GGD (bijvoorbeeld arts infectieziekten of Leider Kernteam PsHOR).

6.4 Overzicht Geneeskundige zorg

Hoofdproces	- Proces	Doel
Acute Gezondheidszorg	- Triage - Behandelen - Vervoeren	Minimaliseren van ziekte, blijvend letsel en sterfte van ongevalsslachtoffers. Het garanderen van snelle en adequate geneeskundige hulp aan gewonden, direct na het ontstaan van een ramp of zwaar ongeval. Hierbij wordt uitgegaan van een keten van samenhangende en georganiseerde geneeskundige handelingen, vanaf het opsporen/redden van gewonden, eerste hulp en transport, tot het moment dat verdere behandeling (in een ziekenhuis) niet meer nodig is. Het proces AGZ omvat tijdens incidenten of rampen regie op en coördinatie van triage, behandelen en vervoeren.
Publieke Gezondheidszorg *A. Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (PsHOR)*	- Bevorderen herstel van het psychische evenwicht van getroffenen. - Vroegtijdige herkenning van getroffenen die een verhoogd risico hebben op het ontwikkelen van een verwerkingsstoornis en het monitoren van deze getroffenen. - Identificatie van getroffenen die dringend psychiatrische hulp nodig hebben en deze verlenen of regelen.	Wanneer personen door een plotselinge levensbedreigende gebeurtenis worden overvallen, wordt een groot beroep gedaan op hun probleemoplossende vaardigheden om daarna de draad van hun leven weer op te pakken. Hoe sneller getroffenen het gevoel van zelfcontrole terugkrijgen, des te groter de kans op een goede verwerking van de gebeurtenis. Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen betreft de collectieve opvang van getroffenen direct na een schokkende gebeurtenis in gemeentelijke opvangcentra.
Publieke Gezondheidszorg *B. Advisering*	- Gezondheidskundige Advisering Gevaarlijke Stoffen. - Advisering op het gebied van hygiëne en infectiepreventie. - Advisering op het gebied van gezondheidsonderzoek.	De advisering is gericht op: - Bescherming van de volksgezondheid bij ongevallen of rampen met een gevaar voor mens en milieu, om (extra) gewonden of verergering van letsel te voorkomen. - Het proactief voorkomen van incidenten, het beoordelen van nadelige invloeden op de gezondheid van incidenten door verspreiding via voedsel, drinkwater en leefomgeving en het (laten) treffen van maatregelen. - De beheersing van resterende omgevingsrisico's / effecten na incident.

Publieke Gezondheidszorg *C. Gezondheidsonderzoek en Infectieziektebestrijding*	- Gezondheidsonderzoek: individueel, groepen en gezondheidsmonitoring. - Infectieziektebestrijding: surveillance en registratie, bron- en contactopsporing, beschermende maatregelen.	- Gezondheidsonderzoek richt zich op het bijdragen aan het herstel van de lichamelijke en psychische gevolgen van degenen die bij een ramp zijn betrokken. - Infectieziektebestrijding richt zich op het voorkomen en het beperken van de effecten van besmetting met virussen en bacteriën via lucht, voedsel en lichamelijk contact.
Informatiemanagement	Het proces Informatie binnen Geneeskundige Zorg draagt zorg voor het tijdig en in zowel de juiste kwaliteit als kwantiteit verwerven, verwerken, veredelen en verstrekken van informatieproducten met als doel een geneeskundig beeld te vormen op basis waarvan oordeel- en besluitvorming kan plaatsvinden.	
Resourcemanagement	Het proces ondersteuning binnen Geneeskundige Zorg richt zich op alle personele en facilitaire voorzieningen in samenhang met de informatievoorzieningen die nodig zijn om de Geneeskundige zorg te laten functioneren. Het gaat hierbij om het tijdig en in de juiste kwaliteit en kwantiteit ter beschikking stellen van facilitaire en personele voorzieningen en capaciteit. Tevens wordt afgestemd met betrekking tot zorgcontinuïteit in relatie tot ketenpartners in de witte kolom.	

6.5 Acute Gezondheidszorg (AGZ)

Doel	Minimaliseren van ziekte, blijvend letsel en sterfte van incidentslachtoffers. Het gaat om het garanderen van snelle en adequate geneeskundige hulp ten behoeve van gewonden direct na het ontstaan van een ramp of zwaar ongeval. Hierbij wordt uitgegaan van een keten van samenhangende en georganiseerde geneeskundige handelingen, vanaf het opsporen/redden van gewonden, eerste hulp en transport tot het moment dat verdere behandeling (in een ziekenhuis) niet meer nodig is. Het proces AGZ omvat tijdens incidenten of rampen regie op en coördinatie van: • Triage • Behandelen • Vervoeren
Doelgroep	Gewonde slachtoffers en andere betrokkenen bij het proces AGZ.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Verantwoordelijkheid voor voorbereiding en uitvoering van het proces ligt bij de Directeur Publieke Gezondheid. Zorginstellingen en individuele beroepsbeoefenaren blijven zelf verantwoordelijk voor inhoud en de kwaliteit van de medische zorg. Met elke geneeskundige partner is een convenant gesloten om de onderlinge relatie vast te leggen. De GHOR is verantwoordelijk voor coördinatie en regie van de geneeskundige hulpverlening bij incidenten en rampen van de acute (triage, behandelen en vervoeren) en publieke gezondheidszorg (gezondheidskundige advisering bij gevaarlijke stoffen / medische milieukunde, gezondheidsonderzoek, PsHOR en infectieziektebestrijding). Taken, functies en verantwoordelijkheden van de GHOR rollen zijn omschreven in de functie-specifieke handboeken.
Operationele fase en functionarissen	Om adequaat te kunnen reageren op (grootschalige) incidenten is een operationele organisatie noodzakelijk die 24 uur per dag en 365 dagen per jaar beschikbaar is. Voor de GHOR betekent dit dat bij elke fase van opschaling functionarissen kunnen worden opgeroepen die een rol hebben bij de bestrijding van het incident, gericht op een goede hulpverlening aan slachtoffers. Naast de reguliere hulpverleners kunnen de volgende rollen binnen het proces AGZ worden genoemd. Voor elk der rollen is een specifiek operationeel handboek waarin functie, taken, inzetcriteria en verantwoordelijkheden worden benoemd. Daarnaast geldt het algemeen operationeel handboek. **GHOR rollen:** • Operationeel Directeur GHOR (ODG) • Algemeen Commandant Geneeskundig Zorg (AC-GZ) • Hoofd Actiecentrum (HAC) • Operationeel Medewerker Actiecentrum (OMAc) • Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) • Commandant van Dienst Geneeskundig (CvDG) • Officier van Dienst Geneeskundig (OvD-G) • Technisch Centralist Verbindingscommandowagen (TCVC)

- Leider Kernteam Psychosociale Hulpverlening (LK)
- Lid Kernteam Psychosociale Hulpverlening (LiK)
- Leider Psychosociaal Opvangteam (LPO)
- Medewerker Psychosociaal Opvangteam (MPO).

Werkwijze, onderdelen en begrippen AGZ:

Triage

Geneeskundige hulpverlening start met het indelen van slachtoffers. Dit noemt men triage. Schaarste van middelen en mensen zorgt ervoor dat prioriteiten gesteld moeten worden. Ten behoeve van regie en coördinatie zal de procedure Grootschalige Geneeskundige Bijstand worden gestart. Ter plaatse krijgt een van de eerst aangekomen ambulances de taak Command & Control. Daarnaast wordt een aantal ambulances aangewezen als Taakverantwoordelijke Triage en als Taakverantwoordelijke Treatment. Ook kan een Taakverantwoordelijke Secundaire Triage worden aangewezen.
De Meldkamer Ambulancezorg wijst een centralist aan als Taakverantwoordelijke Transport. Eén van de taken die vallen onder de procedure eerste ambulance is het uitvoeren van de triage. De indeling of classificatie vindt plaats aan de hand van de toestand van de gangbare normen en instructies voor de ambulancezorg en de Mobiel Medische Teams.

Hoofd- en nevenketen

Om de geneeskundige hulpverleners zo optimaal mogelijk in te kunnen zetten, kan de hulpverleningsketen gesplitst worden in een hoofd- en nevenketen. De hoofdketen is bedoeld voor zwaargewonde c.q. ernstig gewonde slachtoffers die per definitie naar een ziekenhuis moeten worden vervoerd. Bij grote aantallen slachtoffers kunnen deze worden verzameld in een gewondenverzamelplaats.

De nevenketen wordt ingesteld bij een groot aantal gewonden waarbij schaarste van middelen en mensen ervoor zorgt dat prioriteiten gesteld moeten worden. De nevenketen is bedoeld voor T3 slachtoffers (lichtgewonden en niet-gewonden) die niet in een ziekenhuis hoeven te worden opgenomen, maar worden doorverwezen naar een T3-verzorglocatie, huisarts of opvangcentrum. Afhankelijk van het type incident kan secundaire triage van de T3 slachtoffers plaatsvinden. Het tijdig instellen van een nevenketen is een belangrijke methode om capaciteitsknelpunten in de hoofdketen te voorkomen en op te lossen.

Grootschalige Geneeskundige Bijstand (GGB): operationele eenheden.

Wanneer er veel gewonden verwacht worden bij een incident kan opgeschaald worden door middel van GGB. De regio Rotterdam-Rijnmond beschikt daartoe over 3 Calamiteitenteams en 3 NoodHulpTeamsPlus (NHT+).

De Regionale Ambulancevoorziening beschikt over drie Calamiteitenteams, bestaande uit elk twee ambulancechauffeurs en vier ambulanceverpleegkundigen. Er zijn drie Calamiteitenvoertuigen beschikbaar met middelen ter aanvulling op de ambulancezorg ter plaatse. De RAV beschikt over drie opkomstlocaties voor de Calamiteitenteams.

	Een NHT(+)team bestaat uit 8 leden. NHT+ leden zijn vrijwilligers vanuit het Nederlands Rode Kruis met een speciale aanvullende opleiding zodat zij zowel ondersteuning kunnen geven in de hoofdketen bij T1 en T2 gewonden als bij T3 in de nevenketen in een opvanglocatie. De NHT+ teams zijn assisterend aan de calamiteitenteams van de RAV. Voor de NHT+ teams zijn drie opkomstlocaties in de regio beschikbaar. In het kader van GGB kan ook een beroep worden gedaan op ambulancebijstand en op bijstand van Calamiteitenteams van de RAV-en en van Noodhulpteams van het NRK. *Scenario's grof en extreem geweld* De maatschappij wordt in toenemende mate geconfronteerd met (dreiging van) grof en extreem geweld, al dan niet in de vorm van een terroristische aanslag. Bij grof- en extreem geweld situaties kan ook gedacht worden aan zogeheten 'school-shootings', een schiet-drama zoals in Alphen aan den Rijn (2011) of criminele afrekeningen. Bij dergelijke incidenten blijft de situatie langere tijd onoverzichtelijk en dynamisch. Een veilige (werk-)omgeving kan niet worden gegarandeerd en er is een reële kans dat zorgvraag- en aanbod uit balans raken. De GHOR zal overvraagt worden in haar mogelijkheden. De modus operandi van de geneeskundige hulpverleners zal in deze casussen veranderen. Uitgangspunt hierbij is de 'commander's intent' die de volgende uitgangspunten kent: - Do the most for the most - Scoop and run - Acceptable risk voor hulpverleners - Never walk alone - Standard operational procedure In monodisciplinaire plannen worden deze uitgangspunten verder geconcretiseerd voor het operationele optreden.
Relatie met andere processen	Het proces AGZ heeft een relatie met de volgende processen: • Bevolkingszorg • Brandweerzorg • Politiezorg • Waterbeheer • Scheepvaartzorg Overige Geneeskundige Zorg processen betreffen Publieke gezondheidszorg, Informatiemanagement en Ondersteuning.
Afspraken met derden	In convenanten en samenwerkingsafspraken heeft de GHOR met zorginstellingen de taken en verantwoordelijkheden van (opgeschaalde) acute zorg beschreven. Hiertoe zijn de volgende convenanten en samenwerkingsafspraken van toepassing: • Samenwerkingsovereenkomst Ziekenhuizen regio Rotterdam Rijnmond en GHOR. • GGD Rotterdam-Rijnmond en GHOR Regionale overeenkomst GHOR/ Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en de Coöperatie Ambulancezorg Rotterdam-Rijnmond. • Samenwerkingsovereenkomst Huisartsenzorg en GHOR – Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond, Nederlands Rode Kruis en GHOR.

	Daarnaast gelden in het kader van het proces AGZ de volgende afspraken: • Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking (ICMS) • Aanlandingsplaatsen in het havengebied
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	• Operationeel handboek GHOR • Functie-specifieke handboeken GHOR

6.6 Publieke Gezondheidszorg (PGZ)
Het proces PGZ richt zich op (het creëren van randvoorwaarden op het gebied van):

- Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (PsHOR)
- Geneeskundig Onderzoek bij Rampen (GOR)
- Medische Milieukunde (MMK)
- Infectieziektebestrijding (IZB)

In het onderstaande worden de deelprocessen beschreven

6.6.1 Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (PsHOR)

Doel	Wanneer personen door een plotselinge levensbedreigende gebeurtenis worden overvallen, wordt een groot beroep gedaan op hun probleemoplossende vaardigheden om daarna de draad van hun leven weer op te pakken. Hoe sneller getroffenen het gevoel van zelfcontrole terugkrijgen, des te groter de kans op een goede verwerking van de gebeurtenis. Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen betreft de collectieve opvang van getroffenen direct na een schokkende gebeurtenis in gemeentelijke opvangcentra met als doelen: • Bevorderen herstel van het psychische evenwicht van getroffenen. • Vroegtijdige herkenning van getroffenen die een verhoogd risico hebben op het ontwikkelen van een verwerkingsstoornis en het monitoren van deze getroffenen. • Identificatie van getroffenen die dringend psychiatrische hulp nodig hebben en deze verlenen of regelen.
Doelgroep	Er zijn twee categorieën te onderscheiden: • Direct getroffenen: Personen die een schokkende gebeurtenis hebben meegemaakt (aan den lijve hebben ondervonden) en waarbij sprake is van collectieve opvang van getroffenen in een gemeentelijk opvangcentrum. • Indirect getroffenen: Personen die de schokkende gebeurtenis niet zelf hebben meegemaakt, maar daar door de relatie met de direct getroffenen – beroepsmatig of anderszins – betrokken of getroffen worden door de gebeurtenis.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Verantwoordelijkheid voor voorbereiding en uitvoering van het proces ligt bij de Directeur Publieke Gezondheid. • Taken en verantwoordelijkheden tussen GHOR en GGD zijn vastgelegd in werkafspraken. • Taken en verantwoordelijkheden tussen GHOR en PsHOR ketenpartners zijn vastgelegd in convenanten PsHOR. Zorgverlenende instellingen blijven zelf verantwoordelijk voor inhoudelijke psychosociale zorg. • Taken, functies en verantwoordelijkheden van de sleutelfuncties zijn omschreven in de functie-specifieke handboeken. Het proces PsHOR is opgedeeld in 3 fasen: • Acute fase: Beslaat de periode direct na de gebeurtenis en duurt in principe niet langer dan 3 x 24 uur, met een verlengingsmogelijkheid tot maximaal 7 x 24 uur. Na afloop van deze fase worden de opvangteams afgeschaald. • 1e Nazorgfase: Na sluiting van de (gemeentelijke) opvangcentra wordt het kernteam – na opdracht van de Directeur Publieke

Gezondheid is belast met de uitvoering van de voortgezette opvang en begeleiding van getroffenen. Deze bestaat vooral uit het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten voor diverse doelgroepen en het inschakelen van deskundigen die deze bijeenkomsten begeleiden. In deze periode worden door het kernteam voorbereidingsmaatregelen getroffen voor overdracht van getroffenen die extra hulp nodig hebben in de nazorgfase. Tijdsduur van deze fase is 2 tot 12 weken. De Directeur Publieke Gezondheid neemt in deze fase het initiatief om partijen voor de hulpverlening bij elkaar te roepen en de overdracht van verantwoordelijkheden naar de reguliere hulpverlening te regelen. Deze activiteiten dienen ingebed te worden in het gemeentelijk proces nazorg. Hierbij heeft de GGD een belangrijke rol. Na afloop van deze fase wordt het kernteam afgeschaald.

- 2e Nazorgfase: De start van deze fase is afhankelijk van de behoefte van de getroffenen en wordt waar mogelijk al voorbereid. Deze fase kan jarenlang duren. De verantwoordelijkheid ligt bij de GGD.

Operationele fase en functionarissen

Organisatie:
De PsHOR is onder normale omstandigheden een lege organisatie. Wanneer sprake is van een ramp wordt de organisatie opgeschaald in opdracht van de Directeur Publieke Gezondheid. In welke mate de opschaling plaatsvindt, is afhankelijk van de aard en omvang van het incident.

Samenwerking:
Om vorm te geven aan de PsHOR zijn door de Directeur Publieke Gezondheid convenanten afgesloten met diverse partijen in de regio (Geestelijke Gezondheidszorg, Algemeen Maatschappelijk Werk en Slachtofferhulp).

Rollen PsHOR:
De PsHOR wordt ingevuld door de volgende rollen:

- Leider Kernteam PsHOR (LK)
- Lid Kernteam PsHOR (LiK)
- Leider Psychosociaal Opvangteam (LPO)
- Medewerker Psychosociaal Opvangteam (MPO)
- Medewerker Ondersteuning PsHOR (MsOT)

Alarmering en bereikbaarheid:
De leider kernteam is 7 x 24 uur bereikbaar. Overige medewerkers worden gealarmeerd via de leider kernteam. Medewerkers van de organisatie op wie een beroep wordt gedaan stellen zich onmiddellijk beschikbaar, tenzij zwaarwegende omstandigheden dit verhinderen. Het kernteam heeft zitting in het actiecentrum PsHOR; de opvangteams en de LPO gaan naar de opvangcentra.

Nazorg:
De PsHOR draagt zorg voor de follow-up van de psychische hulpverlening van getroffenen. De uitvoering van deze werkzaamheden wordt in principe in handen gelegd van de reguliere (eerste- en tweedelijn) hulpverleningsinstellingen die werkzaam zijn in het gebied waar deze mensen wonen, tenzij dit niet realiseerbaar of gewenst is. Uitgangspunt is dat na de acute fase zo snel mogelijk de hulpverlening wordt ingebed in de reguliere zorg.

	De nazorg voor de PsHOR medewerkers wordt verzorgd door de directeuren van de instellingen die ingezet zijn. De LPO heeft tot taak om de MPO tijdens de inzet te begeleiden, te ondersteunen en te zorgen dat zij tijdig worden afgelost. Bij beëindiging van hun inzet, roept de LPO de medewerkers voor een korte evaluatie bijeen.
Relatie met andere processen	• Processen zoals omschreven in het GGD Rampen Opvangplan (GROP) van GGD Rotterdam-Rijnmond. • Bevolkingszorg: Crisiscommunicatie, Publieke zorg, Informatiemanagement en Nafase. • Politiezorg: Ordehandhaving. • Geneeskundige Zorg: Acute gezondheidszorg, Publieke gezondheidszorg, Informatiemanagement en Ondersteuning.
Afspraken met derden	• Convenanten met PsHOR ketenpartners • Samenwerkingsafspraken met GGD Rotterdam-Rijnmond
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	• Operationeel Handboek GHOR • Functie-specifieke handboeken PsHOR

6.6.2 Gezondheidsonderzoek bij Rampen (GOR)

Doel	Gezondheidsonderzoek is gericht op het bijdragen aan het herstel van de lichamelijke en psychische gevolgen van degenen die bij een ramp zijn betrokken (geweest).
Doelgroep	Slachtoffers, hulpverleners, omwonenden, burgers in het effectgebied van het incident en overige betrokkenen.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	• Verantwoordelijkheid voor voorbereiding en uitvoering van het proces ligt bij de Directeur Publieke Gezondheid. • Taken en verantwoordelijkheden tussen GHOR en GGD zijn vastgelegd in werkafspraken. • Taken, functies en verantwoordelijkheden van de sleutelfuncties zijn omschreven in functie-specifieke handboeken.
Operationele fase en functionarissen	De Directeur Publieke Gezondheid adviseert het hoogst bevoegd gezag, meestal de burgemeester, met betrekking tot het doen van gezondheidsonderzoek na een calamiteit. De Directeur Publieke Gezondheid kan hierover advies inwinnen bij het RIVM (cGM - Centrum Gezondheid en Milieu), arts infectieziektebestrijding en bij de GAGS. Het cGM kan ook overgaan tot ongevraagde advisering (via Directeur Publieke Gezondheid dan wel ODG of AC-GZ). De GHOR faciliteert eventueel te starten gezondheidsonderzoek en creëert randvoorwaarden hiervoor. De GGD verzorgt het uitvoerende deel van het gezondheidsonderzoek (zie deelproces C). Ook kan het onderzoek uitgevoerd worden door landelijke instituten, zoals het cGM van het RIVM. De beslissing over de uitvoering van het gezondheidsonderzoek wordt genomen door de burgemeester. Dit gebeurt bij voorkeur in de repressieve fase of anders zo snel mogelijk daarna.
Relatie met andere processen	• Bevolkingszorg: Crisiscommunicatie, Publieke zorg, Omgevingszorg (milieu) en Informatiemanagement (o.a. registratie). • Brandweerzorg: Redding, Bron- en emissiebestrijding, Informatiemanagement (waarnemen en meten) en Ontsmetting. • Politiezorg: Mobiliteit, Bewaken en beveiligen, Ordehandhaving. • Geneeskundige zorg: AGZ, PGZ, Informatiemanagement en Ondersteuning.
Afspraken met derden	GGD Rotterdam-Rijnmond.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	• Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen GHOR en GGD zijn omschreven in werkafspraken (o.a. de afstemming tussen GRIP en RCP en de eventuele op- dan wel afschaling) • Afstemming en informatie-uitwisseling binnen de witte kolom (zoals RAV, GHOR/GAGS, SEH/ ziekenhuizen, huisartsen). • Handreiking gezondheidsonderzoek na rampen (cGM). • Operationeel handboek GHOR. • Functie-specifieke handboeken GHOR.

6.6.3 Gezondheidskundige Advisering Gevaarlijke Stoffen

Doel	De advisering is gericht op: • Bescherming van de volksgezondheid bij ongevallen of rampen met een gevaar voor mens en milieu, om (extra) gewonden of verergering van letsel te voorkomen. • Het proactief voorkómen van incidenten, het beoordelen van nadelige invloeden op de gezondheid van incidenten door verspreiding via voedsel, drinkwater en leefomgeving en het (laten) treffen van maatregelen. • De beheersing van resterende omgevingsrisico's/ effecten na incident.
Doelgroep	(Besmette) slachtoffers, hulpverleners, omwonenden, burgers in het effectgebied van het incident en overige betrokkenen.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	• Verantwoordelijkheid voor voorbereiding en uitvoering van het proces ligt bij de Directeur Publieke Gezondheid. • Taken en verantwoordelijkheden tussen GHOR en GGD zijn vastgelegd in werkafspraken. • Taken, functies en verantwoordelijkheden van de sleutelfuncties zijn omschreven in functie-specifieke handboeken (GAGS). • De Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg (AC-GZ) is operationeel leidinggevende van de GAGS.
Operationele fase en functionarissen	*Gezondheidskundige Advisering Gevaarlijke Stoffen:* Bij een calamiteit verzorgt de brandweer meestal de eerste respons. Bij een (milieu-) calamiteit betreft dit onder andere het vaststellen van het gevaarsgebied en het nemen van beschermende maatregelen voor de bevolking tegen acuut gevaar. De bestrijding van ongevallen met chemische stoffen wordt door de brandweer uitgevoerd door de (Hoofd)Officier van Dienst Brandweer, al dan niet ondersteund door een Adviseur Gevaarlijke Stoffen (AGS). De OvD-G, CvD-G, AC-GZ of ODG laat zich voor de gezondheidskundige risicobeoordeling, de gezondheidseffecten op zowel korte als lange termijn en de te nemen maatregelen adviseren door de Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS)[38]. De AGS/MPL informeert de GAGS over aard en hoeveelheid stof, bronsterkte, meetresultaten en concentraties. Bij kleinschalige incidenten waarbij sprake is van gevaarlijke stoffen (zonder inzet van OvD-G/CvD-G) kan de GAGS rechtstreeks worden geconsulteerd door een ambulanceverpleegkundige of de SEH (Spoedeisende Hulp) van een ziekenhuis. *Aard van de gevaarlijke stoffen:* Gevaarlijke stoffen worden onderverdeeld conform de CBRNe systematiek (chemisch, biologisch, radiologisch en nucleair). *Chemische calamiteiten:* Onder de C-categorie vallen incidenten en rampen met giftige (chemische) stoffen die zich via de lucht, water of land kunnen verplaatsen.

[38] Indien het infectieuze stoffen betreft dan consulteert de GAGS de Arts infectieziektenbestrijdingInfectieziektenbestrijding (IZB) van de GGD.

In geval van een chemische calamiteit heeft de GHOR in de repressieve fase een rol bij de behandeling van slachtoffers (behandeladviezen aan hulpverleners en artsen) en de bescherming van slachtoffers, hulpverleners en bevolking (advies over beschermende maatregelen).

Gezondheidskundige advisering met betrekking tot chemische calamiteiten houdt in:

- Beoordeling gezondheidseffecten op de korte en lange termijn
- Risicobeoordeling stoffen en effect
- Advies bij triage, behandeling en beschermende maatregelen
- Advies over maatregelen ter bescherming van de gezondheid: decontaminatie en besmettingsgevaar, schuilen of ontruimen/evacueren
- Advies over noodzaak gezondheidsonderzoek
- Leveren van inhoudelijke input voor voorlichting en crisiscommunicatie, gedrags- en handelingsadviezen bevolking.
- Advies over inschakelen externe deskundigen: de GAGS voert namens de GHOR de contacten met externe deskundigen en dient als lokale liaison voor de GHOR;
- Advies bij meetplan.
- Advies over maatregelen bij (rest)besmetting van landbouwgrond, drinkwater, zwemwater, besmette consumptiegewassen etc.

- *Biologische calamiteiten:*

Onder de B-categorie worden incidenten of rampen gerekend die voortkomen uit één van de volgende groepen:

- Biologische agentia: levende micro-organismen die het vermogen hebben om mens en dier ziek te maken (pathogenen) of om planten te vernietigen (bijvoorbeeld bepaalde virussen, bacteriën, schimmels).
- Toxines: worden geproduceerd door levende organismen.
- Biologische vectoren: vectoren die geïnfecteerd zijn met een pathogeen om de reikwijdte van het pathogeen te vergroten (parasieten).
  Bioregulatoren: dit zijn natuurlijk voorkomende chemicaliën die in kleine hoeveelheden een bepaalde functie in het lichaam uitoefenen. In verhoogde concentraties kunnen ze verlamming, bewustzijnsverlies of de dood tot gevolg hebben.
- Biologische componenten zoals eiwitten of prionen. Te denken valt hierbij aan eiwitten in latex, meel, pollen of andere biologische allergenen.

De (grootschalige) infectieziektebestrijding valt hier niet onder. Hiervoor is het incidentenbestrijdingsplan infectieziekten (IBP-I) ontwikkeld (zie deelproces C). In dit plan zijn onder meer de calamiteiten met een biologisch agens en taken omschreven. De arts Infectieziektebestrijding heeft hierbij een belangrijke adviserende rol.

- *Radiologische en nucleaire calamiteiten:*

Onder de RN-categorie (Radiologisch en Nucleair) worden gerekend:

- Incidenten of rampen met radioactief materiaal of een radioactieve bron.
- Incidenten of rampen met nucleaire installaties.

	Voor de bestrijding van RN-calamiteiten wordt onderscheid gemaakt tussen A en B objecten. A objecten leiden altijd tot incidenten of rampen die op een landelijk schaalniveau worden bestreden of waarvoor inschakeling van de rijksoverheid noodzakelijk is (zoals kernreactoren). Ongevallen met B-objecten hebben in principe uitsluitend lokale gevolgen (zoals B-laboratoria). De stralingsdeskundige heeft een belangrijke adviserende rol. Advisering met betrekking tot RN-calamiteiten houdt in: • Beoordeling gezondheidseffecten op de korte en lange termijn. • Risico-karakterisering. • Advies over triage en behandeling. • Advies over beschermende maatregelen, afscherming, gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, decontaminatie en besmettingsgevaar. • Advisering over risicocommunicatie aan bevolking en persberichten. • Advies over maatregelen bij (rest)besmetting van landbouwgrond, drinkwater, zwemwater, besmette consumptiegewassen, ondersteund door externe deskundigen. De GAGS heeft een adviserende rol en wordt bij RN-calamiteiten geadviseerd door de stralingsdeskundige (van het betrokken object). De GAGS treedt hierbij waar nodig op als intermediair binnen de veiligheidsregio.
Relatie met andere processen	Het deelproces is een cruciaal onderdeel van het informatienetwerk binnen de regionale crisisorganisatie, omdat zij mono- en multidisciplinaire koppelvlakken heeft. Er zijn relaties met de volgende processen: • Bevolkingszorg: Crisiscommunicatie, Publieke zorg, Omgevingszorg (milieu), Informatiemanagement en Ondersteuning. • Brandweerzorg: Redding, Bron- en emissiebestrijding, Informatiemanagement (waarnemen en meten) en Ontsmetting. • Politiezorg: Mobiliteit, Bewaken en beveiligen, Ordehandhaving en Opsporingsexpertise • Geneeskundige zorg: Acute gezondheidszorg, Publieke gezondheidszorg, Informatiemanagement en Ondersteuning.
Afspraken met derden	GGD Rotterdam-Rijnmond.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen GHOR en GGD zijn omschreven in werkafspraken (o.a. de afstemming tussen GROP en RCP en de eventuele op- dan wel afschaling) • Bescherming hulpverleners • Afstemming en informatie-uitwisseling binnen de witte kolom (zoals RAV, GHOR/GAGS, SEH/ ziekenhuizen, huisartsen) en AGS Overige informatie is onder meer terug te vinden in: • Operationeel handboek GHOR • Functie-specifieke handboeken GHOR • Handreiking decontaminatie • Protocol schuilen of ontruimen/evacueren (SOE) • Protocol verdachte objecten (PVO) • Handreiking asbestincident

6.6.4 Infectieziektebestrijding

Doel	Het deelproces infectieziektebestrijding is gericht op het voorkomen en het beperken van de effecten van besmetting met virussen en bacteriën via lucht, voedsel en lichamelijk contact.
Doelgroep	(Besmette) slachtoffers, hulpverleners, omwonenden, burgers in het effectgebied van het incident en overige betrokkenen.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Verantwoordelijkheid voor voorbereiding en uitvoering van het proces ligt bij de Directeur Publieke Gezondheid. • Taken en verantwoordelijkheden tussen GHOR en GGD zijn vastgelegd in werkafspraken. • Taken, functies en verantwoordelijkheden van de sleutelfuncties zijn omschreven in functie-specifieke handboeken.
Operationele fase en functionarissen	*Advisering over hygiëne- en infectiepreventie:* Hierbij gaat het om advisering over (hygiëne) maatregelen om infecties te voorkomen, zoals ontsmetting, medicatie of vaccinatie. Denk hierbij aan preventieve vaccinatie tegen hepatitis B in geval van bebloede slachtoffers of hygiënemaatregelen na overstromingen. *Incidentenbestrijdingsplan Infectieziekten:* Als in de regio sprake is van een grootschalige uitbraak van een infectieziekte, of als sprake is van een pandemie, kan het incidentenbestrijdingsplan infectieziekten in werking treden. Hierin is de aanpak van algemene en specifieke infectieziektebestrijding beschreven. In het plan is tevens de rolverdeling tussen GGD en GHOR tijdens opschaling beschreven. In geval van opschaling vanwege een grootschalige uitbraak infectieziekte of pandemie heeft kan de GHOR tijdens de repressieve fase een coördinerende rol hebben bij beschermende en medische maatregelen en taken als: • Isolatie, quarantaine en bewegingsbeperking van grote aantallen mensen • Diagnostiek, medicatie en vaccinatie • Griepspreekuren Als er sprake is van een bedreiging van de volksgezondheid door een humane infectieziekte-uitbraak, ligt de verantwoordelijkheid in eerste instantie bij de GGD op basis van de Wet Publieke gezondheid. De minister van VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) geeft leiding aan de bestrijding van een (dreigende) epidemie van een infectieziekte behorend tot groep A (onder andere polio, pokken, SARS). De Voorzitter van de Veiligheidsregio draagt zorg voor de bestrijding van een (dreigende) epidemie van een infectieziekte behorend tot groep A. De minister kan de Voorzitter Veiligheidsregio opdragen hoe de bestrijding ter hand te nemen, waaronder begrepen het opdragen tot het toepassen van maatregelen waartoe de voorzitter bevoegd is (Wvr). De burgemeester geeft leiding aan de bestrijding van de infectieziekten behorend tot de groepen B1, B2 en C. De

	burgemeester die het aangaat kan de minister verzoeken de bestrijding van een infectieziekte behorend tot deze groepen over te nemen; de burgemeester voert uit (Wpg). De minister van I&M kan bevelen geven aan de gezagvoerder van een schip of een luchtvaartuig inzake de (lucht)haven van aankomst. De burgemeester – of Voorzitter Veiligheidsregio ten aanzien van een infectieziekte behorend tot groep A – kan maatregelen treffen inzake passagiers en goederen.
Relatie met andere processen	• Bevolkingszorg: Communicatie, Publieke zorg, Omgevingszorg (milieu), Ondersteuning en Informatiemanagement. • Brandweerzorg: Redding, Bron- en emissiebestrijding, Informatiemanagement (waarnemen en meten) en Ontsmetting • Politiezorg: Mobiliteit, Bewaken en beveiligen, Ordehandhaving en Opsporingsexpertise • Waterbeheer. • Scheepvaartzorg. Geneeskundige Zorg: Acute gezondheidszorg, Publieke gezondheidszorg, Informatiemanagement en Ondersteuning.
Afspraken met derden	• GGD Rotterdam-Rijnmond waaronder GROP • Port Health Authority Rotterdam • Convenanten • Huisartsen(-posten)
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen GHOR en GGD zijn omschreven in werkafspraken (o.a. de afstemming tussen GGD Rampen Opvangplan (GROP) en RCP en de eventuele op- dan wel afschaling): • Incidentenbestrijdingsplan Infectieziekte • Bestuurlijke netwerkkaart Infectieziekte. Overige informatie is onder meer terug te vinden in: • Operationeel handboek GHOR • Functie-specifieke handboeken GHOR

6.7 Informatiemanagement

Doel	Het proces Informatie binnen Geneeskundige Zorg draagt zorg voor het tijdig en in zowel de juiste kwaliteit als kwantiteit verwerven, verwerken, veredelen en verstrekken van informatieproducten met als doel een geneeskundig beeld te vormen op basis waarvan oordeel- en besluitvorming kan plaatsvinden.
Doelgroep	• Alle bij de hulpverlening betrokken operationele en bestuurlijke diensten • Ketenpartners witte kolom
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Verantwoordelijkheid voor voorbereiding en uitvoering van het proces ligt bij de Directeur Publieke Gezondheid. Uitvoering van de taken hangt nauw samen met processen van overige partners binnen de witte kolom. Hiertoe dient nauwe afstemming met overige partners binnen de witte kolom plaats te vinden. Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn beschreven in de functie-specifieke handboeken van de rollen binnen het proces informatie (Hoofd Actiecentrum, HAC). De HAC valt organisatorisch onder leiding van de Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg (AC-GZ). Taken binnen het proces Informatie zijn onder te verdelen in: Organiseren, bewaken en borgen van het informatieproces monodisciplinair: • Regie voeren over en samenstellen van een geneeskundig beeld van het incident, gebaseerd op informatie van crisiscoördinatorencrisiscoördinatorencrisiscoördinatorencrisiscoördinatoren zorginstellingen (bijvoorbeeld via crisiscoördinator ziekenhuis), operationele GHOR-functies (bijvoorbeeld AC-GZ, OvD-G, CvD-G, GAGS etc.), meldkamer, multidisciplinaire partners, preparatieve data zoals GHOR4all, risicokaarten en gegevens uit het systeem voor netcentrisch werken. • Analyseren van beschikbare planvorming als bijdrage aan beeld-, oordeel- en besluitvorming. • Analyseren en verifiëren van de verkregen informatie en het maken van een mono- en multidisciplinair onderscheid daarbij. • Het delen van informatie met partners in de witte kolom op basis van vooraf vastgestelde informatiebehoefte. • Inwinnen van deskundig advies. • Zorg dragen voor relevante informatie die aan het plot kan worden toegevoegd. • Het (laten) vullen en het up-to-date houden van het geneeskundig beeld. • Bijdrage leveren aan de evaluatie van de inzet en het leveren van gevraagde informatie voor multidisciplinaire evaluaties. Bijdrage leveren aan het multidisciplinaire informatieproces: • Het aanleveren van relevante monodisciplinaire informatie bij de Informatiemanager ROT. • Het brengen en halen van informatie bij en het actief afstemmen met de hoofden Informatie van de overige kolommen.
Operationele fase en functionarissen	Activiteiten binnen het proces informatie zijn in het bovenstaande en in de operationele handboeken van de desbetreffende rollen beschreven.

	Rollen informatie: • Hoofd Actiecentrum (HAc) • Operationeel Medewerker Actiecentrum GHOR (OMAc)
Relatie met andere processen	Het proces Informatiemanagement binnen Geneeskundige zorg is een cruciaal onderdeel van het netwerk in de regionale crisisorganisatie met mono- en multidisciplinaire raakvlakken. Het proces heeft een relatie met de volgende processen: • Bevolkingszorg • Brandweerzorg • Politiezorg • Waterbeheerzorg • Scheepvaartzorg • Geneeskundige Zorg: Acute gezondheidszorg, Publieke gezondheidszorg, Informatiemanagement en Ondersteuning
Afspraken met derden	De volgende convenanten en samenwerkingsafspraken zijn van toepassing: • Ziekenhuizen regio Rotterdam-Rijnmond en GHOR • GGD Rotterdam-Rijnmond en GHOR • Coöperatie Ambulance Zorg Rotterdam-Rijnmond U.A. (RAV) en GHOR • Convenanten PsHOR • Centrale huisartsenposten en kringen regio Rotterdam-Rijnmond en GHOR In de convenanten zijn afspraken opgenomen met betrekking tot het uitwisselen van informatie die onder andere bijdraagt tot het samenstellen van het geneeskundig beeld. In de convenanten met de ziekenhuizen zijn tevens afspraken conform de Handreiking afspraken tussen Openbaar Bestuur en Ziekenhuizen voor slachtofferinformatie bij rampen en crises, opgenomen. Dit geldt ook voor afspraken met de ambulancedienst 'afspraken uitwisseling slachtofferinformatie bij rampen en crisis'.
Aandachtspunten en achtergrond-informatie	Het HAC vergaart, verwerkt en deelt informatie die vertrouwelijk van aard kan zijn. De vertrouwelijkheid van informatie kan botsen met de noodzaak informatie te delen ten behoeve van de (multidisciplinaire) besluitvorming en inzet (bijvoorbeeld persoonsgegevens van gewonden). Het HAC adviseert de AC-GZ (en eventueel de Directeur Publieke Gezondheid) over de afwegingen die hierin gemaakt moeten worden.

6.8 Ondersteuning

Doel	Het proces Ondersteuning binnen de operationele GHOR-organisatie richt zich op alle personele en facilitaire voorzieningen in samenhang met de informatievoorzieningen die nodig zijn om de crisisorganisatie – in het bijzonder de Geneeskundige Zorg – te laten functioneren. Het gaat hierbij om het tijdig en in de juiste kwaliteit en kwantiteit ter beschikking stellen van facilitaire en personele voorzieningen en capaciteit ten behoeve van de geneeskundige hulpverlening. Het proces onderscheidt ondersteuning op het gebied van facilitaire voorzieningen, personele voorzieningen, informatievoorzieningen én stemt af met betrekking tot zorgcontinuïteit in relatie tot ketenpartners in de witte kolom. Het proces draagt tevens zorg voor het beschikbaar stellen, beheren, verzorgen en op peil houden van persoonlijke en materiële middelen die noodzakelijk zijn voor het bestrijden van het incident, de ramp of het zware ongeval. Een verbijzondering betreft de verbindingen ten behoeve van informatievoorzieningen en interne communicatie.
Doelgroep	• Alle bij de hulpverlening betrokken operationele en bestuurlijke diensten. • Ketenpartners in de witte kolom met betrekking tot continuïteit van zorg.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Verantwoordelijkheid voor voorbereiding en uitvoering van het proces ligt bij de Directeur Publieke Gezondheid. • Uitvoering van de taken hangt nauw samen met processen van overige partners binnen de witte kolom (o.a. RAV). Hiertoe dient nauwe afstemming met overige partners binnen de witte kolom plaats te vinden. • Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn beschreven in de functie-specifieke handboeken van de rollen binnen het proces Ondersteuning (Hoofd Actiecentum Geneeskundige Zorg (HAC, Technisch Centralist/TCVC, Operationeel Medewerker Actiecentrum/OMAc). • Het HON-GZ valt organisatorisch onder leiding van de Algemeen Commandant Geneeskundige Zorg (AC-GZ). Taken bij het proces omvatten: • (Toezien op) het inzetten van de juiste mensen en juiste middelen op de juiste plaats en het juiste tijdstip, daarbij het bewaken van de voortgang en het controleren van en aanspreken op (niet nagekomen) afspraken. • Signaleren en benoemen van vraagstukken op het gebied van capaciteit van mensen en middelen, benodigde expertise en zorgcontinuïteit. • Opstellen van een aflossing- en afschalingsplan. • Afstemmen van acties met o.a. RAV, bijvoorbeeld ten aanzien van ambulancecapaciteit (ook eventuele bijstand), gewondenspreidingsplan (in afstemming met AC-GZ en HAC-GZ). • Informeren van ziekenhuizen over aard en omvang van het incident, het aantal te verwachten slachtoffers en eventuele behandeladviezen en protocollen (in afstemming met AC-GZ en HAC-GZ).

	• Zorg dragen voor planning, uitvoering en bewaking van de logistieke en facilitaire ondersteuning zoals materiaal, en veiligheidsmateriaal. Hiertoe ook multidisciplinair afstemmen; • Zorg dragen voor situatie rapportage, logboeken en het geneeskundig beeld in het tabblad GHOR binnen het systeem van netcentrisch werken. • Zorg dragen voor registratie van slachtofferinformatie. • Zorg dragen voor en in stand houden van verbindings- en communicatiemiddelen. • Onderhouden van contacten met partners in de witte keten (in afstemming met AC-GZ en HAC-GZ). *Zorgcontinuïteit van de witte keten* Calamiteiten en rampen kunnen een grote invloed hebben op de zorgvraag en het zorgaanbod en daarmee op de continuïteit van zorg binnen de gehele zorgsector. Wanneer er sprake is van een disbalans tussen de vraag naar en het aanbod van zorg is dit een bedreiging voor de zorgcontinuïteit. Organisaties in de witte keten dienen zich voor te bereiden op de gevolgen van calamiteiten en rampen. Elke calamiteit of ramp heeft, ongeacht het type of de omvang van de ramp, bepaalde gevolgen die, vaak in combinatie met elkaar, optreden. Uit de praktijk is gebleken dat er een zevental gevolgen is waarmee een organisatie te maken kan krijgen: 1) Sluiting van (delen van) de locatie 2) Verplaatsen van patiënten 3) Groot aanbod van patiënten 4) Tekort aan personeel 5) Uitbraak van infectieziekten 6) Uitval nutsvoorzieningen, apparatuur en ICT-middelen 7) Logistieke stagnatie
Operationele fase en functionarissen	Activiteiten binnen het proces Ondersteuning zijn in het bovenstaande en in de operationele handboeken van de desbetreffende rollen beschreven. Rollen: • Hoofd Ondersteuning Geneeskundige Zorg (HAC-GZ) • Medewerker ondersteuning Actiecentrum GHOR (OMAc) • Technisch centralist Verbindingscommando-unit (TCVC)
Relatie met andere processen	Het proces Ondersteuning binnen de Geneeskundige zorg is een cruciaal onderdeel van het netwerk in de regionale crisisorganisatie met mono- en multidisciplinaire raakvlakken. Het proces heeft een relatie met de volgende processen: • Bevolkingszorg • Brandweerzorg • Politiezorg • Waterbeheer- en Scheepvaartzorg • Geneeskundige zorg: Acute gezondheidszorg, Publieke gezondheidszorg en Informatiemanagement • ICMS (Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking)
Afspraken met derden	De volgende convenanten en samenwerkingsafspraken zijn van toepassing: • Ziekenhuizen regio Rotterdam-Rijnmond en GHOR • GGD Rotterdam-Rijnmond en GHOR

	• Coöperatie Ambulance Zorg Rotterdam-Rijnmond U.A. (RAV) en GHOR • Convenanten PsHOR • Centrale huisartsenposten en kringen regio Rotterdam-Rijnmond en GHOR
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Crisiscoördinatie zorginstellingen: Het doel van crisiscoördinatie zorginstellingen is dat iedere zorginstelling beschikt over een crisisplan en een crisiscoördinator. De zorginstellingen zijn verantwoordelijk voor het opstellen van een crisisplan. Hierin worden de maatregelen voor continuering van verantwoorde zorg onder grootschalige en/of bijzondere omstandigheden en de samenwerking met de regionale crisisorganisatie vastgelegd. De crisiscoördinator is de schakel tussen de zorginstelling en de regionale crisisorganisatie. Feitelijk gaat het om het inspelen op een acuut, grootschalig aanbod van slachtoffers en een (dreigende) disbalans in de zorgcontinuïteit.

7 Politiezorg

7.1 Inleiding

Binnen de context van gemeenschappelijke veiligheidsaanpak levert de politie op basis van systematisch vergaarde informatie probleemgericht en in samenwerking met partners herkenbaar maatwerk. De primaire processen van de politie daarbij zijn; ordehandhaving, mobiliteit, bewaken en beveiligen, handhaven netwerken, opsporing, opsporingsexpertise en (speciale) interventies. Deze hoofdprocessen zijn weer onderverdeeld in deelprocessen.

7.2 Functionarissen in de organisatie

Binnen de Eenheid Rotterdam heeft de politiechef de coördinatie en leiding over de politiële inzet en de multidisciplinaire afstemming daarvan. Tijdens dagelijkse coördinatie van middelgrote incidenten en/of rampen met een klein effectgebied worden aangestuurd door een Officier van Dienst Politie (OvD-P).
Tegelijk is er ook een Hoofdofficier van Dienst van Politie. Hij geeft leiding aan de OvD-P en waar nodig is zal een SGBO (Staf Grootschalig en/of Bijzonder Optreden) worden opgeroepen. In de tijd die nodig is om een SGBO actief te laten worden vervult hij zoveel mogelijk de taken van dat SGBO. Na de overdracht van de HOvD-P aan het SGBO trekt hij zich terug uit het incident. De Staf Grootschalig en Bijzonder Optreden (SGBO) onder leiding van een Algemeen Commandant Politiezorg neemt dan de leiding over het effectgebied en biedt zo nodig ondersteuning aan de OvD-P. Bij opschaling volgens de GRIP-regeling gaat het SGBO over in een actiecentrum Politiezorg waarbij de Algemeen Commandant Politiezorg plaats zal nemen in het ROT.

De kernstaf van een SGBO bestaat uit een Algemeen Commandant Politiezorg met adviesteam, bestaande uit een Adviseur Crisisbeheersing, Communicatie en Beleid- en bestuurszaken, en hoofden van de volgende taakorganisaties:

- Ordehandhaving
- Opsporing
- Mobiliteit
- Informatiemanagement
- Ondersteuning
- Handhaven netwerken

De staf kan naar behoefte worden uitgebreid met hoofden voor de volgende taakorganisaties:

- Bewaken en Beveiligen
- Opsporingsexpertise
- (Speciale) Interventie

7.3 Relatie met GRIP

De Algemeen Commandant Politiezorg heeft bij opschaling daartoe zitting in het Regionaal Operationeel Team (ROT) en adviseert de Regionaal Operationeel Leider. De Algemeen Commandant Politiezorg bepaalt aan de hand van de problematiek en behoefte van andere diensten welke hoofden (knoppen) vanuit het SGBO geactiveerd zullen worden ten behoeve van het actiecentrum Politiezorg. Bij fysieke scheiding tussen het ROT en actiecentrum zal er sprake zijn van een buddysysteem, waarbij de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Algemeen Commandant worden waargenomen door een hoofd Ordehandhaving in de rol van plv. Algemeen Commandant Politiezorg. Uiteindelijk blijft de Politiechef van de Eenheid Rotterdam eindverantwoordelijk. voor het politieoptreden

Tevens dient opgemerkt te worden dat de Koninklijke Marechaussee (KMar) verantwoordelijk is voor de politieprocessen bij militaire- en luchtvaart complexen. De werkwijze van de KMar kan enigszins afwijken van wat hier beschreven is.

Politiefunctionarissen in crisisteams en commando's

Regionaal Beleidsteam (RBT)	Eenheidsleiding
	Stafofficier Beleids- en Bestuurszaken
Gemeentelijk Beleidsteam (GBT)	Eenheidsleiding (optioneel)
	Stafofficier Beleids- en Bestuurszaken (Optioneel)
Regionaal Operationeel Team (ROT)	Algemeen Commandant Politiezorg
Actiecentrum Politiezorg (SGBO)	Plv. Algemeen Commandant Politiezorg
	Hoofd Ordehandhaving
	Hoofd Mobiliteit
	Hoofd Bewaken en beveiligen (optioneel)
	Hoofd Handhaven Netwerken (optioneel)
	Hoofd Opsporing
	Hoofd Opsporingsexpertise (optioneel)
	Hoofd Interventie (optioneel)
	Hoofd Ondersteuning
	Adviseur Communicatie (optioneel)
	Adviseur Bestuursondersteuning (optioneel)
	Adviseur Crisisbeheersing (optioneel)
	Minimaal 2 meldkamer centralisten
Commandoteam Plaats Incident	Officier van Dienst Politie

7.4 Prestatie indicatoren

De Algemeen Commandant Politiezorg en alle proceshoofden worden aangewezen door het daartoe bevoegde gezag en vervolgens voor deze functie opgeleid en jaarlijks getraind. De Algemeen Commandant Politiezorg, stafofficier crisisbeheersing en hoofden van de kernstaf zijn 24/7 bereikbaar en beschikbaar op basis van een regionale alarmeringsregeling.

7.5 Overzicht Politiezorg

Hoofdproces	Proces	Doel
Ordehandhaving	*Crowdmanagement & Crowdcontrol*	Het ordelijk laten verlopen van bijeenkomsten van groepen mensen op de openbare weg. Indien nodig zullen de wanordelijkheden worden beëindigd.
	Riotcontrol	
	Recherchemaatregelen	
Mobiliteit	*Statisch Verkeersmanagement*	De veilige geleiding van verkeer over de weg, water, rail en lucht zodat hulpdiensten zo min mogelijk verkeershinder ondervinden tijdens de hulpverlening.
	Dynamisch Verkeersmanagement	
Handhaven netwerken	*Publieke netwerken*	Het betrekken van publieke- en private netwerken tijdens de hulpverlening om deze te ondersteunen en/of te versterken.
	Private netwerken	
Bewaken en Beveiligen	*Bewaking en Beveiliging Objecten/Diensten*	Het waarborgen van de veiligheid van objecten/diensten en subjecten indien er een reële objectieve dreiging is.
	Bewaking en Beveiliging Subjecten	
Opsporing	*Grootschalige Opsporing*	Het verzorgen van een (grootschalig) opsporingsonderzoek naar aanleiding van een incident en/of strafbare feiten.
Opsporings-expertise	*Technisch Forensische Opsporing*	Het verzorgen van opsporingsexpertise ten behoeve van het opsporingsonderzoek naar aanleiding van een incident en/of strafbare feiten.
	Onderhandelaars	
	Bijzondere Opsporing	
Interventie	*Arrestatie en Ondersteuning*	Het proces (speciale) interventie is erop gericht om een gevaarlijke situatie en/of een gevaarlijk persoon te stoppen en aan te houden.
	Speciale Interventies	
Informatiemanagement	Het verzorgen van adequate en geverifieerde informatie ten behoeve de beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming ten aanzien van het (politie)optreden.	
Ondersteuning	Het verzorgen van capaciteiten en middelen (resources) ten behoeve van de uitvoering van de politieprocessen.	

7.6 Ordehandhaving

Doel	Het ordelijk laten verlopen van bijeenkomsten van groepen mensen op de openbare weg. Indien nodig zullen de wanordelijkheden worden beëindigd. Onder het hoofdproces Ordehandhaving vallen de drie deelprocessen: • Crowdmanagement & Crowdcontrol • Riotcontrol • Recherchemaatregelen
Doelgroep	Alle personen en organisaties op en/of rondom een (incident)gebied. Bijvoorbeeld het publiek, journalisten, hulpverleners, slachtoffers en de ordeverstoorders.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het Hoofd Ordehandhaving (HOha) is primair verantwoordelijk voor het ordelijk en profijtelijk laten verlopen van bijeenkomsten van groepen mensen op de openbare weg. Hiervoor kunnen maatregelen genomen worden gericht op het scheppen van de gewenste orde en/of op het handhaven van de bestaande orde om rellen en andere wanordelijkheden te voorkomen of te beëindigen. Tevens worden er, indien nodig, recherchemaatregelen genomen worden. Bijvoorbeeld het afzetten van een plaats delict. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn beschreven in de geldende wet- en regelgeving. De HOha voert doorgaans regie over de inzet van de volgende eenheden: • Openbare ordegroepen • Voetbaleenheid • Mobiele Eenheid • Hondengeleiders • Beredenen • Waterwerper • Aanhoudingseenheid • Ondersteuningseenheid Indien de 'knoppen' Hoofd Mobiliteit, Handhaven Netwerken en Bewaken en beveiligen niet worden geactiveerd vallen deze taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden ook onder het Hoofd Ordehandhaving.
Functionarissen	• Hoofd Ordehandhaving: Is verantwoordelijkheid voor de ordehandhaving en de recherchemaatregelen in het gehele (effect)gebied. • Operationeel Commandant: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van de ordehandhaving en de recherchemaatregelen in een (effect)gebied. • Officier van Dienst Politie: Is verantwoordelijkheid voor de ordehandhaving en de recherchemaatregelen in een (bron) gebied. • Taakcommandant Ordehandhaving: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van de ordehandhaving en de recherchemaatregelen in een (bron)gebied. (Bijvoorbeeld ME commandanten)

Relatie met andere processen	Bij ieder incident is het randvoorwaardelijk dat burgers de hulpverleners ordelijk en doeltreffend hun werk laten doen. Hierdoor heeft dit proces met de meeste andere processen een relatie.
Afspraken met derden	Bij evenementen zal de organisator primair verantwoordelijk worden gesteld ten aanzien van Crowdmanagement & Crowdcontrol op basis van de vergunningsvoorschriften. Goede afstemming tussen de evenementenorganisatie en politie is hiervoor van belang. Deze afspraken worden vastgelegd in de vergunningsvoorwaarden en het veiligheidsplan van het evenement.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Door de toenemende publiek- private samenwerking bij evenementen in de eenheid Rotterdam is een afstemming ten aanzien van het proces Ordehandhaving tussen alle betrokken organisaties van groot belang. De ordehandhaving vraagstukken worden gecoördineerd vanuit het actiecentrum Politiezorg of door de commandant ter plaatse. Voorkomen dient te worden dat andere publieke- en/of private organisaties tegenstrijdige maatregelen nemen. Om dit te voorkomen kunnen deze publieke- en/of private organisaties eventueel in overleg met het SGBO aansluiten bij een "evenementenstaf" (bijvoorbeeld de evenementenorganisator bij grote evenementen).

7.7 Mobiliteit

Doel	De veilige geleiding van verkeer over de weg, water, rail en lucht zodat hulpdiensten zo min mogelijk verkeershinder ondervinden tijdens de hulpverlening. Onder het hoofdproces Mobiliteit vallen de twee deelprocessen: • Statisch Verkeersmanagement • Dynamisch Verkeersmanagement
Doelgroep	De bij de hulpverlening betrokken organisaties, personen, weggebruikers en wegbeheerders. De doelgroep is niet limitatief, maar hierbij kan gedacht worden aan brandweer, ambulances, gemeenten, Rijkswaterstaat en het openbaar vervoer.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het Hoofd Mobiliteit (HMob) is primair verantwoordelijk voor de verkeersveiligheid door middel van dynamische- en statische verkeersgeleiding. De statische verkeersgeleiding zal zo spoedig mogelijk worden overgedragen aan de wegbeheerder. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn beschreven in de geldende wet- en regelgeving. De HMob voert doorgaans regie over de inzet van de volgende eenheden: • Motorrijders verkeerspolitie • Voertuigen verkeerspolitie • Andere politie-eenheden met een verkeersregulerende taak • Verkeers- en evenementenregelaars (in afstemming met evenementenorganisator of wegbeheerder) Indien de 'knop' Hoofd Mobiliteit niet wordt geactiveerd vallen zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden onder het Hoofd Ordehandhaving.
Functionarissen	• Hoofd Mobiliteit: Is verantwoordelijkheid voor het statische- en dynamische verkeersmanagement in het gehele (effect) gebied. • Chef Mobiliteit: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van het statische- en dynamische verkeersgeleiding in een (effect)gebied. • Officier van Dienst Politie: Is verantwoordelijkheid voor het statische- en dynamische verkeersmanagement in een (bron)gebied. • Taakcommandant Mobiliteit: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van het statische- en dynamische verkeersgeleiding in een (bron)gebied.
Relatie met andere processen	Door de drukke en complexe infrastructuur in de eenheid heeft het proces Mobiliteit direct of indirect met bijna alle processen een relatie. Door het reguleren van de het verkeer is en blijven het alle betrokken locaties bij een incident bereikbaar voor de hulpdiensten.
Afspraken met derden	Rijkswaterstaat en de waterschappen hebben een ondersteunende rol als wegbeheerders ten aanzien van het hoofdproces mobiliteit. Voor provinciale- en rijkswegen is in de eenheid samen met Rijkswaterstaat de CAR-regeling (Calamiteiten Alternatieve Route) en incidentmanagement ontwikkeld.

	Het stremmen op het water is taak van de havenmeester. Overige specifieke afspraken met externen zijn geborgd in de werkinstructies van de meldkamer.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Door de toenemende complexiteit van de infrastructuur in de eenheid Rotterdam is een afstemming t.a.v. het proces Mobiliteit tussen alle betrokken organisaties van groot belang. De mobiliteitsvraagstukken worden gecoördineerd vanuit het actiecentrum Politiezorg of de OvD-P ter plaatse. Voorkomen dient te worden dat andere publieke- en/of private organisaties zonder overleg met het Hoofd Mobiliteit aansluiten in het ROT teneinde acties te ondernemen die het proces mobiliteit betreft (bijvoorbeeld RET, Rijkswaterstaat etc.). Een liaison van deze publieke- en/of private organisaties kunnen eventueel plaats nemen in de nabijheid van het actiecentrum Politiezorg.

7.8 Handhaven netwerken

Doel	Het betrekken van publieke- en private netwerken tijdens de hulpverlening om deze te ondersteunen en/of te versterken. Onder het hoofdproces Handhaven Netwerken vallen de twee deelprocessen: • Publieke netwerken • Private netwerken
Doelgroep	De publieke- en private netwerken welke bij de hulpverlening worden of kunnen worden betrokken. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden beveiligingsorganisaties, bewonersverenigingen, actiegroepen, supportersverenigingen en wijkcentra.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het Hoofd Handhaven Netwerken is verantwoordelijk voor de afstemming met netwerkpartners. Tevens is hij bevoegd en verantwoordelijk voor het monitoren van de gemaakte afspraken met betrekking tot de politieprocessen indien taken door externe organisaties uit het netwerk worden uitgevoerd. Indien de 'knop' Hoofd Handhaven netwerken niet wordt geactiveerd vallen zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden onder het Hoofd Ordehandhaving.
Functionarissen	• Hoofd Handhaven Netwerken: Is verantwoordelijkheid voor het handhaven van netwerken in het hele (effect)gebied. • Chef Handhaven netwerken: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van het handhaven van netwerken in een (effect)gebied. • Officier van Dienst Politie: Is verantwoordelijkheid voor het handhaven van netwerken in een (bron)gebied. • Taakcommandant Handhaven Netwerken: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van het handhaven van netwerken in een (bron)gebied.
Relatie met andere processen	Door de grote diversiteit in de bevolkingssamenstelling in de eenheid heeft het proces Handhaven Netwerken vaak betrekking op incidenten waarbij maatschappelijke onrust een belangrijke rol speelt. Door het reguleren van belangen en gevoeligheden kunnen de netwerken zelf betrokken worden bij het oplossen c.q. wegnemen van de onrust. Hierdoor zal dit proces vaak een relatie hebben met de gemeentelijk en geneeskundige hulpverlening.
Afspraken met derden	Bij ieder groot evenement en/of een crisis zal er een netwerk van actoren ontstaan waarmee afspraken gemaakt worden voor een effectief politieoptreden. Dit netwerk zal doorgaans tijdelijk en divers van aard zijn. Desondanks zullen bijvoorbeeld beveiligingsorganisatie en evenementenorganisatie met regelmaat in dit netwerk een plaats krijgen.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Dit proces is in de Eenheid Rotterdam nog niet vaak gebruikt en zal de komende jaren nog doorontwikkeld worden.

7.9 Bewaken en beveiligen

Doel	Het waarborgen van de veiligheid van objecten/diensten en subjecten indien er een reële objectieve dreiging is. Onder het hoofdproces bewaken en beveiligen vallen de twee deelprocessen: • Bewaking en Beveiliging Objecten/Diensten • Bewaking en Beveiliging Subjecten
Doelgroep	De personen, objecten en diensten voorvloeiend uit het Stelsel Bewaken en Beveiligen en andere hoogwaardigheidsbekleders worden bij dit proces worden betrokken. Tevens zal er extra aandacht zijn voor de objecten welke vallen onder het Alarmeringssysteem terrorismebestrijding (Atb).
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het Hoofd Bewaken en Beveiligen (HBB) is verantwoordelijk voor de beveiliging van bedreigde personen, objecten en/of diensten. Hij is bevoegd en verantwoordelijk voor de advisering van maatregelen, uitvoering van de maatregelen en het monitoren van de genomen maatregelen. De HBB voert doorgaans regie over de inzet van de volgende eenheden: • Persoonsbeveiliging • VIP begeleiding • H&K schutters (ME) • Verscherpt Rijdend Toezicht • Statische objectbeveiliging Indien de 'knop' Hoofd Bewaken en Beveiligen niet wordt geactiveerd vallen zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden onder het Hoofd Ordehandhaving.
Functionarissen	• Hoofd Bewaken en Beveiligen: Is verantwoordelijkheid voor het bewaken en beveiligen in het hele (effect)gebied. • Chef Bewaken en Beveiligen: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van het bewaken en beveiligen in een (effect)gebied. • Officier van Diens Politie: Is verantwoordelijkheid voor het bewaken en beveiligen in een (bron)gebied. • Taakcommandant Bewaken en Beveiligen: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van het bewaken en beveiligen in een (bron)gebied.
Relatie met andere processen	Afhankelijk van de dreiging op personen, objecten en/of diensten kan het betrekking krijgen op alle processen in de crisisbeheersing. Dit is echter sterk afhankelijk van de risico-inschatting en de te nemen maatregelen.
Afspraken met derden	De genomen maatregelen in het kader van het Stelsel Bewaken en Beveiligen worden genomen onder leiding van de Hoofdofficier van Justitie. De maatregelen in het kader het Alarmeringssysteem terrorismebestrijding (Atb) worden genomen onder leiding van het NCTV. Er vinden structureel overleggen plaats met het NCTV en de Hoofdofficier van Justitie en de aangesloten sectoren in het kader van dit proces.

Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Indien dit proces geactiveerd wordt is de kans groot dat er verschillende landelijke diensten zoals het NCC, NCTV en AIVD worden betrokken. Niet alle informatie kan in dat geval gedeeld worden met de andere diensten.

7.10 Opsporing

Doel	Het verzorgen van een (grootschalig) opsporingsonderzoek naar aanleiding van een incident en/of strafbare feiten. Onder het hoofdproces Opsporing valt het deelproces: • Grootschalige Opsporing
Doelgroep	Alle personen betrokken bij een incident kunnen worden betrokken bij het opsporingsonderzoek. Uiteraard betreft dit ook de hulpverleners ingezet voor de aanpak van het incident. Doorgaans zal dit zijn als getuige.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het Hoofd Opsporing (HOps) is verantwoordelijk voor het onderzoek naar aanleiding van een incident en/of strafbare feiten. Hij is bevoegd en verantwoordelijk voor de coördinatie en uitvoering van het (strafrechtelijk) onderzoek. De HOps voert doorgaans regie over de inzet van de volgende eenheden: • Arrestantentransport • Forensische Opsporing • Recherche-eenheden • Arrestantenafhandeling • Teams Grootschalige Opsporing (TGO's) Indien de 'knoppen' Hoofd Opsporingsexpertise en Interventie niet worden geactiveerd vallen deze taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden ook onder het Hoofd Opsporing.
Functionarissen	• Hoofd Opsporing: Is verantwoordelijkheid voor de opsporing in het hele (effect)gebied. • Chef Opsporing: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van de opsporing in een (effect)gebied. • Officier van Diens Politie: Is verantwoordelijkheid voor de opsporing in een (bron)gebied. • Taakcommandant Opsporing: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van de opsporing in een (bron)gebied.
Relatie met andere processen	Afhankelijk van het onderzoek kunnen alle processen in de crisisbeheersing te maken krijgen met dit proces. Dit is echter sterk afhankelijk van de omvang en het type incident.
Afspraken met derden	Indien het plaats incident door de politie tot Plaats Delict (PD) wordt benoemd dienen alle hulpverleners rekening te houden met onderzoek dat later plaats zal vinden. Van alle commandanten zal later gevraagd worden welke hulpverleners op het PD zijn geweest en wat zij voor handelingen hebben verricht. De kans bestaat dat deze hulpverleners later als getuige zullen worden gehoord.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Het strafrechtelijk onderzoek vindt plaats onder leiding van een Officier van Justitie (OvJ). De OvJ wordt in deze eenheid bij een GRIP opschaling niet standaard betrokken bij de incidentfase. Niet altijd kan de informatie uit dit proces worden gedeeld met alle andere diensten.

7.11 Opsporingsexpertise

Doel	Het verzorgen van opsporingsexpertise ten behoeve van het opsporingsonderzoek naar aanleiding van een incident en/of strafbare feiten. Onder het hoofdproces Opsporingsexpertise vallen de drie deelprocessen: • Technisch Forensische Opsporing • Onderhandelaars • Bijzondere Opsporing
Doelgroep	Met name slachtoffers en verdachten van incidenten en/of strafbare feiten zullen te maken krijgen met dit proces.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het Hoofd Opsporingsexpertise (HOpex) is verantwoordelijk voor de specialistische opsporing naar aanleiding van een incident en/of strafbare feiten. Hij is bevoegd en verantwoordelijk voor de coördinatie en uitvoering van dit deel van het onderzoek. Bij een eventuele interventie kunnen capaciteiten van de HOpex tijdelijk worden overgenomen door de HInt. De HOpex voert doorgaans regie over de inzet van de volgende eenheden: • Technische- en Ongevallendienst van de verkeerspolitie • Korpsonderhandelaar • Observatieteam • Sectie Technische Ondersteuning • Dienst Specialistische Recherche Toepassingen • Regionaal Interceptie Centrum • (Landelijk Team) Forensische Opsporing • Explosievenverkenning Indien de 'knop' Hoofd Opsporingsexpertise niet wordt geactiveerd vallen zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden onder het Hoofd Opsporing.
Functionarissen	• Hoofd Opsporingsexpertise: Is verantwoordelijkheid voor de opsporingsexpertise in het hele (effect)gebied. • Chef Opsporingsexpertise: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van de opsporingsexpertise in een (effect)gebied. • Officier van Diens Politie: Is verantwoordelijkheid voor de opsporingsexpertise in een (bron)gebied. • Taakcommandant Opsporingsexpertise: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van de opsporingsexpertise in een (bron)gebied.
Relatie met andere processen	Afhankelijk van het onderzoek kunnen alle processen in de crisisbeheersing te maken krijgen met dit proces. Voornamelijk met het deelproces Technisch Forensische Opsporing zullen hulpverleningsdiensten vaker te maken hebben.
Afspraken met derden	Bij een overleden persoon is geen sprake meer van het deelproces redding (Brandweerzorg). Overleden personen zullen pas na onderzoek van Forensische Opsporing worden geborgen. Hierbij kan worden samengewerkt met het Team Brandonderzoek van de brandweer.

Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Het strafrechtelijk onderzoek vindt plaats onder leiding van een Officier van Justitie (OvJ). De OvJ wordt in deze eenheid bij een GRIP opschaling niet standaard betrokken bij de incidentfase. Niet altijd kan de informatie uit dit proces worden gedeeld met alle andere diensten.

7.12 Interventie

Doel	Het proces (speciale) interventie is erop gericht om een gevaarlijke situatie en/of een gevaarlijk persoon te stoppen en aan te houden. Onder het hoofdproces Opsporingsexpertise vallen de twee deelprocessen: • Arrestatie en Ondersteuning • Speciale Interventies
Doelgroep	Dit proces heeft met name betrekking op verdachten en slachtoffers van een incident. Dit proces zal altijd tegelijk met andere politieprocessen worden ingezet.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het Hoofd Interventie (HInt) is verantwoordelijk voor de (speciale) interventies naar aanleiding van een incident en/of strafbare feiten. Hij is bevoegd en verantwoordelijk voor de coördinatie en uitvoering van dit deel van het onderzoek. Voor toestemming van inzet van bijzondere eenheden en/of middelen dient hij hier vooraf toestemming voor te vragen van het bevoegd gezag. De HInt voert doorgaans regie over de inzet van de volgende eenheden: • Regionale Interventie Eenheid • Aanhoudings- en Ondersteuningsteams Dit hoofd kan tevens de coördinatie voor interventie relevante capaciteiten aan op het terrein van opsporingsexpertise kunnen aansturen. Indien de 'knop' Hoofd Interventie niet wordt geactiveerd vallen zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden onder het Hoofd Opsporing. Bij speciale interventies zal het Hoofd Interventie altijd geactiveerd te worden.
Functionarissen	• Hoofd Interventie: Is verantwoordelijkheid voor de interventie in het hele (effect)gebied. • Chef Interventie: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van de interventie in een (effect)gebied. • Officier van Dienst Politie: Is verantwoordelijkheid voor de interventie in een (bron)gebied. • Taakcommandant Interventie: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van de interventie in een (bron)gebied.
Relatie met andere processen	Een (speciale) interventie zal indien mogelijk plaatsvinden in een door de politie afgezette omgeving. Het kan hierdoor voorkomen dat het optreden in het kader van andere processen wordt vertraagd ten behoeve van de veiligheid van de hulpverleners.
Afspraken met derden	Bij de inzet van de Dienst Speciale Interventies van het Landelijke Eenheid is altijd sprake van de inzet van een Hoofd (Speciale) Interventies, afkomstig van die dienst.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Bij inzet van de DSI wordt dit proces altijd geactiveerd. Dit houdt niet in dat automatisch het SGBO wordt geactiveerd. De Hoofden Interventie maken gebruik van een landelijk piketregeling.

7.13 Informatiemanagement

Doel	Het verzorgen van adequate en geverifieerde informatie ten behoeve de beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming ten aanzien van het (politie)optreden.
Doelgroep	De verkregen informatie wordt primair gedeeld met de interne organisatie van de politie. Te delen informatie zal door het actiecentrum beschikbaar worden gesteld middels het LCMS voor andere diensten.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het Hoofd Informatie (HIn) is verantwoordelijk voor de adequate en geverifieerde informatievoorziening naar aanleiding van - en ter voorkoming van - een incident of strafbare feiten. Hij is bevoegd en verantwoordelijk voor de coördinatie en uitvoering van de informatievergaring. De HIn voert doorgaans regie over de volgende taken en eenheden uit: • Een informatieteam • Informatie verschaffen ten behoeve van briefings • Opstellen van situatierapportages • Journaalvorming in - en het monitoren van - het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS) • Luchtsteun • Verkenningseenheid • Cameratoezicht
Functionarissen	• Hoofd Informatie: Is verantwoordelijkheid voor de informatie over het hele (effect)gebied. • Chef Informatie: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van de informatie over een (effect)gebied. • Officier van Dienst Politie: Is verantwoordelijkheid voor de informatie over een (bron)gebied. • Taakcommandant Informatie: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van de informatie over een (bron) gebied.
Relatie met andere processen	De informatie verkregen in dit proces zal worden gebruikt ten behoeve van de andere politieprocessen. Tevens zal deze informatie gedeeld worden middels LCMS met de andere diensten. Mochten er vragen zijn kunnen een informatiemanager of Hoofd Informatie van een andere dienst contact opnemen om informatie beter te kunnen duiden.
Afspraken met derden	Het Hoofd Informatie verzorgt het algemene beeld van de politie middels LCMS en is daardoor het aanspraakpunt van de Informatiemanager. De informatie over de overige processen worden door de knoppen zelf in LCMS bijgehouden.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Bij het verstrekken van informatie wordt rekening gehouden met de mogelijkheden en onmogelijkheden van de Wet Politiegegevens en het rubriceringbeleid van Politie.

7.14 Ondersteuning

Doel	Het verzorgen van capaciteiten en middelen (resources) ten behoeve van de uitvoering van de politieprocessen.
Doelgroep	De capaciteiten en middelen worden primair gedeeld met de interne organisatie van de politie. Indien nodig zal er afstemming plaats vinden van de andere diensten en het LOCC.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het Hoofd Ondersteuning (HOn) is verantwoordelijk voor het verzorgen van de benodigde capaciteiten en middelen naar aanleiding van - en ter voorkoming van - een incident of strafbare feiten. Hij is bevoegd en verantwoordelijk voor de coördinatie en uitvoering hiervan. De daadwerkelijke verdeling van capaciteiten en middelen zal door het actiecentrum worden gemaakt op basis van prioriteiten. De HOn voert regie over de inzet van de volgende eenheden: • Verbindingsofficier politie • Capaciteitsmanagers • Facilitair managers • Kadi-wagen
Functionarissen	• Hoofd Ondersteuning: Is verantwoordelijkheid voor de ondersteuning in het hele (effect)gebied. • Chef Ondersteuning: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van de ondersteuning in een (effect)gebied. • Officier van Dienst Politie: Is verantwoordelijkheid voor de ondersteuning in een (bron)gebied. • Taakcommandant Ondersteuning: Verzorgt de operationele coördinatie ten aanzien van de ondersteuning in een (bron)gebied.
Relatie met andere processen	Het proces ondersteuning vanuit de politie is parallel georganiseerd binnen andere diensten. Afstemming tussen deze processen ondersteuning wordt sterk aangeraden.
Afspraken met derden	Voor bijstand van capaciteiten en middelen zijn de regelingen en procedures van het LOCC kracht. Hiervoor zal door de Algemeen Commandant Politiezorg toestemming worden gevraagd aan het bevoegd gezag.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Het vroegtijdig in scenario's denken binnen het ROT en CoPI is voor het proces ondersteuning van belang om tijdig voldoende capaciteiten en middelen te kunnen organiseren. Met name als er mogelijk sprake zal zijn van bijstand.

8 Scheepvaartzorg

8.1 Inleiding

Het hoofdproces Scheepvaartzorg heeft betrekking op de integrale scheepvaartzorg in crisissituaties. Er wordt onderscheid gemaakt in:

- Nautisch verkeersmanagement
- Search & Rescue (Brandweerzorg)

8.2 Bevoegdheden Scheepvaartzorg

Binnen de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond hebben meerdere organisaties bevoegdheden ten aanzien van scheepvaartzorg, elk in een specifiek verzorgingsgebied:

Organisatie	Verantwoordelijkheid voor scheepvaartzorg
Rijkswaterstaat	Geeft uitvoering aan beheer en ontwikkeling van rijkswegen, -vaarwegen en –wateren. Is verantwoordelijk op rijkswateren buiten het nautisch beheersgebied van de (Rijks-)Havenmeester Rotterdam.
(Rijks-)Havenmeester Rotterdam	In het beheersgebied van de (Rijks-)Havenmeester Rotterdam dat wordt begrensd door de gemeentegrenzen van Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Maassluis, voor zover buiten de zeedijken gelegen en in openverbinding met de Nieuwe Maas, Oude Maas en Nieuw waterweg, alsmede de Maasmond, het Beerkanaal, het Calandkanaal en het Hartelkanaal en de aan deze scheepvaartwegen gelegen havens en verbindingen.
Waterschappen	Op regionale wateren binnen het beheergebied van de waterschappen

Wettelijk kader

- Waterwet 2009
- Wrakkenwet
- Wet beheer Rijkswaterstaatwerken
- Wet op de veiligheidsregio's

Achtergrondinformatie

- Samenwerkingsregeling tussen Divisie Havenmeester van Havenbedrijf Rotterdam NV en Rijkswaterstaat West- Nederland Zuid 2016
- Convenanten VRR met respectievelijk KWC, (Rijks-)Havenmeester Rotterdam, RWS-West-Nederland Zuid, Waterschappen
- Convenant VRR, Kustwacht, KNRM, (Rijks-)Havenmeester Rotterdam, Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en Veiligheidsregio Zeeland.
- Operationeel Plan SAR
- Handboek Incidentbestrijding op het Water
- Incidentbestrijdingsplan Noordzee
- IBP incidentbestrijding op het water VRR

NB.: In de Samenwerkingsregeling Rijkswaterstaat West Nederland Zuid met Divisie Havenmeester staat de geografische omvang van het samenwerkingsgebied beschreven.

8.3 Overzicht Scheepvaartzorg

Proces	Doel
Nautisch verkeersmanagement	Scheepvaartzorg tijdens incidenten kent een aantal doelen: 1) Veiligheid van het scheepvaartverkeer waarborgen. 2) Het zo min mogelijk belemmeren van de incidentbestrijding en crisisbeheersing vanwege het scheepvaartverkeer. 3) Verkeersstremmingen van de scheepvaart zo veel als mogelijk te voorkomen en op te lossen ten behoeve van de veilige en vlotte verkeersafwikkeling. 4) Economische schade zoveel mogelijk beperken door het scheepvaartverkeer zo spoedig mogelijk weer doorgang te laten vinden.
Search & Rescue (Brandweerzorg)	Opsporing en redding van in nood verkerende mensen en dieren op/onder water in de periode dat er nog overlevingskansen zijn.
Informatiemanagement	Relevante partijen binnen de regionale crisisorganisatie voorzien van de benodigde informatie.

8.4 Nautisch verkeersmanagement

Doel	Een vlotte en veilige doorstroming van de scheepvaart op vaarwegen en binnenwateren.
Doelgroep	Primaire doelgroep is het scheepvaartverkeer. De (Rijks-)Havenmeester Rotterdam en Rijkswaterstaat kunnen beide optreden in het kader van nautisch verkeersmanagement. Waterschappen treden in het kader van nautisch verkeersmanagement op in regionale wateren.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Taken: • Verkeersplanning • Verkeersbegeleiding • Stremming/Regulering in geval van wijzigingen en toegangsbeperking • Aanwijzen ligplaatsen Verantwoordelijkheden: • De nautisch beheerder is verantwoordelijk voor de veilige en vlotte afwikkeling van het scheepvaartverkeer tijdens incidenten en in het bijzonder in het bron- en effectgebied. **Nautisch beheerder** — **Verantwoordelijkheid** Rijkswaterstaat — Op rijkswateren buiten het nautisch beheergebied van de (Rijks)Havenmeester Rotterdam (Rijks-)Havenmeester Rotterdam — Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Maassluis, voor zover buiten de zeedijken gelegen en in openverbinding met de Nieuwe Maas, Oude Maas en Nieuw waterweg, alsmede de Maasmond, het Beerkanaal, het Calandkanaal en het Hartelkanaal en de aan deze scheepvaartwegen gelegen havens en verbindingen. Waterschappen — Op regionale wateren binnen het beheergebied van de waterschappen • Naast Rijkswaterstaat en (Rijks-)havenmeester Rotterdam-Rijnmond kunnen de Provincie Zuid-Holland en gemeenten het beheer hebben over bruggen en sluizen in regionale (vnl. binnendijkse) wateren. De bevoegdheden zijn opgenomen in de Scheepvaartverkeerswet en aanverwante wetgeving.
Functionarissen	• Commissaris van de koning; • (Rijks-)havenmeester Rotterdam-Rijnmond. • Dijkgraaf Hoogheemraadschap van Delfland; • Dijkgraaf Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard; • Dijkgraaf waterschap Hollandse Delta; • Hoofdingenieur-directeur (HID) RWS Zee en Delta; • HID RWS West-Nederland Zuid;

	• Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT); • Zeehavenpolitie (voor handhaving binnen HbR beheergebied); • Nationale Politie (voor handhaving buiten HbR beheergebied); • Provincie (ten aanzien van bruggen).
Relatie met andere processen	• Brandweerzorg/ Scheepvaartzorg: Search & Rescue (bij scheepvaartongevallen) • Waterbeheer: Beheer kwantiteit en waterkeringen • Waterbeheer: Beheer waterkwaliteit • Politiezorg: Mobiliteit (verkeer regelen), Opsporing (strafrechtelijk onderzoek bij scheepvaartongeval/strafrechtelijk onderzoek Zeehavenpolitie Rotterdam)
Afspraken met derden	Samenwerkingsregeling tussen Divisie Havenmeester van Havenbedrijf Rotterdam NV en Rijkswaterstaat West- Nederland Zuid (30 maart 2016).
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Aandachtspunten: • Primair wordt voor de communicatie met de scheepvaart gebruik gemaakt van de marifoon (bij recreatievaart moet van alternatieve communicatiemiddelen gebruik worden gemaakt zoals cellbroadcasting, mobiele telefonie of andere methoden). • Indien nodig kan ondersteuning gevraagd worden aan: - Kustwachtcentrum (op zee) - Zeehavenpolitie/KLPD - KNRM Achtergrondinformatie: • Calamiteitenplannen (regionale) vaarwegen • Scheepvaartverkeerswet • Binnenvaart Politie Reglement (BPR) • Handboek Incidentbestrijding op het water • IBP Incidentbestrijding op het water VRR

8.5 Search & Rescue (SAR)

Doel	Opsporing en redding van in nood verkerende mensen en dieren op/onder water in de periode dat er nog overlevingskansen zijn.
Doelgroep	Personen/ drenkelingen
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Het proces valt onder Brandweerzorg maar krijgt uitvoering onder het proces Scheepvaartzorg: de primaire verantwoordelijkheid voor het redden van mens en dier op gemeentelijk ingedeeld water. Taken: • De coördinatie van Search & Rescue (SAR) wordt uitgevoerd door Brandweerzorg en ondersteunt door de nautisch beheerder die belast is met de afwikkeling van de scheepvaart. Met uitzondering van de Noordzee en het Haringvliet en Grevelingenmeer, dan vindt SAR plaats onder verantwoordelijkheid van de Kustwacht. Bevoegdheden: • Instellingsbesluit Kustwacht; • Samenwerkingsregeling Kustwacht en HbR/ DHMR; • Operationele overeenkomst tussen de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, Havenbedrijf Rotterdam N.V. en de (Rijks-)Havenmeester Rotterdam betreffende de ondersteuning bij incidentbestrijding; • Convenant SAR en maritieme hulpverlening tussen Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, Kustwacht, KNRM, DHMR, Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en Veiligheidsregio Zeeland.
Functionarissen	• Burgemeester • Directeur Kustwacht • Hoofdingenieur Directeur (HID) Rijkswaterstaat ZD • Hoofdingenieur Directeur (HID) Rijkswaterstaat WNZ • (Rijks-)havenmeester Rotterdam
Relatie met andere processen	• Brandweerzorg • Geneeskundige zorg • Politiezorg: Mobiliteit (verkeer regelen), Opsporing (strafrechtelijk onderzoek bij scheepvaartongeval/strafrechtelijk onderzoek Zeehavenpolitie Rotterdam) • Bevolkingszorg
Afspraken met derden	• Convenanten met respectievelijk: GB, RWS, DHMR, KWC en de waterschappen • Duikers (brandweer/defensie) • Loodswezen • Luchtondersteuning (Kustwacht, Defensie, privaat) • Reddingboten KNRM • Reddingsbrigades • Zeehavenpolitie

Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Aandachtspunten: • Burgerparticipatie: veilig gebied en nazorg Achtergrondinformatie: • Afspraken Divisie Havenmeester met KWC en KNRM • Operationeel plan SAR • Convenant SAR en maritieme hulpverlening tussen Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, Kustwacht, KNRM, DHMR, Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid, Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en Veiligheidsregio Zeeland. • Samenwerkingsregeling Rijkswaterstaat West Nederland Zuid met Divisie Havenmeester • Incidentbestrijdingsplan Noordzee • Handboek Incidentbestrijding op het water • IBP incidentbestrijding op het water VRR

8.6 Informatiemanagement

Doel	Koppeling van informatiebronnen en -systemen ten behoeve van eenduidige beeldvorming in de algemene kolom en in de waterkolom. Optimale ontsluiting en beschikbaarheid van informatie in de voorbereiding op en ten tijde van een incident ten behoeve van de crisisbeheersing. Afstemming over welke informatie door alle partijen gedeeld moet worden en hoe kolom-specifieke informatie verwerkt moet worden om buiten de kolom gebruikt te kunnen worden. Vastlegging van gegevens ten behoeve van evaluatie.
Doelgroep	Alle in de preparatie betrokken partijen. De besluitvormende overleggroepen en operationele actiecentra die betrokken zijn bij de bestrijding van een aan deze processen gerelateerd incident.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Taken: • Uitwisseling van informatie op het gebied van; - Gedeeld gezamenlijk beeld, - Nautisch verkeersbeeld, - Scheepsinformatie, lading, opvarenden, - Incidentregistratie, - Waterbeeld, waterkwaliteit, Hydro-Meteo; • Vertalen van gedetailleerde, kolom-specifieke informatie in hoofdlijnen of eindconclusies die noodzakelijk zijn voor de beeldvorming en/of besluitvorming in de andere kolom en/of de eigen kolom; • Zorgen voor verslaglegging van de overleggen, waarbij genomen besluiten expliciet worden gemaakt en met alle andere partijen in het proces worden gedeeld; • Zorgen voor het bijhouden van een logboek per betrokken functionaris, liaison en/of actiecentrum; • Zorgen voor archivering van documenten, bestanden, beeldmaterialen en andere gegevens met betrekking tot een incident.
Functionarissen	Functionarissen die binnen de eigen ondersteuningsgroepen, operationele teams en/of besluitvormende overleggen benoemt zijn met het informatiemanagement voor de desbetreffende organisatie.
Relatie met andere processen	Andere ondersteunende processen.
Afspraken met derden	Organisaties maken indien nodig afspraken met systeembeheerders over de beschikbaarheid van de systemen en helpdeskfunctionarissen en het maken van back-ups tijdens incidenten.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Met informatiemanagement belaste functionarissen dienen te zijn opgeleid en geoefend in hun werkzaamheden en specifiek de multidisciplinaire informatie-uitwisseling.

9 Waterbeheer

9.1 Inleiding

Het hoofdproces Waterbeheer gaat over het integrale waterbeheer bij normale bedrijfsvoering (incidentmanagement) en in buitengewone omstandigheden (crisissituaties). Het hoofdproces waterbeheer wordt onderverdeeld in twee deelprocessen:

- Waterkwantiteitsbeheer en waterkeren
- Waterkwaliteitsbeheer

9.2 Bevoegdheden Waterbeheer

Ten aanzien van Waterbeheer gelden verschillende bevoegdheden. Per proces worden deze verantwoordelijkheden en bevoegdheden nader gespecificeerd.

Organisatie	Verantwoordelijkheid
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	Toezichthouder Beheer en ontwikkeling van rijkswegen, -vaarwegen en -wateren.
Rijkswaterstaat	Geeft uitvoering aan beheer en ontwikkeling van rijkswegen, -vaarwegen en -wateren.
Waterschappen	Beheer van waterkeringen en (regionale)wateren
Provincie	Houdt toezicht op de waterbeheerders
Gemeenten	Beheerders van rioleringsstelsels die aansluiten op rioolwaterzuiveringsinstallaties en kunnen overstorten op oppervlaktewateren

Bij incidenten en buitengewone weer- en terreinomstandigheden is het proces Waterbeheer van toepassing indien ongewenste effecten optreden voor bevolking (mens en dier), bedrijven en milieu. In geval van multidisciplinair optreden wordt opgeschaald volgens de GRIP-regeling van de VRR en aanvullende afspraken die met de waterbeheerders zijn gemaakt. De wijze van afstemming van de coördinatiefasen van de waterschappen met de GRIP-regeling is vastgelegd in het convenant van de VRR met de waterschappen.

Wettelijk kader

- Scheepvaartverkeerswet
- Waterwet
- Wet beheer Rijkswaterstaatwerken
- Wet op de veiligheidsregio's

Achtergrondinformatie

- Samenwerkingsregeling tussen Divisie Havenmeester van Havenbedrijf Rotterdam NV en Rijkswaterstaat West- Nederland Zuid
- Bestuurlijke netwerkkaarten Crisisbeheersing
- Convenant VRR met waterschappen (2012)
- Convenant VRR met Rijkswaterstaat Zuid-Holland (2012)

9.3 Overzicht Waterbeheer

Proces	Doel
Waterkeren en waterkwantiteitsbeheer	De zorg voor de regulatie van de waterhoeveelheden en het peilbeheer in het waterhuishoudkundige systeem. Het sluiten en openen van vitale beweegbare keringen. Het draaien van vitale gemalen.
Waterkwaliteitsbeheer	De zorg voor de kwaliteit van het water en het behoud van het afgesproken niveau of herstel naar dat niveau, inclusief het opruimen van (opdrijvende) stoffen of objecten op water of oevers die het waterbeheer en/of het nautisch beheer hinderen.
Informatiemanagement	Relevante partijen binnen de regionale crisisorganisatie voorzien van de benodigde informatie.

9.4 Waterkeren & Waterkwantiteitsbeheer

Doel	Het beheren en in stand houden van waterkeringen om veiligheid te bieden tegen overstromingen vanuit rijks- en regionale wateren. De zorg voor het reguleren van waterhoeveelheden (peilbeheer) in rijks- en regionale wateren.
Doelgroep	Alle instanties die betrokken zijn bij het beheer van waterkeringen en bij het waterkwantiteitsbeheer. Specifiek zijn dit: Rijkswaterstaat, de waterschappen, de Provincie Zuid-Holland, de gemeenten en de VRR.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Taken: • Waterkeren: het in stand houden van waterkeringen volgens de veiligheidsnormen zoals bepaald in de Wet op de waterkeringen en Provinciale Verordening op Regionale Waterkeringen. • Waterkwantiteitsbeheer: het handhaven van de vastgestelde peilen in de rijkswateren, zoals vastgelegd in de Wet beheer rijkswateren. Voor de regionale wateren is dit vastgelegd in de door de waterschappen vastgelegde Peilbesluiten. • Zorgen voor droge voeten en voor voldoende water (niet te veel en niet te weinig). Verantwoordelijkheden: • Waterbeheerders zorgen voor het beheersen en het verminderen van bestaande risico's op overstromingen, wateroverlast en watertekort. • In buitengewone omstandigheden nemen de waterbeheerders maatregelen om de effecten (schade en slachtoffers) voor mens, dier en milieu te beperken. Hierbij moet onderscheid worden gemaakt tussen binnendijkse en buitendijkse gebieden. In het buitendijkse gebied zijn de gemeenten verantwoordelijk voor bestrijdingsmaatregelen. Bevoegdheden: • In de Bestuurlijke Netwerkkaarten worden de bevoegdheden voor het beheer van waterkeringen en wateren beschreven. In het boek 'Crisis en Recht' (Ministerie van BZK) worden deze bevoegdheden schematisch nader toegelicht.
Functionarissen	• Burgemeesters • Commissaris van de koning Zuid-Holland • Voorzitter Veiligheidsregio VRR • Dijkgraaf Hoogheemraadschap van Delfland • Dijkgraaf Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard • Dijkgraaf waterschap Hollandse Delta • Hoofdingenieur Directeur Rijkswaterstaat Zee en Delta • Hoofdingenieur Directeur Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid • Minister van Infrastructuur en Milieu • (Rijks-)Havenmeester Rotterdam
Relatie met andere processen	• Beheer waterkwaliteit • Scheepvaartzorg: Nautisch verkeersmanagement; • Bevolkingszorg: Communicatie (interne en externe communicatie en pers- en publiekvoorlichting • Politiezorg: Ordehandhaving

	• Bij specifieke ramptypen kunnen andere processen in beeld komen, in geval van overstromingen bijvoorbeeld de processen grootschalige evacuatie en SAR (Search & Rescue). In geval van brand het proces bron- en effectbestrijding (onttrekking bluswater aan oppervlaktewater). • De calamiteitenteams van de waterbeheerders voorzien in de uitvoering van ondersteunende processen.
Afspraken met derden	Ten aanzien van beweegbare waterkeringen hebben de Waterbeheerders afgestemd met: ProRail (spoorinfrastructuren), Havenbedrijf Rotterdam N.V. (beweegbare keringen in het havengebied) en gemeenten.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Aandachtspunten: • Keren en beheren van oppervlaktewater zijn vitale processen die bij uitval maatschappelijke ontwrichting kunnen veroorzaken. • De calamiteitenplannen van de waterbeheerders moeten zijn afgestemd op het Regionaal Crisisplan. • Het beleidsplan van de veiligheidsregio moet zijn afgestemd met het beleidsplan van de waterschappen. • Het onderscheid tussen rijkswateren en regionale wateren is opgenomen in de Waterwet. • Het onttrekken van bluswater aan oppervlaktewater is van invloed op het peilbeheer in regionale watersystemen. Achtergrondinformatie: • Bestrijdingsplannen waterkeringen • Bestrijdingsplannen wateroverlast • Bestrijdingsplannen watertekort • Calamiteitenplannen Waterschappen • Calamiteitenplan Rijkswaterstaat • IBP Hoogwater en Overstromingen • Convenant VRR/ waterschappen • Gemeentelijke hoogwaterplannen t.a.v. buitendijkse gebieden • Kleinschalige wateraanvoer Midden-west Nederland • Landelijk Draaiboek Hoogwater en Overstromingen (LCO) • Landelijk Draaiboek Watertekort (LCW) • Regionaal Coördinatieplan Overstromingen • Regionale Verdringingsreeks provincie Zuid-Holland • Samenwerkingsovereenkomst Rijkswaterstaat West Nederland Zuid/Havenbedrijf Rotterdam • Waterakkoord Hollandse IJssel-Lek • Handboek Incidentbestrijding op het water • Coördinatieplan Dijkring 14/15

9.5 Waterkwaliteitsbeheer

Doel	De zorg voor de kwaliteit van het water en het behoud van het afgesproken niveau of herstel naar dat niveau, inclusief het opruimen van (opdrijvende) stoffen of objecten op water of oevers die het waterbeheer en/of het nautisch beheer hinderen.
Doelgroep	Alle instanties die betrokken zijn bij het waterkwaliteitsbeheer. Als waterkwaliteitsbeheerders worden aangemerkt: Rijkswaterstaat, provincie, waterschappen en gemeenten en DHMR (binnen eigen beheersgebied middels een samenwerkingsregeling met RWS).
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Taken: • De waterkwaliteitsbeheerder draagt zorg voor het toezicht op de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater. Verontreiniging van deze wateren kan veroorzaakt worden door bijvoorbeeld: het lozen van olie, verontreinigd bluswater, thermische verontreiniging, nucleaire besmetting, botulisme en blauwalg. Verantwoordelijkheden: • De waterkwaliteitsbeheerders in rijkswateren (Rijkswaterstaat) of de regionale wateren (de waterschappen) zijn verantwoordelijk voor het beheer van de kwaliteit van water. • Binnen het gebied van de regio ligt het opperbevel in geval van een ramp dan wel zwaar ongeval bij de burgemeester. • De provincie heeft bijzondere bevoegdheden en kan bijvoorbeeld een acute sluiting van zwemwater gelasten. • De minister van Infrastructuur & Milieu is verantwoordelijk voor de Noordzee.
Functionarissen	• Burgemeesters • Coördinerend burgemeester van de VRR • Dijkgraaf Hoogheemraadschap van Delfland • Dijkgraaf Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard • Dijkgraaf waterschap Hollandse Delta • Hoofd ingenieur Directeur Rijkswaterstaat Zee en Delta • Hoofd ingenieur Directeur Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid • (Rijks-)Havenmeester Rotterdam • Commissaris van de Koning in de provincie Zuid-Holland
Relatie met andere processen	• Waterkeren en waterkwantiteitsbeheer • Scheepvaartzorg: Nautisch verkeersmanagement • Brandweerzorg: Bron- en emissiebestrijding, Ontsmetting • Bevolkingszorg: Omgevingszorg • De calamiteitenteams van de waterbeheerders voorzien in de uitvoering van ondersteunende processen.
Afspraken met derden	• DCMR: Netwerk Milieuhandhaving Bodem, Lucht en Water • Deltalinqs (Rode boekje) • Zeehavenpolitie en Douane • Samenwerkingsregeling Rijkswaterstaat West Nederland Zuid met Divisie Havenmeester
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Aandachtspunten: • Beheren van de waterkwaliteit is een vitaal proces dat bij uitval maatschappelijke ontwrichting kan veroorzaken.

- Bestrijdingsplannen bij verminderde waterkwaliteit staan omschreven in het calamiteitenbestrijdingsplan van Rijkswaterstaat, Divisie Havenmeester en de waterschappen.
- Bestrijding Kustverontreiniging op stranden is afgeleid van de zorg voor de waterkwaliteit op rijkswateren (Noordzee).
- Lozen van verontreinigd (blus)water in de grond of in het oppervlaktewater leidt tot vermindering van de waterkwaliteit.
- De afvoer van verontreinigd bluswater via oppervlaktewater en/of rioolstelsels kan leiden tot verminderde waterkwaliteit.
- Binnen het beheergebied HbR (Havenbedrijf Rotterdam) dienen verontreinigingen op het water gemeld te worden aan de havenmeester (Havenbeheersverordening Rotterdam 2010), buiten het beheergebied HbR gaat de melding naar de waterkwaliteitsbeheerder.

Achtergrondinformatie:
- Bestrijdingsplannen waterverontreiniging Rijkswaterstaat, DHMR en de waterschappen
- Convenant VRR/waterschappen
- Havenbeheersverordening Rotterdam 2010
- Samenwerkingsregeling Afhandeling besmeurde vogels 2009
- Samenwerkingsregeling Bestrijding Kustverontreiniging RWS diensten 2007
- Samenwerkingsregeling Rijkswaterstaat West Nederland Zuid met Divisie Havenmeester
- Waterwet
- Wet voorkoming verontreiniging door schepen
- Incidentbestrijdingsplan Noordzee
- Werkafspraken indirecte lozingen 2013
- Handboek Incidentbestrijding op het water

9.6 Informatiemanagement

Doel	Koppeling van informatiebronnen en -systemen ten behoeve van eenduidige beeldvorming in de algemene kolom en in de waterkolom. Optimale ontsluiting en beschikbaarheid van informatie in de voorbereiding op en ten tijde van een incident ten behoeve van de crisisbeheersing. Afstemming over welke informatie door alle partijen gedeeld moet worden en hoe kolom-specifieke informatie verwerkt moet worden om buiten de kolom gebruikt te kunnen worden. Vastlegging van gegevens ten behoeve van evaluatie.
Doelgroep	Alle in de preparatie betrokken partijen. De besluitvormende overleggroepen en operationele actiecentra die betrokken zijn bij de bestrijding van een aan deze processen gerelateerd incident.
Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	Taken: • Uitwisseling van informatie op het gebied van; - Gedeeld gezamenlijk beeld, - Nautisch verkeersbeeld, - Scheepsinformatie, lading, opvarenden, - Incidentregistratie, - Waterbeeld, waterkwaliteit, Hydro-Meteo. • Vertalen van gedetailleerde, kolom-specifieke informatie in hoofdlijnen of eindconclusies die noodzakelijk zijn voor de beeldvorming en/of besluitvorming in de andere kolom en/of de eigen kolom. • Zorgen voor verslaglegging van de overleggen, waarbij genomen besluiten expliciet worden gemaakt en met alle andere partijen in het proces worden gedeeld. • Zorgen voor het bijhouden van een logboek per betrokken functionaris, liaison en/of actiecentrum. • Zorgen voor archivering van documenten, bestanden, beeldmaterialen en andere gegevens met betrekking tot een incident.
Functionarissen	Functionarissen die binnen de eigen ondersteuningsgroepen, operationele teams en/of besluitvormende overleggen benoemt zijn met het informatiemanagement voor de desbetreffende organisatie.
Relatie met andere processen	Andere ondersteunende processen.
Afspraken met derden	Organisaties maken indien nodig afspraken met systeembeheerders over de beschikbaarheid van de systemen en helpdeskfunctionarissen en het maken van back-ups tijdens incidenten.
Aandachtspunten en achtergrondinformatie	Met informatiemanagement belaste functionarissen dienen te zijn opgeleid en geoefend in hun werkzaamheden en specifiek de multidisciplinaire informatie-uitwisseling.

BIJLAGEN

Bijlage I Structuur multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie VRR

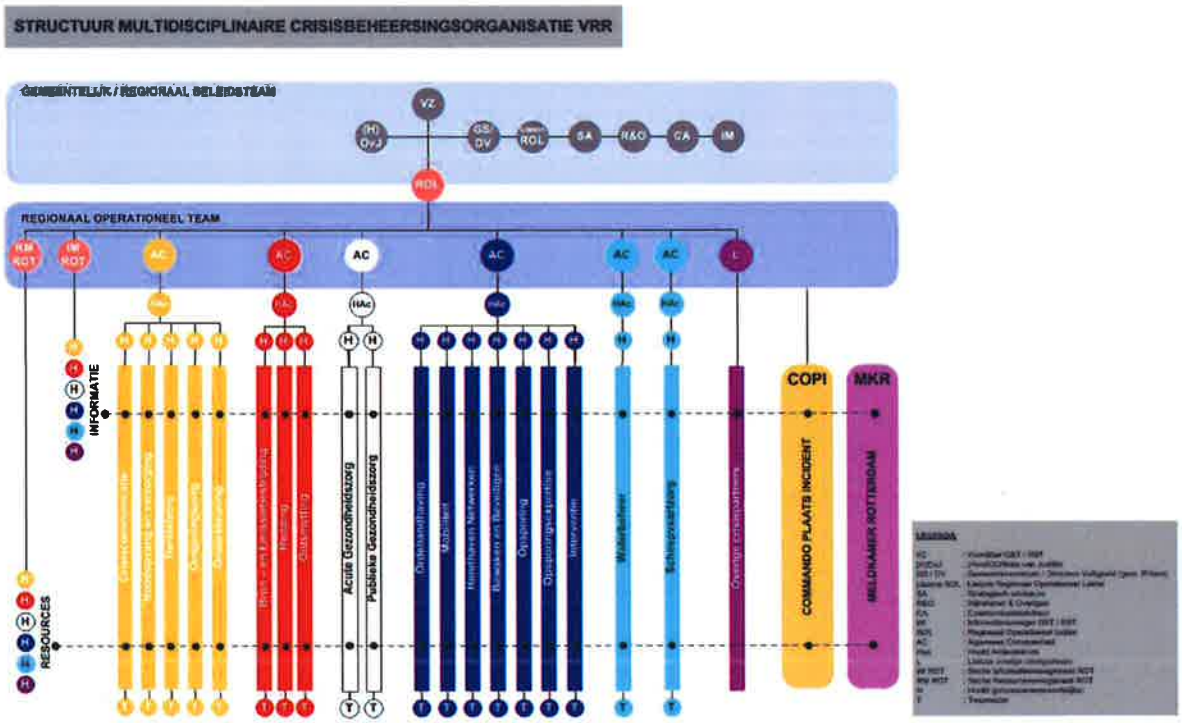

Toelichting structuur multidisciplinaire crisisbeheersings-organisatie VRR

Dit schematisch overzicht geeft de volledige crisisbeheersingsorganisatie van de VRR weer. Als basis voor dit plaatje is het overzicht uit het Landelijke Referentiekader Regionaal Crisisplan gebruikt en passend gemaakt. Het overzicht geeft in één oogopslag duidelijkheid in de relaties tussen de verschillende disciplines, (samenhang in) processen en multidisciplinaire op operationeel, tactisch, strategisch en bestuurlijk niveau.

Het Gemeentelijk Beleidsteam (GBT) is samengesteld uit de (Loco-)burgemeester, Gemeentesecretaris of Adviseur Crisisbeheersing, (Hoofd-)officier van Justitie, Communicatieadviseur en een procesbewaker. Strategische adviseurs kunnen op verzoek van de burgemeester aansluiten.

Het Regionaal Beleidsteam verschilt in samenstelling van het GBT (behalve voor de gemeente Rotterdam). Het RBT is samengesteld uit een (Plv.) Voorzitter Veiligheidsregio, Directeur Veiligheid, Directeur VRR/Regionaal Commandant (Directiewacht), Politiechef, Hoofdofficier van Justitie, Directeur Publieke Gezondheid (of namens deze de Operationeel Directeur GHOR), Directeur DCMR, (Rijks-)Havenmeester Rotterdam en Communicatieadviseur. Eventueel kunnen burgemeesters van betrokken gemeenten aansluiten in het RBT.

Het Regionaal Operationeel Team (ROT) is samengesteld uit de Algemeen Commandanten van de weergegeven disciplines, mogelijke liaisons van overige crisispartners, een Informatiemanager ROT en een Resourcemanager ROT. Het ROT wordt aangestuurd door de Regionaal Operationeel Leider (ROL). De ROL staat in contact met het Beleidsteam via een Liaison ROL.

De monodisciplinaire processen van de verschillende disciplines zijn als verticale kolommen weergegeven onder de Algemeen Commandant van de betreffende discipline in het ROT en bijbehorende actiecentrum. Elk actiecentrum wordt aangestuurd door een 'Hoofd Actiecentrum'. In de praktijk kan dit divers zijn uitgewerkt door de disciplines.

Vervolgens staat boven elk proces een procesverantwoordelijke (aangegeven als Hoofd). Het gaat er om dat het proces wordt aangestuurd en dat de verantwoordelijkheid hiervoor is belegd binnen de betreffende discipline. Bovenaan ieder onderliggend proces is vervolgens een 'teamleider' geplaatst. Deze teamleider geeft sturing aan de uit te voeren taken of opdrachten in het werkveld.

Behalve voor Bevolkingszorg waar Ondersteuning uit een aantal deelprocessen bestaat, worden de processen Informatiemanagement en Ondersteuning zijn niet opgenomen als monodisciplinaire processen onder een discipline, maar zijn weergegeven als de welbekende 'satéprikker' die de verschillende monodisciplinaire processen aan elkaar rijgt. Iedere discipline heeft in de eigen actiecentrum de processen informatiemanagement en resources belegd. De gedachte hierachter is dat de processen informatie en resources door alle lagen binnen de crisisbeheersingsorganisatie heengaan (van Meldkamer tot en met RBT) en alle verschillende disciplines met elkaar verbindt.

In de legenda van het overzicht zijn de afkortingen zoals gebruikt in het overzicht uitgeschreven. De multidisciplinaire crisisbeheersingsorganisatie is nader uitgewerkt in de GRIP-regeling.

Bijlage II Organogram Bevolkingszorg

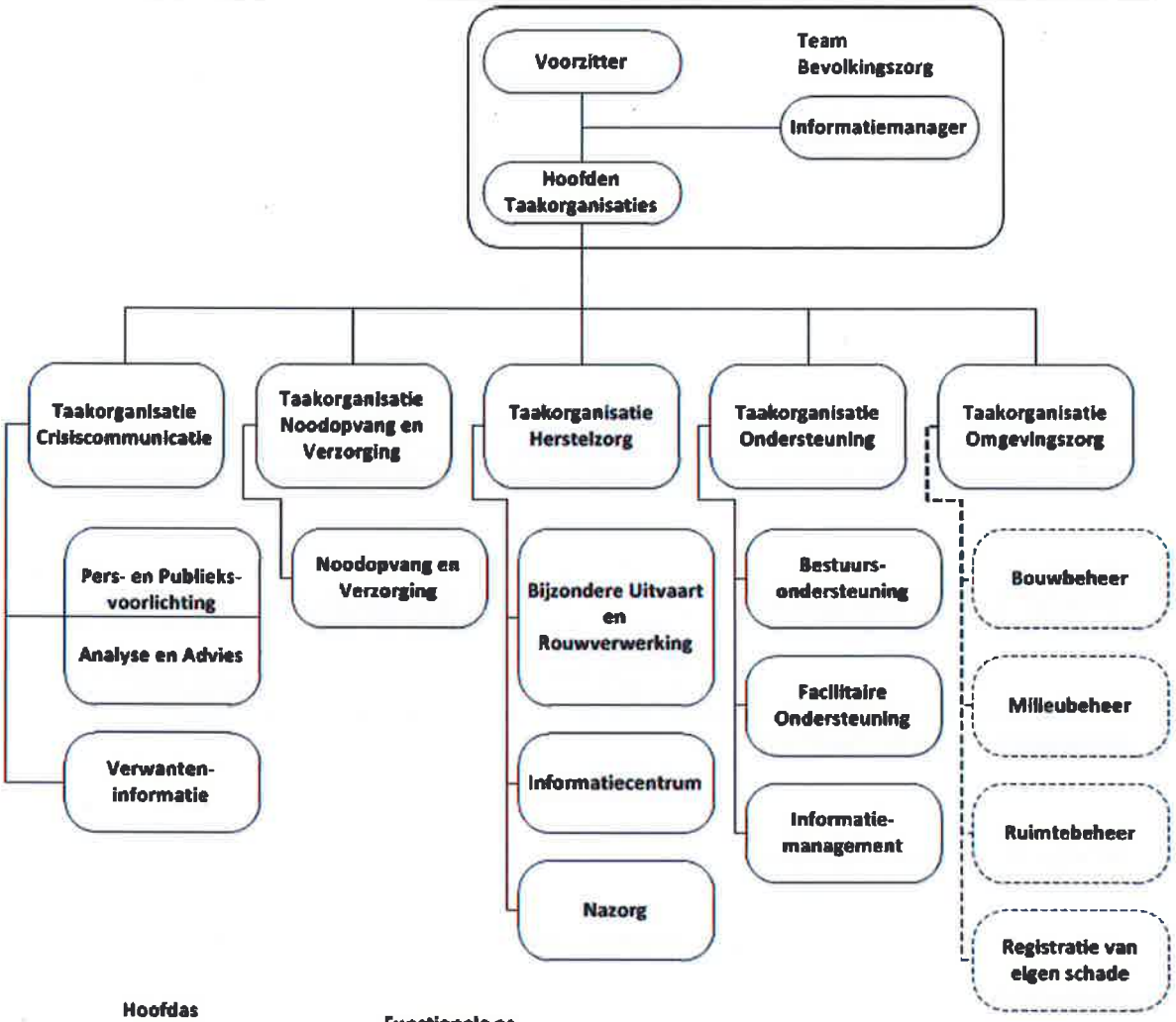

Hoofdas Operationele Hoofdstructuur

Functionele as Bevolkingszorg

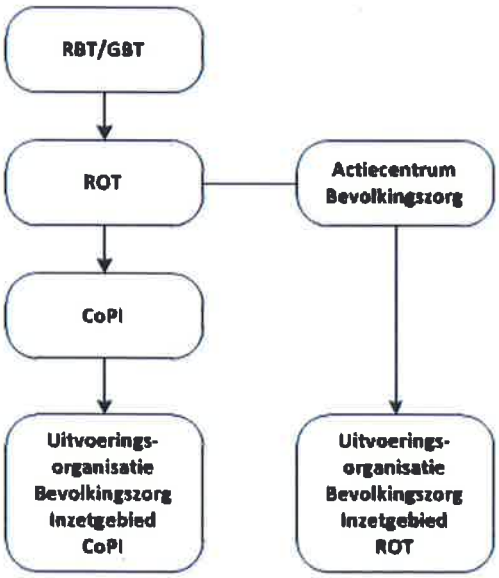

19/5

Besluit tot vaststelling

Het Algemeen Bestuur (AB) van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond,

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de VRR;

overwegende en/of gelet op artikel 16 van de Wet veiligheidsregio's;

besluit:

het Regionaal Crisisplan Rotterdam-Rijnmond 2020 - 2024 voor de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond voor vier jaar vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de schriftelijke besluitvormingsronde van april 2020 te Rotterdam.

De Voorzitter,

Ing. A. Aboutaleb

De Secretaris,

Mr. Drs. A. Littooij

Versie- en wijzigingsbeheer Regionaal Crisisplan

Versie	Datum	Wijzigingen t.o.v. vorige versie
1.0	Nov 2009	Vaststelling Algemeen Bestuur VRR
2.0	Dec 2013	Volledige herziening
3.0	April 2020	**Deel I** ▪ Blz. 8 – 1.1 Inleiding aangevuld, voetnoot 1 ▪ Blz. 8 – 1.3 Leidraden en richtlijnen geactualiseerd ▪ Blz. 9/10 – 1.4 t/m 1.9 Nieuwe tekst en voetnoot 2, 3 en 4 toegevoegd/aangepast ▪ Blz. 11 – 2.2 Structuur multi crisisbeheersingsorganisatie aangevuld vanuit GRIP-regeling, voetnoot 5, 6,7 en 8 toegevoegd/aangepast ▪ Blz. 11/12 – voetnoot 9, 10 toegevoegd/aangepast ▪ Blz. 13 – voetnoot 11, 13 toegevoegd/aangepast ▪ Blz. 16 – voetnoot 15 en 16 toegevoegd/aangepast ▪ Blz. 18 – 2.12 teksten toegevoegd m.b.t. waterschappen en voetnoot 20 toegevoegd/aangepast ▪ Blz. 19/20 – 2.13 Crisiscommunicatie niet aangepast, nieuwe tekst werkafspraken Politie en afdeling Communicatie VRR toegevoegd en voetnoot 21 aangepast ▪ Blz. 21 – Tekst NKC toegevoegd en voetnoot 22 toegevoegd/aangepast ▪ Blz. 21/22/23 – 2.15 teksten toegevoegd Continuïteit (Continuïteit interne bedrijfsvoering en Cyber security. Paragraaf 2.16 teksten bijstand toegevoegd inclusief waterschappen. Paragraaf 2.17 tekst Defensie aangepast en voetnoot 23 en 24 en 26 toegevoegd/aangepast **Deel II** ▪ Blz. 26/27 – 4.2 De processen Bevolkingszorg aangepast voetnoot 27, 28 en 29 toegevoegd/aangepast. Proces evacuatie toegevoegd (van Politie naar Bevolkingszorg) ▪ Blz. 27 – 4.3.3 Officier van Dienst Bevolkingszorg aangepast, ▪ Blz. 30 – 4.5 Gerefereerd naar 2.13 van Deel I m.b.t. taakverdeling Communicatie VRR en Politie ▪ Blz. 32 – Relatie met andere processen aangevuld m.b.t. afstemming Communicatie ROT en communicatieadviseur GBT/RBT, zo ook tekst bij Aandachtspunten over overdracht naar taakorganisatie Crisiscommunicatie ▪ Blz. 33 – Afspraken met derden geactualiseerd en tekst bij Aandachtspunten m.b.t. SIS ▪ Blz. 48 – 4.10 Evacuatie toegevoegd ▪ Blz. 50 – 5.2 Organisatie brandweer aangevuld m.b.t. Grootschalig en Bijzonder Optreden Brandweer en voetnoot 30 toegevoegd/aangepast ▪ Blz. 51 – 5.3 Deelplannen en handboeken geactualiseerd ▪ Blz. 52 – 5.6 Overzicht Brandweerzorg tekst Ondersteuning over WAS toegevoegd ▪ Blz. 53 – Voetnoot 31 toegevoegd/aangepast ▪ Blz. 54 – Aandachtspunten, tekst m.b.t. gevaarlijke stoffen en AGS ▪ Blz. 55 – 5.8 Redding, tekst bij Taken aangevuld m.b.t. medische eerste hulp-capaciteit en proces Search & Rescue. Bij Aandachtspunten tekst over beheersgebied (Rijks-)havenmeester Rotterdam ▪ Blz. 58 – voetnoot 32 toegevoegd/aangepast ▪ Blz. 62 – tekst over WAS aangepast inclusief bij kopje Relatie met andere processen ▪ Blz. 63 – Tekst bij inleiding aangepast, voetnoot 33 toegevoegd/aangepast

- Blz. 64 – voetnoot 34, 35 en 36, 37 toegevoegd/aangepast
- Blz. 75 – voetnoot 38 toegevoegd/aangepast
- Blz. 85 – 7.2 tekst bij Functionarissen in de organisatie aangevuld en 7.3 lijst Politiefunctionarissen geactualiseerd
- Blz. 101 – Waterbeheer en Scheepvaartzorg uit elkaar getrokken (zie Blz. 108), tekst Rijkswaterstaat toegevoegd en Achtergrondinformatie geactualiseerd
- Blz. 103 – 8.4 Nautisch verkeersmanagement tekst aangepast
- Blz. 105 – 8.5 tekst over DHMR bij Doelgroep aangepast en bij Aandachtspunten toegevoegd, Achtergrondinformatie convenant naar Samenwerkingsregeling geactualiseerd
- Scheepvaartzorg, proces Search & Rescue beschreven bij Brandweerzorg. Tekst Rijkswaterstaat, (Rijks-)Havenmeester en Informatiemanagement geactualiseerd
- Blz. 116/117 – Bijlage I schema en toelichting geactualiseerd
- Blz. 118 – Bijlage II organogram geactualiseerd
- Blz. 122 – Afkortingenlijst aangepast
- Blz. 125 – Verzendlijst aangepast

Afkortingen

A	AB	Algemeen Bestuur
	ABC	Airway, Breathing, Circulation
	Ac	Actiecentrum
	AC	Algemeen Commandant
	AC-GZ	Algemeen Commandant Geneeskundige zorg
	AGS	Adviseur Gevaarlijke Stoffen
	AGZ	Acute Gezondheidszorg
	AIVD	Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst
	AMPDS	Advanced Medical Priority Dispatch System
	Atb	Alarmeringssysteem terrorismebestrijding
B	BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
C	CAR	Calamiteiten Alternatieve Route
	CBRNe	Chemische, biologische, radiologische en/of nucleaire middelen, eventueel in combinatie met explosieven
	CdK	Commissaris van de Koning
	CIN	Centraal Incidenten Nummer
	cGM	Centrum Gezondheid en Milieu
	CoPI	Commando Plaats Incident
	CvD-G	Officier van Dienst Geneeskundig
D	DCMR	Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond
	DHMR	Divisie Havenmeester: Uitvoeringsorganisatie van de (Rijks-) Havenmeester Rotterdam, onderdeel van het Havenbedrijf Rotterdam N.V.
	DPG	Directeur Publieke Gezondheid
E	EZK	Ministerie Economische Zaken en Klimaat
G	GAGS	Gezondheidskundige Adviseur Gevaarlijke Stoffen
	GBT	Gemeentelijk Beleidsteam
	GGD	Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
	GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
	GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
	GMS	Geïntegreerd Meldkamersysteem
	GMT	Gemeentelijk Management Team
	GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdingsprocedure
	GOE	Grootschalige Ontsmettings Eenheid
H	HBB	Hoofd Bewaken en Beveiligen
	HbR	Havenbedrijf Rotterdam
	HCC	Haven Coördinatie Centrum (actiecentrum Scheepvaartzorg)
	HID	Hoofdingenieur-Directeur
	HIn	Hoofd Informatie
	HInt	Hoofd Interventie
	HMoB	Hoofd Mobiliteit
	HOha	Hoofd Ordehandhaving

	HOn	Hoofd Ondersteuning
	HON-GZ	Hoofd Ondersteuning Geneeskundige zorg
	HOpex	Hoofd Opsporingexpertise
	HOps	Hoofd Opsporing
I	IBP-I	Incidentbestrijdingsplan Infectieziekten
	ICCB	Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing
	ICMS	Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking
	ICT	Informatie- en communicatietechnologie
	ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
	IM	Informatiemanagement
J	J&V	Ministerie van Justitie en Veiligheid
K	KMar	Koninklijke Marechaussee
	KWC	Kustwachtcentrum
L	LBCB	Landelijk Beraad Crisisbeheersing
	LCMS	Landelijk Crisis Managementsysteem
	LCO	Landelijke Coördinatiecommissie Overstromingsdreiging
	LCW	Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling
	LTFO	Landelijk Team Forensische Opsporing
M	MCCb	Ministeriële Commissie Crisisbeheersing
	MCU	Mobiele Commando Unit
	MPO	MeetPlan Organisatie
	MPO	Medewerker Psychosociaal Opvangteam
N	NCC	Nationaal Crisiscentrum
	NCV	Nationale Communicatie Voorziening
O	OvD-Bz	Officier van Dienst Bevolkingszorg
	OvD-G	Officier van Dienst Geneeskundig
	OvD-GOE	Officier van Dienst Grootschalige Ontsmettings Eenheid
	OvD-P	Officier van Dienst Politie
	OvJ	Officier van justitie
P	PGZ	Publieke Gezondheidszorg
	Plv.	Plaatsvervanger
	PVO	Protocol verdachte objecten
R	RAV	Regionale Ambulancevoorziening
	RBT	Regionaal Beleidsteam
	RCP	Regionaal Crisisplan
	RN	Radiologisch en Nucleair
	ROL	Regionaal Operationeel Leider
	ROT	Regionaal Operationeel Team
S	SAR	Search & Rescue
	SEH	Spoedeisende Hulp
	SGBO	Staf Grootschalig en/of Bijzonder Optreden
	SIS	Slachtoffer Informatie Systematiek
T	TBz	Team Bevolkingszorg

	TGO	Team Grootschalige Opsporing
V	VC	Verbindings- en Commandowagen
	VRR	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
	VWS	Ministerie Volksgezondheid Welzijn en Sport
W	WAS	Waarschuwing Alarm Systeem
	Wpg	Wet Publieke Gezondheid
	Wvr	Wet veiligheidsregio's

Verzendlijst

VRR
de algemeen directeur VRR
de directeur Risico- en Crisisbeheersing
de leden van de Adviesraad Risico- en Crisisbeheersing
de leden van de Werkgroep Oefenen de Centrale Ondernemingsraad van de VRR

GHOR
de directeur AZRR (Ambulancezorg Rotterdam-Rijnmond)
de directeur Publieke Gezondheid Rotterdam-Rijnmond
het Bestuur van de Huisartsenposten (namen en e-mailadressen via de GHOR)
de Voorzitter Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ)
GGD en GHOR Nederland/ Raad van DPG'en
de raden van bestuur van ziekenhuizen in de regio Rotterdam-Rijnmond
de Regionaal inspecteur voor de Gezondheidszorg en Jeugd
het Nederlandse Rode Kruis

Brandweer
de directeur Brandweer
de Nederlandse Vereniging voor Brandweerzorg en Rampenbestrijding
de directeur van de Gezamenlijke Brandweer in het haven- en industriegebied

Meldkamer Rotterdam
de directeur Meldkamer Rotterdam
het hoofd Meldkamer Rotterdam

Politie Eenheid Rotterdam
de Politiechef van de Eenheid Rotterdam en leden van de Eenheidsleiding
de districtschefs van de Politie Eenheid Rotterdam

Ministeries
de minister van het ministerie J&V
het Hoofd Inspecteur Openbare Orde en Veiligheid van het ministerie van J&V
de accountmanager veiligheidsregio van het ministerie van J&V
de Directeur van de Kamer van Koophandel (als Economisch Commissaris voor de minister van EZK)
de Regionaal Inspecteur VROM

Overige
de directeuren van de aangrenzende veiligheidsregio's
Gedeputeerde Staten Zuid-Holland

Gemeenten
de burgemeesters en locoburgemeesters van de VRR
de directeur van de Directie Veiligheid van de gemeente Rotterdam
de colleges van burgemeester en wethouders
de gemeenteraden van de VRR
de gemeentesecretarissen van de VRR
de ambtenaren rampenbestrijding van de VRR

Havenbedrijf Rotterdam N.V.
de directeur van het Havenbedrijf Rotterdam N.V.
de (Rijks-)Havenmeester Rotterdam, tevens Port Security Officer en de plv. Havenmeester

Waterschappen
de dijkgraven en directeuren van de Waterschappen in de regio Rotterdam-Rijnmond
de calamiteitencoördinatoren van de Waterschappen in de regio Rotterdam-Rijnmond

Rijkswaterstaat
de Hoofdingenieur-Directeur Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid
de Hoofdingenieur-Directeur Rijkswaterstaat Zee en Delta
de Directeur Netwerkmanagement van Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid
de Directeur Netwerkmanagement van Rijkswaterstaat Zee en Delta
de crisiscoördinatoren van Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid
de crisiscoördinatoren van Rijkswaterstaat Zee en Delta

de Commissaris van de Koning in Zuid-Holland
de Commissaris van de Koning in Zeeland
de Commissaris van de Koning in Brabant
de hoofdofficier en de plv. van justitie arrondissement Rotterdam
de directeur van de DCMR Milieudienst Rijnmond en de directiewacht
de Regionaal Militair Commandant – Zuid
de Regionale Directeur van LNV
het hoofd Belastingdienst douane district Rotterdam
de voorzitter van het bestuur van de Stichting Deltalinqs
de directeuren van de (Brzo-)bedrijven met rampbestrijdingsplan
de KNRM Hoek van Holland
het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV)
het Infopunt Veiligheid
de Nationaal coördinator terrorisme bestrijding
de directeur van de Kustwacht
het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum

de directie van het Feijenoord Stadion
de directie van Rotterdam Airport
de directie van de RET
de directie van de NS
de directie van Prorail
de directie van Arriva
de directie van Connexxion
de directie van Stedin
de directie van Evides
de directie van Duinwaterbedrijf Zuid-Holland
de directie van RTV-Rijnmond
KMAR Rotterdam The Hague Airport
de directie van Het Leger des Heils
de directie van Monuta
het Nationaal Coördinatie Centrum
de directeur Landelijke Faciliteit Rampenbestrijding
het Nationaal Coördinatie Centrum